

**Uchwała nr 11/V/2024**  
**Senatu**  
**Państwowej Akademii Nauk Stosowanych**  
**im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu**  
**z dnia 20 maja 2024 r.**

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 11 w związku z art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz.742 z późn. zm.) Senat uchwala, co następuje:

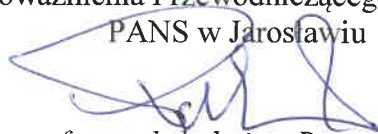
§1

1. Senat PANS w Jarosławiu ustala program studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym, który stanowi załącznik do Uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025.
3. Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 roku.

z upoważnienia Przewodniczącego Senatu  
PANS w Jarosławiu



*prof. ucz. dr hab. inż. Ryszard Pukała*



**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych  
im. ks. Bronisława Markiewicza  
w Jarosławiu**

## **PROGRAM STUDIÓW**

**Wydział Ekonomii i Zarządzania**

**Kierunek studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne**

**Poziom: drugiego stopnia**

**Rok akademicki 2024/2025**

## 1. Charakterystyka kierunku

### 1.1. Informacje podstawowe

Nazwa kierunku studiów	<b>bezpieczeństwo wewnętrzne</b>
Poziom	<b>studia drugiego stopnia</b>
Profil	<b>praktyczny</b>
Forma studiów	<b>stacjonarne</b>
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	<b>magister</b>

### 1.2. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział efektów uczenia się
nauk społecznych	nauki o bezpieczeństwie	78%
	nauki prawne	8%
	nauki o zarządzaniu i jakości	9%
	nauki socjologiczne	5%

Dyscyplina wiodąca: nauki o bezpieczeństwie

### 1.3. Ogólne informacje związane z programem studiów

#### **Charakterystyka kierunku studiów**

Bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia o profilu praktycznym to interdyscyplinarny i złożony kierunek studiów, stanowiący odpowiedź na specyfikę i wyzwania współczesnego świata oraz dynamiczną sytuację w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Destabilizacja sytuacji międzynarodowej wpływa niekorzystnie na porządek w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, jak też poczucie bezpieczeństwa obywateli. W dającej się przewidzieć przyszłości nie można oczekiwać znaczącej poprawy w tym zakresie. Stan bezpieczeństwa wewnętrznego dodatkowo komplikują kwestie związane z rozwojem gospodarczym oraz nadmierną ingerencją w środowisko naturalne.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia o profilu praktycznym powstał z inicjatywy otoczenia zewnętrznego, w odpowiedzi na potrzeby lokalnego rynku pracy. Zgłaszały je liczne służby powołane do ochrony ładu i porządku publicznego (informacje przekazywane podczas współpracy instytucjonalnej, spotkań dotyczących praktyk studenckich, osobistych kontaktów kadry Wydziału Ekonomii i Zarządzania) takie jak:

- Policja,

- jednostki samorządu terytorialnego,
- Straż Pożarna,
- Straż Graniczna,
- Sztaby Wojskowe,
- Służba Celno-Skarbowa,
- Straż Ochrony Kolei,
- Służba Więzienna,
- Sąd Rejonowy,
- jednostki prowadzące działalność komercyjną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego (specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, firmy zabezpieczające imprezy masowe itp.).

W związku z powyższym władze Uczelni podjęły decyzję o uruchomieniu studiów drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym. Uczelnia uzyskała uprawnienia do prowadzenia studiów w dniu 6 maja 2020 r. decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne drugiego stopnia o profilu praktycznym trwają cztery semestry i kończą się uzyskaniem tytułu magistra. Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne drugiego stopnia został przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych. Dyscypliną wiodącą są nauki o bezpieczeństwie (78%), zaś pozostałymi: nauki o zarządzaniu i jakości (9%), nauki prawne (8%) oraz nauki socjologiczne (5%).

Struktura programu studiów pozwala na zdobycie wiedzy i pogłębienie umiejętności z zakresu zajęć kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego oraz specjalistycznego. Znaczna liczba zajęć do wyboru umożliwi studentom wybór własnej ścieżki kształcenia.

Treści programowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne dostosowane zostały do specyfiki kierunku, poziomu i profilu studiów oraz uwzględniają aktualny stan nauki w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Treści programowe uwzględniają również specyfikę regionu i lokalizację Uczelni – region przygraniczny Polski południowo-wschodniej.

### **Koncepcja kształcenia**

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia o profilu praktycznym wpisuje się w misję Uczelni „kształcenie młodzieży dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju”, sformułowaną w „Strategii rozwoju PWSTE w Jarosławiu na lata 2015-2020” zatwierdzonej Uchwałą Senatu nr 3/II/ 2021 z dnia 10 lutego 2021 r. Ponadto odpowiada za cel strategiczny nr 3 „rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi”.

Mając na względzie wysoki stopień przygotowania absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia drugiego stopnia o profilu praktycznym do pracy na różnych stanowiskach kształcenie powiązane z różnymi obszarami działalności zawodowej (o charakterze interdyscyplinarnym) właściwymi dla tego kierunku. Celem koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest bowiem „wysoki poziom kształcenia” (misja Uczelni i cel strategiczny 1), pozwalający na dostarczenie na rynek pracy, adekwatnie do

współczesnych oraz przyszłych potrzeb państwa, społeczności regionalnych i lokalnych, wysokiej klasy specjalistów – zarówno w zakresie formacji mundurowych (m.in. funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Służby Celno-Skarbowej, żołnierzy, strażaków), jak i służby cywilnej (personelu cywilnego w służbach mundurowych, instytucjach publicznych, w jednostkach samorządowych itp.), odpowiedzialnej za zapobieganie zagrożeniom i ochronę szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego.

W tym kontekście absolwent studiów drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wykazuje się pogłębioną wiedzą z dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne oraz nauki socjologiczne. Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu struktur, instytucji, zjawisk i procesów społecznych, struktury i ustroju państwa, funkcjonowania organów państwa oraz jednostek administracji publicznej w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości, służących optymalizacji gospodarowania dostępnymi zasobami oraz przydatnymi w działaniach dążących do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent potrafi interpretować i analizować zjawiska i procesy społeczne w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej. Potrafi rozwiązywać problemy zawodowe, komunikować się z otoczeniem w miejscu pracy, przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi i środków informacji. Jest przygotowany do pełnienia roli świadomego obywatela potrafiącego działać na rzecz wspólnoty lokalnej w sposób odpowiedzialny z zachowaniem norm etycznych, moralnych oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Istotnym punktem koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest również permanentne uświadamianie studentom w toku studiów, że wykształcenie jest podstawową wartością człowieka, fundamentem demokracji i zrównoważonego rozwoju, a edukacja jest dostępna dla wszystkich ludzi przez całe życie. Utrwalane jest w nich przekonanie o potrzebie uczenia się przez całe życie, szczególnie w obliczu zachodzących w otoczeniu zmian.

„Stwarzanie szans na ustawiczne podnoszenie wiedzy osób dorosłych” stanowi ważny element misji Uczelni i koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne umożliwia prowadzenia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stwarza to warunki potencjalnym studentom do podnoszenia swoich kompetencji i szybką adaptację do zmieniających się uwarunkowań.

### **Cele kształcenia**

Kierunek studiów drugiego stopnia bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym ma na celu:

- dostarczenie absolwentowi pogłębionej wiedzy na temat współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego, wynikających z uwarunkowań geograficznych, działalności człowieka oraz sytuacji międzynarodowej; uwarunkowań instytucjonalno-prawnych funkcjonowania struktur bezpieczeństwa państwa oraz zachowania bezpieczeństwa obywateli i ich mienia; wiedzy o dylematach współczesnej cywilizacji,

procesach zmian w ustroju państw, systemach politycznych, administracyjnych, systemach bezpieczeństwa oraz przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali globalnej; organizacji pracy służb mundurowych i cywilnych, systemów decydowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego w skali lokalnej, regionalnej i narodowej; wiedzę o zasadach tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości; o normach i zasadach etycznych, prawnych – w tym zasadach ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz ochrony informacji mających wpływ na bezpieczeństwo państwa; wiedzy specjalistycznej m.in. w zakresie zapobiegania zagrożeniom, zarządzania sytuacjami kryzysowymi.

- pogłębienie u absolwentów umiejętności takich jak: analiza zjawisk, identyfikacja zagrożeń, organizowanie i kierowanie działaniami związanymi z sytuacjami kryzysowymi, formułowanie i rozwiązywanie praktycznych problemów, własne uczenie się i zdobywanie wiedzy w obszarze bezpieczeństwa, przygotowywanie prac pisemnych na specjalistyczne tematy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem różnych źródeł i ujęć teoretycznych oraz specjalistycznej terminologii, komunikowanie się w różnorodnych kręgach kulturowych i społecznych, prowadzenie debat z wykorzystaniem różnych źródeł, ujęć teoretycznych oraz specjalistycznej terminologii, posługiwanie się językiem specjalistycznym - zawodowym.
- wykształcenie u absolwentów kompetencji społecznych odnoszących się do: przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią, krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa, twórczego i dynamicznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji, działania w sposób przedsiębiorczy, rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi oraz rozwijania wzorców właściwego postępowania w środowisku pracy i życia osobistego.

Istotne jest poszukiwanie oraz wdrażanie nowych rozwiązań poprzez wykształconą, adekwatnie do współczesnych oraz przyszłych potrzeb państwa, społeczności regionalnych i lokalnych, kadrę fachowców w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego.

## 2. Efekty uczenia się

L.p.	Symbol efektu uczenia się	Treść efektu uczenia się dla kierunku <b>BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE studia II stopnia o profilu praktycznym</b>	Kod składnika opisu - uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (I część)
<b>WIEDZA</b>					
1	K_W01	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich teorie i metody wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych powiązanych z działalnością zawodową w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	<b>P7U_W</b>	Zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	<b>P7S_WG</b>
2	K_W02	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę o istocie, dynamice, specyfice i uwarunkowaniach zagrożeń bezpieczeństwa w różnych obszarach życia społecznego, na poziomie państwa i środowiska międzynarodowego w tym również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem czynnika technologicznego i procesów globalizacji		Zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	<b>P7S_WG</b>
3	K_W03	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań, o metodach, technikach i narzędziach badawczych.		Zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	<b>P7S_WG</b>
4	K_W04	Student ma pogłębioną wiedzę o normach i zasadach etycznych, prawnych – w tym zasadach ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz ochrony informacji mających wpływ na bezpieczeństwo państwa.		Kontekst – uwarunkowania, skutki	<b>P7S_WK</b>
5	K_W05	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie		Kontekst – uwarunkowania, skutki	<b>P7S_WK</b>

		fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, uwarunkowania ekonomiczne, procesy zmian w ustroju państw, systemy polityczne, administracyjne, systemy bezpieczeństwa oraz przyczyny, przebieg i konsekwencje tych zmian w skali globalnej.			
6	K_W06	Student w pogłębionym stopniu zna zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.		Kontekst – uwarunkowania, skutki	<b>P7S_WK</b>
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>					
1	K_U01	Student potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, oceniać, dokonywać krytycznej analizy, syntezy oraz dokonywać twórczej interpretacji przy wykorzystaniu właściwych metod i narzędzi, w tym zawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych (przystosowując istniejące metody i narzędzia lub opracowując nowe), w rozwiązywaniu złożonych i nietypowych problemów w nieprzewidywalnych warunkach.	<b>P7U_U</b>	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	<b>P7S_UW</b>
2	K_U02	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym nabytą podczas praktyk zawodowych, do formułowania i rozwiązywania praktycznych problemów, testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeńiowymi.		Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	<b>P7S_UW</b>
3	K_U03	Student potrafi wykonywać zadania oraz formułować, rozwiązywać problemy typowe dla działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.		Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	<b>P7S_UW</b>
4	K_U04	Student potrafi kierować pracą zespołu, przeprowadzić zespołowym projektem, przekładając wiedzę teoretyczną		Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	<b>P7S_UO</b>



		nabytą podczas studiów na praktyczne rozwiązania w działalności zawodowej związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym.			
5	K_U05	Student potrafi samodzielnie kreować kierunki własnego uczenia się i zdobywania wiedzy w obszarze bezpieczeństwa, generować działania wobec współpracowników i osób z najbliższego otoczenia w kierunku pogłębiania wiedzy.		Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	<b>P7S_UU</b>
6	K_U06	Student potrafi przygotowywać typowe prace pisemne na specjalistyczne tematy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem różnych źródeł i ujęć teoretycznych oraz specjalistycznej terminologii.		Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	<b>P7S_UK</b>
7	K_U07	Student potrafi komunikować się w różnorodnych kręgach kulturowych i społecznych, prowadzić kompleksową debatę z wykorzystaniem różnych źródeł, ujęć teoretycznych oraz specjalistycznej terminologii, na temat zjawisk z zakresu bezpieczeństwa globalnego, regionalnego i lokalnego wraz z ich oceną oraz odpowiednio uzasadniać stanowiska,		Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	<b>P7S_UK</b>
8	K_U08	Student ma umiejętności językowe w zakresie bezpieczeństwa i in. nauk społecznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a także potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym - zawodowym.		Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	<b>P7S_UK</b>
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>					
1	K_K01	Student jest gotów do krytycznej oceny zespołów i		Oceny – krytyczne podejście	<b>P7S_KK</b>

		organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią, krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa, a także konieczności korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	<b>P7U_K</b>		
2	K_K02	Student jest gotów do twórczego i dynamicznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy		Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	<b>P7S_KO</b>
3	K_K03	Student jest świadomy odpowiedzialności powierzanych mu zadań zawodowych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, jest gotów do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi, rozwijania wzorców właściwego postępowania w środowisku pracy i życia.		Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	<b>P7S_KR</b>

### 3. Matryca pokrycia efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów









36	Zarządzanie usługami publicznymi/ Public relations	X					X		X								X			
37	Zarządzanie wiedzą w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne/ Zarządzanie innowacjami	X							X				X					X		
38	Prawo migracyjne/ Prawo wspólnotowe				X				X										X	
39	Zarządzanie rozwojem własnym i kadry/ Zarządzanie jakością w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne	X											X					X		
40	Proseminarium				X				X				X					X		
41	Seminarium				X	X			X				X	X				X		
42	Praca dyplomowa								X		X			X				X		
43	Praktyka w zakładzie pracy		X		X					X	X		X					X	X	X

#### 4. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia









## 5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

1.	Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	<b>1650</b>	
2.	Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów	<b>4</b>	
3.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	<b>120</b>	
4.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	<b>66</b>	
5.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	<b>88</b>	
6.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejsza niż 5 punktów ECTS (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	<b>5 punktów ECTS student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, kierunek jest przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych</b>	
7.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	<b>38 (32%)</b>	
8.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego ( <i>dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich</i> )	-	
9.	Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny. Procentowy udział określa się dla każdej z tych dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	Nazwa dyscypliny	Procentowy udział punktów ECTS
		1. Dyscyplina wiodąca: <b>nauki o bezpieczeństwie</b>	<b>78 %</b>
		2. nauki o zarządzaniu i jakości	<b>9 %</b>
		3. nauki prawne	<b>8%</b>
		4. nauki socjologiczne	<b>5%</b>

### **Zajęcia kształcenia ogólnego**

Liczba godzin	<b>255</b>
Liczba punktów ECTS	<b>18</b>

### **Zajęcia kształcenia podstawowego**

Liczba godzin	<b>165</b>
Liczba punktów ECTS	<b>12</b>

### **Zajęcia kształcenia kierunkowego**

Liczba godzin	<b>240</b>
Liczba punktów ECTS	<b>17</b>

### **Zajęcia kształcenia specjalistycznego**

Liczba godzin	<b>615</b>
Liczba punktów ECTS	<b>58</b>

### **Praktyki zawodowe**

Liczba godzin	<b>375</b>
Liczba punktów ECTS	<b>15</b>

### **Struktura form zajęć**

<b>Nazwa formy zajęć</b>	<b>Procentowy udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych</b>
wykład	28% (465 godzin)
ćwiczenia	26 % (435 godzin)
lektorat	5% (75 godzin)
laboratorium	4% (60 godzin)
projekt	-
seminarium	5% (90 godzin)
zajęcia praktyczne	5% (90 godzin)
praktyki zawodowe	23% (375 godzin)
zajęcia terenowe	4% (60 godzin)

## 6. Praktyki zawodowe

### *Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych*

Praktyki zawodowe w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych realizowane są na podstawie Regulaminu Studiów PANS w Jarosławiu oraz Zarządzenia Rektora Państwowej Akademii Nauk stosowanych w Jarosławiu nr 146/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych, opracowanego w oparciu o obecnie funkcjonującą ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2020 poz. 85 z późn. zmian.).

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studiów stacjonarnych drugiego stopnia o profilu praktycznym realizują praktyki zawodowe w wymiarze 375 godzin i 15 punktów ECTS w zakładach pracy. Przy czym odbywają je:

- na drugim semestrze w wymiarze 15 tygodni (1 dzień w tygodniu x 8 godz.) + 1 tydzień (1 dzień w tygodniu x 5 godz.) – łącznie 125 godzin (5 punktów ECTS),
- na trzecim semestrze w wymiarze 15 tygodni (2 dni w tygodniu x 8 godz.) + 1 tydzień (2 dni w tygodniu x 5 godz.) – łącznie 250 godzin (10 punktów ECTS).

Oferta praktyk obejmuje podmioty działające w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego – instytucje ukierunkowane na przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej (sądy powszechne, prokuratura, policja, straż graniczna, urzędy celne, izby celne, żandarmerie wojskowe), służby ochrony bezpieczeństwa publicznego (policja, straż graniczna, straż miejska, firmy ochroniarskie), instytucje ukierunkowane na zarządzanie kryzysowe (wojsko polskie; państwowa straż pożarna; komórki organizacyjne zarządzania kryzysowego w zakładach pracy, gminach, powiatach i województwach).

Przed odbyciem praktyk zawodowych poza Uczelnią studenci przechodzą wcześniejsze przygotowanie przez Kierunkowego Opiekuna Praktyk – nauczyciela akademickiego oraz Uczelnianego Koordynatora ds. praktyk zawodowych. Zadaniem Kierunkowego Opiekuna jest omówienie ze studentami sylabusu praktyk, w szczególności efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne drugiego stopnia zakładają realizację efektów uczenia się w kategoriach:

#### *1) wiedzy, student zna i rozumie:*

- zasady bezpieczeństwa i higieny, przepisy ppoż. obowiązujące w miejscu odbywania praktyki, zasady organizacji i funkcjonowania zakładu pracy, w tym akty prawne.
- zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk, wzajemne powiązania, praktyczną stronę działalności poszczególnych działów, proces naboru pracowników oraz kulturę organizacyjną jednostki,
- rolę i zakres pracy w ramach danego stanowiska, systemy zabezpieczania i archiwizację danych, zasady obiegu dokumentacji w zakładzie pracy,
- zasady ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, procedury bezpieczeństwa,
- strategię bezpieczeństwa, narzędzia i metody ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów w kontekście miejsca odbywania praktyki zawodowej,

#### *2) umiejętności, student potrafi:*

- analizować i ocenić konkretne sytuacje pojawiające się w trakcie trwania praktyki zawodowej podczas samodzielnego i zespołowego wykonywania obowiązków zawodowych w miejscu odbywania praktyki,

- wykorzystywać dotychczasową wiedzę nabytą w trakcie studiów do realizacji zadań zleconych przez opiekuna praktyki,
- analizować konkretne sytuacje oraz przedstawiać własne pomysły rozwiązania problemu z wykorzystaniem norm i reguł prawnych poznanych w trakcie studiów oraz w miejscu odbywania praktyki,
- wykonywać czynności związane z bieżącą działalnością operacyjną wybranych działów w miejscu odbywania praktyki,
- proponować działania i oceniać możliwości podjęcia tych działań w zakresie ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów,
- wykorzystywać wiedzę i umiejętności nabyte w zakładzie pracy przy pisaniu pracy dyplomowej oraz w pracy zawodowej związanej z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne,
- kreować kierunek własnego rozwoju, analizować swoje możliwości i braki, w celu pogłębiania wiedzy i nabywania doświadczenia niezbędnych na rynku pracy.

3) *kompetencje społeczne, student jest gotów do:*

- zespołowego współdziałania oraz komunikowania się z otoczeniem,
- odpowiedzialnego wykonywania pracy i podejmowania prostych decyzji,
- uczestniczenia w projektach (posiada kompetencje społeczne w zakresie organizacja pracy oraz analitycznego i syntetycznego myślenia),
- odpowiedzialnego i etycznego wykonywania obowiązków zawodowych,
- podnoszenia swoich kompetencji zawodowych i uzupełniania wiedzy poprzez sumienność, chęć rozwoju, umiejętność słuchania (ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności).

Do obowiązków studenta podczas praktyk zawodowych należy w szczególności:

- realizowanie praktyk według wcześniej ustalonego planu praktyk,
- wypełnienie zadań zleconych przez opiekuna praktyki,
- prowadzenie dokumentacji przebiegu praktyki zawodowej /dziennika praktyk/,
- przestrzeganie zasad zachowania obowiązujących w danej jednostce organizacyjnej,
- przestrzeganie regulaminu i procedur obowiązujących w jednostce organizacyjnej/ zakładzie pracy, w którym jest realizowana praktyka zawodowa.

Za organizację praktyk w zakładzie pracy odpowiada kierunkowy opiekun praktyk.

Ponadto praktyka w zakładzie pracy prowadzona jest pod kierunkiem opiekuna zakładowego. Warunkiem właściwej realizacji praktyki przez studentów w danej jednostce jest systematyczna kontrola przeprowadzana przez zakładowego opiekuna praktyk pod kątem prawidłowej realizacji założonych efektów uczenia się. Ponadto opiekun kierunkowy praktyk z ramienia Uczelni przeprowadza hospitacje/kontrole praktyk w miejscu ich realizacji.

Kierunkowy opiekun praktyk zawodowych posiada kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Natomiast opiekun zakładowy – wyższe wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Opiekun zakładowy wyznaczany jest przez kierownika instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową.

Do obowiązków opiekuna zakładowego należy:

- realizacja programu praktyk,

- projektowanie zadań do samodzielnego wykonania przez praktykanta,
  - w razie potrzeby, udzielenie studentowi pomocy w przygotowaniu się do samodzielnego działań,
  - mobilizowanie studenta do aktywnego uczestnictwa we własnych działaniach zawodowych,
  - podpisanie ze studentem oświadczenia o zachowaniu tajemnicy zawodowej,
  - opisanie i ocena przebiegu praktyki zawodowej na podstawie karty ocen praktyki.
- Opiekun zakładowy odpowiedzialny jest za:
- zapoznanie praktykanta z obowiązującym regulaminem pracy, przepisami BHP oraz przepisami o ochronie informacji niejawnych,
  - wskazanie stanowiska pracy i zapewnienie niezbędnych materiałów oraz sprzętu do realizacji zadań wykonywanych w ramach praktyki,
  - sprawowanie nadzoru nad realizacją praktyki zawodowej,
  - nadzór merytoryczny nad realizacją zadań wykonywanych przez praktykanta,
  - współpraca z opiekunem praktyk ze strony Uczelni,
  - opis realizacji programu praktyki przez studenta oraz postawy studenta w stosunku do wykonywanych zadań i obowiązków wynikających z jego zatrudnienia w Zakładzie pracy w charakterze praktykanta.

Opiekun zakładowy ma możliwość zaproponowania nowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności czy kompetencji społecznych na obowiązującym w Uczelni druku. Kierunkowy opiekun praktyk dokonuje weryfikacji propozycji, zgłasza Radzie Programowej Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne i nanosi ewentualne poprawki do treści programowych praktyk w kolejnym cyklu kształcenia.

Z kolei kierunkowy opiekun praktyk czuwa nad prawidłową realizacją praktyk poprzez:

- monitorowanie przebiegu praktyki pod kątem realizacji założeń dydaktycznych i organizacyjnych,
- przeprowadzanie kontroli praktyk w zakładach pracy,
- przeprowadzenie uzgodnień z zakładowym opiekunem praktyki dotyczących oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się wynikających z odbycia praktyki zawodowej,
- weryfikację nabytych przez studentów umiejętności zawodowych przeprowadzoną w formie zaliczenia ustnego po odbytych praktykach na podstawie przedstawionej dokumentacji.

Zarządzenie Rektora PANS w Jarosławiu reguluje monitorowanie efektów uczenia się studenta podczas praktyki, jak i ocenę w zakresie stopnia osiągniętych efektów uczenia się po jej zakończeniu. Jednym z elementów jest tutaj wpis oceny w Karcie przebiegu praktyki, który dokonywany jest przez kierunkowego opiekuna praktyk oraz opiekuna zakładowego. Opis planowanej praktyki zawodowej przedstawiony został w sylabusie dla praktyki zawodowej.

Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie pozytywnej oceny wystawionej w dzienniku praktyk przez opiekunów – zakładowego i kierunkowego. Kompletną dokumentację dotyczącą praktyki zawodowej student przedkłada do Uczelnianego Koordynatora ds. praktyk zawodowych.

Ocenie poddawana jest również instytucja, w której studenci realizują praktyki zawodowe, w oparciu o badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów w zakresie oceny efektów i warunków odbytej praktyki oraz w oparciu o prowadzone w zakładach pracy hospitacje.

## 7. Ocena i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z założeniem Strategii rozwoju PWSTE w Jarosławiu, dotyczącym kształcenia młodzieży „na najwyższym poziomie dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju”, na bieżąco rozważane są sugestie i oczekiwania studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w ramach konsultacji dotyczących określenia efektów uczenia się oraz harmonogramu realizacji programu studiów z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Uczelni.

Interesariusze wewnętrzeni to – Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicy, Samorząd Studencki oraz studenci studiujący na danym kierunku studiów i poziomie.

Grupę interesariuszy zewnętrznych kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne stanowi Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne oraz przedstawiciele pracodawców, u których studenci odbywają praktyki. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są w ramach spotkań, konferencji naukowych, podczas których wyrażają swoją opinię oraz zgłaszają uwagi/propozycje do programu studiów. Wyniki konsultacji uwzględniane są przy opracowywaniu efektów uczenia się, harmonogramu realizacji programu studiów oraz sylabusów dla poszczególnych zajęć.

Celem monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia, wśród studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone są systematycznie badania ankietowe, dotyczące oceny programu studiów, nauczycieli akademickich i administracyjnych oraz jakości kształcenia na kierunku i odbywania praktyk zawodowych. Wyniki badań przekazywane są przez Dział Kształcenia do Kierownika Zakładu Zarządzania Bezpieczeństwem Wewnętrznym i mają wpływ na doskonalenie realizacji kształcenia, program studiów oraz jakości pracy związanej z tokiem studiów.

Zespół opracowujący harmonogram realizacji programu studiów drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na rok akademicki 2024/2025:

- I. dostosował Harmonogram realizacji programu studiów do wytycznych władz Uczelni oraz Uchwały Senatu z dnia 7 lutego 2024 r. Nr 2/II/2024 w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.



## 8. Potrzeby społeczno-gospodarcze oraz zgodność zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami

Specyfika społecznych i gospodarczych stosunków w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie się nowego typu zagrożeń. Swoboda otwartych granic, swoboda przepływu osób, kapitału, towarów, usług, sprawiają, że wspólna przestrzeń społeczno-gospodarcza poza niewątpliwymi korzyściami, niesie również mnogość zagrożeń. Coraz częstsze ataki terrorystyczne, konflikty zbrojne na świecie (Syria, Turcja, Iran, Afganistan, Rosja, Ukraina), wymuszają zapewnienie bezpieczeństwa państwa polskiego i jego obywateli, ochrony dziedzictwa i tożsamości narodowej oraz realizacji zobowiązań sojuszniczych.

Rozpoznając lokalny rynek pracy w oparciu o narzędzie jakim jest „Barometr zawodów”, pracownicy służb mundurowych to zawód kwalifikowany do „zawodów w równowadze”. Jednak lokalne instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo stwierdzają deficyt kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

Istnieje również duże zapotrzebowanie na absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym w sektorze prywatnym. Głównie w jednostkach prowadzących działalność komercyjną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego m.in. w Specjalistycznych Uzbrojonych Formacjach Ochronnych, agencjach ochrony osób i mienia, firmach zabezpieczających imprezy masowe itp.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne jest zatem odpowiedzią na potrzeby rynku pracy. Umożliwia zdobycie potrzebnych na rynku kwalifikacji i znalezienie zatrudnienia.

Zgodność zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy została wyrażona w programie studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu praktycznym. Efekty uczenia się opracowane dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są adekwatne do oczekiwań pracodawców i wskazują przede wszystkim na:

- interdyscyplinarny charakter kompetencji absolwentów,
- szeroką samodzielność absolwentów jak również umiejętność współpracy w zespole,
- wiedzę i umiejętności absolwentów o charakterze branżowym i specjalistycznym,
- umiejętności analityczne, prawidłowe interpretowanie i prognozowanie podstawowych zjawisk,
- otwartość na wykorzystywanie nowoczesnych metod, technik oraz technologii informatycznych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

PANS w Jarosławiu współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów uczenia się na (etapie wnioskowania o kierunek oraz w procesie prowadzenia kształcenia), weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Przy Wydziale Ekonomii i Zarządzania działają: Klub Praktyków (od 2 grudnia 2011 r.), Rada Biznesu (od 20 marca 2013 r.) oraz Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne (od 6 września 2016 r.). Rada Praktyków Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne obejmuje przedstawicieli:

- Policji,
- Państwowej Straży Pożarnej

- Wojska Polskiego
- Izby Administracji Skarbowej
- Zakładów Karnych,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- pracowników Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu.

W ramach upracticzniania kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne oraz dostosowywania oferty do potrzeb rynku pracy Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy z 3. Podkarpacką Brygadą Obrony Terytorialnej w Rzeszowie, Wojskową Komendą Uzupelnień w Jarosławiu, Jednostką Strzelecką nr 2025 im. ppor. Zbigniewa Zielińskiego w Jarosławiu, Strażą Miejską w Jarosławiu, Firmą Exatel S.A – wiodącym podmiotem w obszarze cyberbezpieczeństwa w Polsce, z Zarządem Wojewódzkim NSZZ Policjantów w Rzeszowie, Zarządem Oddziałowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle, Międzyregionalną Sekcją Pożarnictwa NSZZ „Solidarność” Województwa Podkarpackiego, Zarządem Okręgowym NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa w Rzeszowie oraz ze Związkiem Zawodowym Celnicy PL.

Poza tym współpracuje m.in. z: 14 Dywizjonem Artylerii Samobieżnej w Jarosławiu, Komendami Powiatowymi Policji w Jarosławiu, Przemyśle, Lubaczowie, Przeworsku, Komendami Miejskimi i Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej w całym regionie, Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej w Korczowej i w Medyce, Komendą Regionalną Straży Ochrony Kolei w Przemyśle, Urzędami Gmin i Miast (Wydziały Zarządzania Kryzysowego), Starostwem Powiatowym w Jarosławiu, Zakładami Karnymi, Strażami Miejskimi, Domami Dziecka w Jarosławiu i Przemyśle, Przedstawicielami Sądów Rejonowych i Okręgowych, Kuratorami i Prokuraturą.

Na podstawie podpisanych porozumień o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych w warunkach rzeczywistych, głównie w ramach zajęć terenowych i praktyk. W trakcie zajęć studenci zapoznają się z zakresem zadań realizowanych przez praktyków/ekspertów. Zajęcia terenowe, które opierają się głównie na zrealizowaniu zadania/projektu w danej jednostce, pozwalają na osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu umiejętności praktycznych. Studenci korzystają z możliwości odbycia praktyk u interesariuszy zewnętrznych i osiągnięcia założonych dla praktyk efektów uczenia się.

## 9. Karty opisu zajęć (sylabusy)

## **ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO**

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Aktywność rekreacyjna i usprawnienie fizyczne</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	<b>30</b>	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> przekazanie wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie planowania aktywności ruchowo-adaptacyjnej, doboru odpowiednich form i środków, wzbudzania potrzeby aktywności ruchowej w celu zapobiegania chorobom cywilizacyjnym, promowania zdrowego trybu życia.
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.
<b>UWAGA:</b> Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
ARiUF_KU01	świadomie uczestniczyć w różnych formach aktywności ruchowej i turystycznej w terenie.	K_U04		
ARiUF_KU02	zastosować umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej, turystycznej oraz służącej zdrowiu.	K_U4		
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
ARiUF_KK01	przejawiania dyspozycji osobowościowych motywujących i wychowujących do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz prezentacji poglądów i przekonań wiążących się z kulturą fizyczną.	K_K01		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	Minimum aktywności fizycznej człowieka jako warunek zdrowego stylu życia. Możliwości i zalety wykorzystania pleneru jako miejsca aktywności fizycznej. Formy aktywności plenerowej - zasady uprawiania, sprzęt i bezpieczeństwo w wybranych dyscyplinach – wprowadzenie do zajęć terenowych.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespolowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-02	Wskazówki metodyczne prowadzenia zajęć ruchowych z różnymi grupami wiekowymi i społecznymi w plenerze. Bezpieczeństwo prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą oraz osobami starszymi w plenerze.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespolowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE

TP-03	Bezpieczeństwo prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą oraz osobami starszymi w plenerze.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-04	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć tygodniowych (rekreacyjne gry ruchowe, mini gry sportowe, biegowo – marszowe formy ruchu, Nordic Walking elementy atletyki terenowej).	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-05	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć weekendowych (wycieczki w okolicach miejsca zamieszkania – piesze, rowerowe, wycieczki dalsze, zajęcia w parkach rozrywki, organizacyjno – porządkowe formy terenowe, zimowe formy rekreacji, imprezy rekreacyjno – sportowe, itp.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-06	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu rocznym - wycieczki krótkie (rowerowe, kajakowe, piesze, wycieczki krajoznawczo – wypoczynkowe, wędrówki dalsze z biwakowaniem, zimowe formy rekreacji itp.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-07	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu rocznym - okres zimowy: narciarstwo biegowe i zjazdowe, Ski Touring, turystyka narciarska (back country), wędrówki piesze w raketach śnieżnych, spacer, itp.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE
TP-08	Charakterystyka wybranych form turystyki aktywnej. Sposoby i zasady uprawiania. Umiejętność odpowiedniego doboru sprzętu do danej formy turystyki aktywnej.	x	pogadanka pokaz, ćwiczenia ruchowe – indywidualne i zespołowe	ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE

<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>			
<p><b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b></p>			
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Błacha R., Figiel, 2005, Kultura fizyczna w środowisku przyrodniczym w okresie letnim, AWF, Wrocław.</li> <li>2. J. Strugarek, 2006, Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych. Poznań.</li> <li>3. J. Merski, Warecka J., 2009, <i>Turystyka kwalifikowana. Turystyka aktywna</i>. Almamater, WSE, Warszawa.</li> </ol>			
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gołoszewski J., Paterka S., Wieczorek A., 2000, Organizacja wycieczek szkolnych, obozów stałych i wędrownych: rekreacyjne gry ruchowe, AWF, Poznań.</li> <li>2. Burgiel, R., Poradnik organizatora imprez sportowych i rekreacyjnych, wyd. TKKF, Warszawa 2000.</li> <li>3. Merski J., 2007, <i>Wpływ uprawiania turystyki kwalifikowanej przez ludzi dorosłych na ich sprawność motoryczną</i>, Warszawa.</li> </ol>			
<p><b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b></p>			
<p><b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b></p>			
<p><b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b></p>			
Forma aktywności	Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30		
Praca własna studenta	0		
<b>SUMA GODZIN:</b>	30		
<p><b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b></p>			
	Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		0
<p>* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;</p>			
<p><b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b></p>			
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>			
<p><b>KRYTERIA OCENIANIA</b></p>			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>Przygotowanie do zajęć, aktywność i postawa na poszczególnych zajęciach, zaangażowanie w dyskusję na tematy związane z kulturą fizyczną.</p>			

Ocena podsumowująca:

ocena poprawności nabytych umiejętności ruchowych, frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

-

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Język obcy (angielski)</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język angielski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**



**Wymagania wstępne i dodatkowe:** znajomość języka angielskiego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:**

1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
JO_KW01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2+ według CEF.	K_W01
JO_KW02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego	K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
JO_KU01	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U08
JO_KU02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U08
JO_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U08
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
JO_KK01	pogłębiania swojej wiedzy oraz do poszukiwania źródeł i materiałów wspomagających rozwijanie umiejętności językowych, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej	K_K01

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		

TP-01	Organizacja agencji informacyjnej. Role i obowiązki pracowników firmy.	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Organizacje innowacyjne. Czasy przyszłe.			
TP-03	Komunikacja interpersonalna. Zwroty grzecznościowe			
TP-04	Rozmowa towarzyska na pierwszych spotkaniach.			
TP-05	Przestrzeń biurowa.			
TP-06	Kolokwium.			
TP-07	Marki. Łączniki.			
TP-08	Praca zespołowa.			
TP-09	Udzielanie porad. Bezokoliczniki i formy <i>gerund</i> czasownika			
TP-10	Przygotowywanie prezentacji w pracy.			
TP-11	Formalne i półformalne e-maile.			
TP-12	Reklama i promocja.			
TP-13	Kolokwium.	x	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-14	Poszukiwanie pracy.			
TP-15	Rozmowa kwalifikacyjna. Pytania pośrednie.			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. I. Dubicka, M. O’Keeffe, B.Dignen, Business Partner B1+ Coursebook with MyEnglishLab, Pearson,

2018

**Literatura uzupełniająca:**

1. Borowska Aleksandra. *Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia*. Edgard, 2018.
2. Dubicka Iwona, Rosenbery Marjorie, Dignen Bob, Hogan Mike, Wright Lizzie. *Business Partner Upper-Intermediate. Coursebook*. Wydanie 1. Pearson, 2018.
3. Evans Lynne. *Business Partner Intermediate Plus. Workbook*. Pearson, 2018.
4. Filak Magdalena. *Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2*, Preston Publishing, 2020.
5. Gairns Ruthm and Stuart Redman. *Oxford Word Skills. Intermediate Vocabulary*. Oxford, 2020.
6. Murphy Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
7. Vince Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
8. Warżała-Wojtasiak Magdalena, Wojtasiak Wojtek. *Business English. Negotiations and presentations (poziom średni B1-B2)*. SuperMemo World, 2018.
9. *Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford*, PWN, 2006.

**III. INFORMACJE DODATKOWE****BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K\_W01, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K\_W01, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K\_W01, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K\_W01, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

**Ocena podsumowująca:**

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

**Na ocenę dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzoną pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzoną pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę dobrą:**

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzoną pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyłą samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dobrą:**

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzoną pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzoną pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Język obcy (angielski)</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język angielski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> znajomość języka angielskiego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b>		
1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).		
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
<b>UWAGA:</b>		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się	Treść efektu uczenia się.	Odniesienie do efektów

określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
JO_KW01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2+ według CEF.	K_W01
JO_KW02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego.	K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
JO_KU01	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U08
JO_KU02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U08
JO_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U08
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
JO_KK01	pogłębiania swojej wiedzy oraz do poszukiwania źródeł i materiałów wspomagających rozwijanie umiejętności językowych, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej	K_K01

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		
TP-01	Zwroty używane w trakcie aktywnego słuchania.	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Zwroty grzecznościowe używane w rozmowie kwalifikacyjnej.			
TP-03	Strategie stosowane w biznesie.			
TP-04	Czasowniki modalne.			
TP-05	Rozwiązywanie problemów w pracy.			
TP-06	Kolokwium.			
TP-07	E-handel. Logistyka.			
TP-08	Strona bierna.			
TP-09	Współpraca. Negocjacje.			
TP-10	Zakładanie firmy.			

	Mowa zależna			
TP-11	Kolokwium.			
TP-13	Praca za granicą. Różnice kulturowe.	x	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-14	Style komunikacji. Wyrażanie preferencji.			
TP-15	Budowanie relacji międzyludzkich.			

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. I. Dubicka, M. O'Keeffe, B.Dignen, *Business Partner B1+ Coursebook with MyEnglishLab*, Pearson, 2018

**Literatura uzupełniająca:**

1. Borowska Aleksandra. *Wielka gramatyka języka angielskiego: teoria, przykłady, ćwiczenia*. Edgard, 2018.
2. Dubicka Iwona, Rosenbery Marjorie, Dignen Bob, Hogan Mike, Wright Lizzie. *Business Partner Upper-Intermediate. Coursebook*. Wydanie 1. Pearson, 2018.
3. Evans Lynne. *Business Partner Intermediate Plus. Workbook*. Pearson, 2018.
4. Filak Magdalena. *Angielski w tłumaczeniach: słownictwo: praktyczny kurs językowy: poziom B1-B2*, Preston Publishing, 2020.
5. Gairns Ruthm and Stuart Redman. *Oxford Word Skills. Intermediate Vocabulary*. Oxford, 2020.
6. Murphy Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
7. Vince Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
8. Warząła-Wojtasiak Magdalena, Wojtasiak Wojtek. *Business English. Negotiations and presentations (poziom średni B1-B2)*. SuperMemo World, 2018.
9. *Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford*, PWN, 2006.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja. 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła. 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u> - kolokwia - wypowiedź ustną - aktywność, pracę i zaangażowanie studenta
<u>Skala ocen:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70% - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)
<u>Ocena podsumowująca:</u> Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.
<b>Na ocenę dostateczną:</b> student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzoną pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.
<b>Na ocenę ponad dostateczną:</b> student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzoną pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.
<b>Na ocenę dobrą:</b> student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzoną pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.
<b>Na ocenę ponad dobrą:</b> student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzoną pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.



**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ****Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Język obcy (niemiecki)</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język niemiecki	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓLOWE**

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** znajomość języka niemieckiego na poziomie B2 według Europejskiego

Systemu Opisu Kształcenia Językowego				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b>				
1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się <b>UWAGA:</b> Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
JO_KW01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2+ według CEF.			K_W01
JO_KW02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego			K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
JO_KU01	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.			K_U08
JO_KU02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.			K_U08
JO_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.			K_U08
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
JO_KK01	pogłębiania swojej wiedzy oraz do poszukiwania źródeł i materiałów wspomagających rozwijanie umiejętności językowych, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej			K_K01
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		
TP-01	Praca i globalizacja. Oferty pracy firm	<b>x</b>	pogadanka,	

	<p>międzynarodowych.  <i>Działania językowe:</i>  nawiązywanie kontaktów,  zadawanie pytań i udzielanie  odpowiedzi na pytania związane  z wykonywaną pracą,  przedstawianie zalet i wad  globalizacji.</p>		<p>analiza,  dyskusja,  praca z tekstem,  praca z nagraniami  audio i wideo,  praca z  wykorzystaniem  różnych źródeł</p>	<p>kolokwium,  ocena ciągła,  ocena krótszej lub  dłuższej  wypowiedzi  pisemnej i ustnej,  obserwacja</p>
TP-02	<p><i>Gramatyka:</i> Przyczynowe,  czasowe, modalne oraz lokalne  zdania podrzędne.  Różne formy pracy,  zatrudnienia w XXI wieku.  <i>Działania językowe:</i> Zalety i  wady pracy online.  Oczekiwania generacji Z na  rynku pracy.</p>			
TP-03	<p>Pomysł na biznes. (Projekt,  prezentacja)  <i>Działania językowe:</i> Prezentacja  pomysłu na biznes.  Zdania bezokolicznikowe w  przeciwieństwach.</p>			
TP-04	<p><i>Gramatyka:</i> Zaimki, zdanie  nierzeczywiste, strona  bierna. Życie prywatne – piękne  i smutne momenty w życiu  człowieka.  <i>Działania językowe:</i> Zalety i  wady rodzin  wielopokoleniowych –  dyskusja.</p>			
TP-05	<p>Ebay – popularność platform  online.  <i>Działania językowe:</i> Składanie  reklamacji, rozwiązywanie  problemów na linii klient-  sprzedawca</p>			
TP-06	<p><i>Gramatyka:</i> Konjunktiv II, tryb  przypuszczający; Passiv, strona  bierna  Kompetencje przyszłości, czego  oczekują od nas pracodawcy.  <i>Działania językowe:</i> Rozmowa  z potencjalnym pracodawcą,  prezentacja samego siebie,  swoich kompetencji i  umiejętności.</p>			

TP-07	Kolokwium			
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021</li> <li>Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca przedmiotu:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B2+/C1, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München</li> <li>Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B2+/C1, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München</li> <li>Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch, M. Perlmann, S.Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013</li> <li>Deutsch im Büro, S. Bęza, A. Kleinschmidt, Poltext 2018</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			20	
<b>SUMA GODZIN:</b>			50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta			0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium.</li> <li>Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja.</li> <li>Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.</li> <li>Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena</li> </ol>				

krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

## KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

**Ocena podsumowująca:**

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

**Na ocenę dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę dobrą:**

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dobrą:**

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Język obcy (niemiecki)</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język niemiecki	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> znajomość języka niemieckiego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</li><li>Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).</li></ol>
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów

uczenia się <b>UWAGA:</b> Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
JO_KW01	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2+ według CEF.			K_W01
JO_KW02	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego			K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
JO_KU01	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.			K_U08
JO_KU02	analizować i formułować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.			K_U08
JO_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.			K_U08
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
JO_KK01	pogłębiania swojej wiedzy oraz do poszukiwania źródeł i materiałów wspomagających rozwijanie umiejętności językowych, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej			K_K01
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		
TP-01	<i>Gramatyka:</i> Zdania porównawcze, deklinacja przymiotnika. Alternatywne formy medycyny. <i>Działania językowe:</i> Wizyta u lekarza a alternatywne formy medycyny – zalety i wady.	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	<i>Gramatyka:</i> Modalne zdania podrzędne Życie i praca za granicą. Emigracja. <i>Działania językowe:</i> Powody emigracji Polaków, wady i zalety pracy za			

	granicą.			
TP-03	Komunikacja w życiu człowieka. <i>Działania językowe:</i> Rozwiązywanie problemów rodzinnych – sztuka negocjacji. Zdania względne.			
TP-04	Praca w biurze. Obsługa klienta. <i>Działania językowe:</i> spotkanie z klientem, rozwiązywanie problemów, udzielanie porad.			
TP-05	<i>Gramatyka:</i> Strona bierna. Rynek ekologicznych produktów spożywczych. <i>Działania językowe:</i> Czy warto jeść Eco – produkty. Dyskusja.			
TP-06	Rozrywka: kino, teatr, koncert. <i>Działania językowe:</i> Aktywne i pasywne formy spędzanie wolnego czasu.			
TP-07	<i>Działania językowe:</i> Budowanie relacji międzyludzkich.			
TP-08	Kolokwium			

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):**

1. Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Kursbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, B. Bauer- Hutz, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021
2. Mittelpunkt Neu B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch, J. Sander, A. Daniels, R. Kohl-Kuhn, K.F Mautsch, H.T Soares, Ernst Klett Sprachen 2021

**Literatura uzupełniająca przedmiotu:**

1. Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B2+/C1, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München
2. Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B2+/C1, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München
3. Sicher. Deutsch als Fremdsprache. Niveau B2.1. Kursbuch Und Arbeitsbuch, M. Perlmann, S.Schwalb, M. Matussek, Hueber Verlag 2013
4. Deutsch im Büro, S. Bęza, A. Kleinschmidt, Poltext 2018

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**



Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja. 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła. 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K_W01, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u> - kolokwia - wypowiedź ustną - aktywność, pracę i zaangażowanie studenta			
<u>Skala ocen:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70% - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
<u>Ocena podsumowująca:</u> Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.			
<b>Na ocenę dostateczną:</b> student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzoną pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.			
<b>Na ocenę ponad dostateczną:</b> student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności			

popelniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę dobrą:**

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popelniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należytą samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dobrą:**

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
<b>Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu</b>			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Język obcy specjalistyczny (angielski)</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/ 2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: j. angielski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	15	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** znajomość języka docelowego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

### Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia zawodowego na poziomie B2+
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

#### UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
JOS_KW01	słownictwo do opisywania sytuacji życia zawodowego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
JOS_KU01	zastosować specjalistyczne słownictwo w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_U08
JOS_KU02	formułować i analizować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U08
JOS_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U08
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>		
JOS_K01	poszukiwania źródeł, materiałów oraz sposobów pogłębiania swojej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej.	K_K01

#### UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		
TP-01	Zarządzanie kryzysowe.	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	Kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Terroryzm.			
TP-03	Bezpieczeństwo w Internecie.			
TP-04	Kradzież tożsamości.			
TP-05	Zakłócanie porządku publicznego.			
TP-06	Kontrola tłumy.			
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Sendur A. M., Warecka A. <i>English for Safety, Security and Law Enforcement</i>, Oficyna Wydawnicza - Akademia Frycza Modrzewskiego 2012.</li> <li>Taylor J., Dooley J. <i>Police. Student's Book, (Career Paths)</i>, Express Publishing, 2012.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Gairns R., Redman S., <i>Oxford Word Skills. Intermediate Vocabulary</i>, Oxford, 2020.</li> <li>Otto B., Otto M., <i>Here Is the News</i>, Part 1, Poltext, 2007.</li> <li>Otto B., Marcin Otto, <i>Here Is the News</i>. Part 2. Poltext, 2008.</li> <li>Taylor J., Zeter J., <i>Command &amp; Control</i>, Student's Book, (Career Paths), Express Publishing, 2011.</li> <li><i>Wielki słownik polsko-angielski i angielsko-polski PWN-Oxford</i>, PWN, 2006.</li> <li>Materiały przygotowane przez prowadzącego.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	

Praca własna studenta		10	
<b>SUMA GODZIN:</b>		25	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K_W02, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium.			
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K_W02, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja			
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K_W02, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.			
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K_W02, K_U08, K_K01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej,			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
<b>Ocena kształtująca obejmuje:</b>			
- kolokwium			
- wypowiedź ustną			
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta			
Skala ocen:			
poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)			
50% – 60% - ocena dostateczna (3.0)			
61% – 70% - ocena dostateczna plus (3.5)			
71% – 80% - ocena dobra (4.0)			
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)			
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
<b>Ocena podsumowująca:</b>			
Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen częściowych.			
<b>Na ocenę dostateczną:</b>			
student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.			
<b>Na ocenę ponad dostateczną:</b>			
student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów			

zdobywania wiedzy.

**Na ocenę dobrą:**

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należytą samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę ponad dobrą:**

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
<b>Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu</b>			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Język obcy specjalistyczny (niemiecki)</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/ 2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: j. niemiecki		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	15	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** znajomość języka docelowego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

### Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia zawodowego na poziomie B2+
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

#### UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
JOS_KW01	słownictwo do opisywania sytuacji życia zawodowego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
JOS_KU01	zastosować specjalistyczne słownictwo w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_U08
JOS_KU02	formułować i analizować wnioski na podstawie przeczytanych tekstów.	K_U08
JOS_KU03	formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne.	K_U08
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
JOS_K01	poszukiwania źródeł, materiałów oraz sposobów pogłębiania swojej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku, zarówno tych w formie tradycyjnej, jak i dostępnych w wersji elektronicznej.	K_K01

#### UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol	Opis treści programowych	Forma	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji
--------	--------------------------	-------	--------------------	--------------------

treści programowych		zajęć	prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>lektorat</b>		
TP-01	Wprowadzanie i zapoznanie się ze stanowiskiem pracy	x	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	Kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Spotkanie służbowe			
TP-03	Bezpieczeństwo w Internecie			
TP-04	Bezpieczeństwo i higiena pracy			
TP-05	Terroryzm			
TP-06	Przestępczość, prowadzenie śledztwa			
	Pisma służbowe			
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa:</b>				
1. Im Beruf Neu B2+/C1. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Kursbuch, A. Müller, dr S. Schlüter, Hueber Verlag 2017				
2. Im Beruf Neu B2+/C1. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Arbeitsbuch, A. Müller, dr S. Schlüter, Hueber Verlag 2017				
<b>Literatura uzupełniająca przedmiotu:</b>				
1. Deutsch im Büro, S. Beza, A. Kleinschmidt, Poltext 2018				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	
Praca własna studenta			10	
<b>SUMA GODZIN:</b>			25	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta			0,4



\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: K\_W02, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium.

2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu uczenia się: K\_W02, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja

3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu uczenia się: K\_W02, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła.

4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: K\_W02, K\_U08, K\_K01. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej,

### KRYTERIA OCENIANIA

#### **Ocena kształtująca obejmuje:**

- kolokwium
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% – 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% – 70% - ocena dostateczna plus (3.5)

71% – 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

#### **Ocena podsumowująca:**

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

#### **Na ocenę dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

#### **Na ocenę ponad dostateczną:**

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

#### **Na ocenę dobrą:**

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

#### **Na ocenę ponad dobrą:**

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**Na ocenę bardzo dobrą:**

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Negocjacje i mediacje</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** Brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy w zakresie teoretycznych i praktycznych aspektów negocjacji i mediacji.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
NiM_W_01	istotę oraz poszczególne modele negocjacji i mediacji, style i fazy mediacji oraz strategię i techniki negocjacji	K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
NiM_U_01	przygotować i przeprowadzić negocjacje stosując strategię i techniki stosowane w negocjacjach	K_U04
NiM_U_02	przeprowadzić mediację zgodnie z procedurą i sporządzić ugodę	K_U04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
NiM_K_01	podjęcia negocjacji i mediacji zgodnie z wypracowanymi zasadami i procedurami	KK_02

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>ćwiczenia</b>		

TP-01	Definicja negocjacji, logika negocjowania, strategie a taktyki negocjacyjne	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-02	Przygotowanie negocjacji	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-03	Modele negocjacji (harvardzki, według Karla Berkela, metoda negocjacji Thomasa Gordona oraz według Lutza Schwäbisch i Martina Simsa)	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-04	Powstanie i rozwój mediacji na tle alternatywnych metod rozwiązywania sporów.	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-05	Istota, definicja i style mediacji, charakterystyka osoby mediatora	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-06	Elementy procesu komunikacji, formy i typy komunikowania, sztuka słuchania	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-07	Komunikacja niewerbalna w podstawowych interakcjach negocjacji, przeszkody skutecznej komunikacji	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja

TP-08	Negocjacje integracyjne i typy rozwiązań integracyjnych	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja
TP-09	Negocjacje konfrontacyjne i stosowane techniki	x	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne, referat, prezentacja obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Magdalena Tabernacka, Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, 2. Wydanie, Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2018.
2. Stanisław Leszek Stadniczeńko (red.), Prawno-psychologiczne uwarunkowania mediacji i negocjacji, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Krzysztof Płeszka, Janina Czapska, Michał Araszkiewicz, Mateusz Pękala (red.), Mediacja: teoria, normy, praktyka, Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2017.
2. Anna Kalisz, Adam Zienkiewicz, Mediacja sądowa i pozasądowa: zarys wykładu, Warszawa: Wolters Kluwer, 2014.
3. Warren H. Schmidt, Negocjacje i rozwiązywanie konfliktów, Gliwice: Helion, 2005.
4. Ewa Małgorzata Cenker, Negocjacje, Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania, 2002.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) 2**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1.2

PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0.8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>			
<p>Czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie referatu i prezentacji, przygotowanie zadania praktycznego - NiM_W_01, NiM_U_01, NiM_U_02, NiM_K_01 - zaliczenie pisemne, referat, prezentacja, obserwacja, zadania praktyczne, dyskusja aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową</p>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p><b>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Zaliczenie na ocenę</li> <li>2) Kolokwium pisemne</li> <li>3) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów).</li> <li>4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń</li> <li>5) Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu ćwiczenia prezentacji, referatu we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem ćwiczeń</li> </ol>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Student w czasie zajęć potrafi prowadzić dyskusję na tematy kontrowersyjne i budzące emocje dotyczące negocjacji i mediacji. Posługuje się przy tym w sposób rzeczowy argumentami z literatury przedmiotu i aktywnie słuchając innych uczestników dyskusji.</li> <li>2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się.</li> <li>3) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</li> </ol> <p>Na <b>ocenę dostateczną</b> student zna istotę oraz niektóre modele negocjacji i mediacji, style i fazy mediacji oraz strategię i techniki negocjacji, niektóre elementy komunikacji oraz formy komunikowania, a także w zarysie znaczenie komunikacji niewerbalnej w podstawowych interakcjach negocjacji. Potrafi przygotować i przeprowadzić negocjacje stosując strategię i techniki stosowane w negocjacjach, twórczo rozwiązywać niektóre problemy negocjacyjne, przeprowadzić mediację zgodnie z procedurą i sporządzić ugodę popełniając błędy. W ograniczonym stopniu jest gotów do podjęcia negocjacji i mediacji zgodnie z wypracowanymi zasadami i procedurami.</p> <p>Na <b>ocenę dobrą</b> student zna istotę oraz większość modeli negocjacji i mediacji, stylów i faz mediacji oraz strategii i technik negocjacji, elementów komunikacji oraz form komunikowania, zna znaczenie komunikacji niewerbalnej w podstawowych interakcjach negocjacji. Potrafi poprawnie przygotować i przeprowadzić negocjacje stosując strategię i techniki stosowane w negocjacjach, twórczo rozwiązywać problemy negocjacyjne, przeprowadzić mediację zgodnie z procedurą i sporządzić ugodę. W zadowalającym stopniu jest gotów do podjęcia negocjacji i mediacji zgodnie z wypracowanymi zasadami i procedurami.</p> <p>Na <b>ocenę bardzo dobrą</b> student zna istotę oraz modele negocjacji i mediacji, style i fazy mediacji oraz strategię i techniki negocjacji, elementy komunikacji oraz formy komunikowania, a także znaczenie komunikacji niewerbalnej w podstawowych interakcjach negocjacji. Potrafi bezbłędnie przygotować i przeprowadzić negocjacje stosując strategię i techniki stosowane w negocjacjach, twórczo rozwiązywać problemy negocjacyjne, przeprowadzić mediację zgodnie z procedurą i sporządzić ugodę. W szerokim zakresie jest gotów do podjęcia negocjacji i mediacji zgodnie z wypracowanymi zasadami i procedurami.</p>			

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia są przygotowywane do kształcenia na odległość

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Socjotechnika i oddziaływanie społeczne</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** Brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie metod i technik socjotechnicznych i ich oddziaływania na ludzi.

**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA**

SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
SiOS_W_01	miejsce i charakter pedagogiki, andragogiki, socjologii, psychologii			K_W05
SiOS_W_02	ekonomiczne, polityczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania życia codziennego.			K_W06
SiOS_W_03	środowisko, grupy i więzi społeczne (rodzinne, zawodowe, ekonomiczne, kulturalne, polityczne, prawne) istotne dla oddziaływania społecznego			K_W06
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
SiOS_U_01	dostrzegać, nazywać i interpretować zjawiska społeczne, analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności w społeczeństwie			K_U02
SiOS_U_02	posługiwać się różnymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania ludzkich zachowań, diagnozować i prognozować sytuacje, analizować uwarunkowania kulturowe, polityczne, psychologiczne, prawne, gospodarcze sytuacji socjotechnicznych.			K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
SiOS_K_01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozwijania umiejętności, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.			K_K01
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>ćwiczenia</b>		



TP-01	Reguły wpływu Cialdiniego. Techniki sekwencyjne: stopa w drzwiach, drzwi zatrzasknięte przed nosem, karate, niska piłka)	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-02	Manipulacje emocjami	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-03	Techniki odwołujące do mechanizmów egotystycznych i autointerpretacyjnych	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-04	Samooocena	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-05	Słowa kluczowe	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-06	Manipulacje w reklamie, polityce i fotografii	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-07	Elementy socjotechniki w przesłuchaniach policyjnych	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja
TP-08	Przeciwstawianie się manipulacjom	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie - prezentacja

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Doliński, Techniki wpływu społecznego, Warszawa 2008.
2. T. Witkowski, Psychomanipulacje, Warszawa 2001
3. R. Cialdini, Wywieranie wpływu na ludzi, wyd. dowolne.

4. Tokarz M., Argumentacja. Perswazja. Manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji, Gdańsk, 2006

**Literatura uzupełniająca:**

1. M. Kochan. Pojedynek na słowa, Kraków 2005.
2. R. Heath, Reklama, co tak naprawdę wpływa na jej skuteczność? Gdańsk 2008
3. K. Hogan, Psychologia perswazji, Warszawa 2001
4. W. Cwalina, A. Falkowski, Marketing polityczny, Gdańsk 2006
5. W. G. Stephan, C. W. Sthepan, Wywieranie wpływu przez grupy, Gdańsk 2003.

**III. INFORMACJE DODATKOWE**

**BILANS PUNKTÓW ECTS**

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS) 2**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Samokształcenie, przygotowanie prezentacji, czytanie literatury podstawowej i uzupełniającej

**KRYTERIA OCENIANIA**

**Ocena kształtująca:**

ustalana jest na podstawie częściowych punktów zdobytych przez studenta w ramach zajęć w następujących obszarach: aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, wykonanie prezentacji multimedialnej, w której zwraca się uwagę na poprawność terminologiczną i językową, jasność i zrozumiałość treści, szczegółowość opracowania, właściwy dobór literatury, estetyka pracy.

**Ocena podsumowująca:**

Zaliczenie obejmuje zagadnienia prezentowane na ćwiczeniach oraz literaturę zleconą do samodzielnego opracowania w celu przygotowania prezentacji końcowej.

Skala ocen: od 2,0 do 5,0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia są przygotowywane do kształcenia na odległość

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie projektami społecznymi</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**

**Wymagania wstępne i dodatkowe: Wprowadzenie do zarządzania projektami**

<p><b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b></p> <p>Celem kształcenia jest wprowadzenie studentów do teorii i praktyki współczesnego zarządzania projektami, w szczególności społecznymi. W ramach zajęć student uczy się stosować metodyki projektowe, zna zasady zarządzanie ryzykiem oraz poznaje oprogramowanie wspomagające zarządzanie projektem.</p>		
<p><b>Efekty uczenia się określone dla zajęć</b></p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p><b>UWAGA:</b></p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
ZPS_W01	zna na poziomie zaawansowanym zasady projektowania i stosowania narzędzi do analizy ilościowej i jakościowej oraz zbierania i prowadzenia poprawnej analizy danych za pomocą tych narzędzi	KW_01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
ZPS_U02	potrafi wykorzystać odpowiednie metody analityczne oraz ocenić ich przydatność i możliwości zastosowania rozwiązań przy projektowaniu rozwiązań złożonych problemów lokujących się na styku technologii i świata społecznego	KU_01
ZPS_U03	potrafi organizować i koordynować pracę interdyscyplinarnego zespołu projektowego, potrafi skutecznie komunikować się w zespole, rozwiązywać konflikty, a także formułować konstruktywną krytykę	KU_04
<b>Kompetencji społecznych</b>		
ZPS_K04	jest przedsiębiorczy, potrafi myśleć innowacyjnie i kreatywnie, łamać schematy myślowe przy projektowaniu i wdrażaniu rozwiązań oraz ma zdolność myślenia strategicznego	KK_02
ZPS_K05	ma pełne kompetencje pozwalające na uczestniczenie w przygotowaniu i wdrażaniu projektów społecznych oraz potrafi w pełni przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności	KK_02
<p><b>UWAGA!</b></p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
<p><b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b></p>		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	1. Modele programów społecznych nabycie wiedzy z zakresu koncepcji polityki społecznej, pozyskiwanie i budowanie partnerstw	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-02	2. Ewaluacja, sposoby monitorowania i kontroli projektu budowanie narzędzia ewaluacji, znajomość technik i zasad monitorowania i kontroli	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-03	3. Praca z wnioskiem aplikacyjnym znajomość zasad aplikowania	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-04	4. Wykorzystanie narzędzi informatycznych	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-05	5. Logistyka projektu budowa planu i harmonogramu projektu	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-06	6. Metodologia budowy szkoleń znajomość cyklu szkoleniowego i metod szkoleniowych, projektowanie szkoleń	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt

TP-07	7. Budowa budżetu określania kosztów, zestawianie kosztów kwalifikowalnych, metodyka budżetowania z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt
TP-08	8. Prezentacja projektu z elementami marketingu i public relations przekonywanie do pomysłów, prowadzenie marketingu projektu, planowanie strategii PR/trening wystąpień publicznych	ćwiczenia	Ćwiczenia, pogadanka, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Kolokwium, projekt

### ZALECANA LITERATURA

#### Literatura podstawowa

1. Piotr Wachowiak, Sylwester Gregorczyk, Bartosz Grucza, Krzysztof Ogonek, Kierowanie zespołem projektowym, Warszawa: Difin, 2023.
2. Adrianna Jaskanis, Magdalena Marczevska, Marcin Darecki, Zarządzanie projektami w administracji publicznej. Wrocław: Presscom, 2015.
3. Paweł Cabały, Sławomira Wawaka, Zarządzanie projektami. Zarys problematyki. Kraków: Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 2022.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Robert Barański, Jarosław Kotowski, Fundacje i stowarzyszenia. Warszawa: C.H. Beck, 2016.
2. red. Bohdana Rożnowskiego, Zarządzanie projektami społecznymi. Lublin: Instytut Rynku Pracy - Fundacja Nowy Staw, 2007.
3. Robert K. Wysocki, Efektywne zarządzanie projektami, Gliwice: Helion, 2018.
4. Beata Puszczewicz, Ewa Wosik (red.) „Zarządzanie Cyklem Projektu”, Przewodnik metodyczny, Warszawa 2007. (publikacja dostępna online);
5. Mirosław Grewiński, Jarosław Zarychta, Planowanie i przygotowanie projektu społecznego z zastosowaniem Metodologii Struktury Logicznej, Warszawa 2009 (publikacja dostępna online)
6. Małgorzata Bonikowska, Bartosz Grucza, Marcin Majewski, Monika Małek (red.), Podręcznik zarządzania projektami miękkimi w kontekście Europejskiego Funduszu Społecznego, Warszawa 2006 (publikacja dostępna online)
7. Lucjan Kowalczyk i Franciszek Mroczko (red.), Współczesne instrumenty innowacji. Zarządzanie operacyjne w teorii i praktyce organizacji biznesowych, publicznych i pozarządowych, Wałbrzych 2015 (publikacja dostępna online)
8. Marcin Żmigrodzki, Zarządzanie projektem małymi krokami, Warszawa 2015 (publikacja dostępna online)
9. Jakub Wośko, Zarządzanie projektem. Podręcznik, 2016 (publikacja dostępna online)
10. Paweł Pietras, Maciej Szmit, Zarządzanie projektami wybrane metody i techniki, Łódź 2003 (publikacja dostępna online)
11. Tadeusz Listwan (red.), Społeczne problemy zarządzania projektami. Część I, Łódź 2013, (publikacja dostępna online)
12. Zarządzanie w NGO. Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacjach pozarządowych, Wrocław 2012, (publikacja dostępna online)

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Ćwiczenia projektowe		15	
Praca własna studenta		10	
<b>Suma godzin:</b>		25	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>			
Czytanie literatury, przygotowanie do zajęć.			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca:			
Wymagania ćwiczenia:			
50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0			
60% –70% ocena 3.5			
70% –80% ocena 4.0			
80% –90% ocena 4.5			
powyżej 90% – ocena 5.0			
dyskusje problemowe			
Ocena podsumowująca:			
Kolokwium pisemne			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
-			

## Karta opisu zajęć – Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Kultura i nowe media</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** Brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie umiejętności posługiwania się różnymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji, interpretacji różnych wytworów kultury medialnej, stosując oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się



<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
KiNM_U_01	przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury medialnej, właściwych dla studiowanej dyscypliny stosując oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym,			K_U01
KiNM_U_02	posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji; analizować uwarunkowania kulturowe.			K_U01
KiNM_U_03	przygotować prace pisemne i ustne w języku dotyczące problematyki kultury i nowych mediów,			K_U01
KiNM_U_04	analizować treści przekazu medialnego i wykorzystywać go w działalności zawodowej.			K_U01
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
KiNM_K_01	samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania swoich profesjonalnych umiejętności, korzystając z różnych źródeł medialnych i nowoczesnych technologii.			K_K02
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	Zajęcia organizacyjne	x	pogadanka	zaliczenie-prezentacja
TP-02	Analiza i interpretacja języka kultury nowych	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja	zaliczenie-prezentacja

	mediów na przykładzie Remixa		zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	
TP-03	Zapoznanie się z podstawami wikiedytorstwa	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie-prezentacja
TP-04	Tworzenie i publikowanie treści w dobie internetu społecznościowego	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie-prezentacja
TP-05	Analiza doniesień medialnych w komunikacji interpersonalnej i biznesowej	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie-prezentacja
TP-06	Nowe w starym, stare w nowym. Jak media ewoluują i przeplatają się ze sobą?	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie-prezentacja
TP-07	Ocena kultury masowej – kultury popularnej (popkultury) – kultury medialnej w życiu społecznym	x	prezentacja, dyskusja, praktyczna realizacja zajęć, metody aktywizujące (np. praca w grupach)	zaliczenie-prezentacja

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od**

**kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### **ZALECANA LITERATURA**

**Literatura podstawowa:**

1. Godzic W., Telewizja jako kultura, Kraków 2002.
2. Kłóskowska A., Kultura masowa: krytyka i obrona, Warszawa 2006.
3. Kultura popularna – tożsamość – edukacja, red. D.Hejwosz, W. Jakubowski, Kraków 2010.
4. Lash S., Lury C., Globalny przemysł kulturowy: medializacja rzeczy, Kraków 2011.
5. Melosik Z., Tożsamość, ciało i władza w kulturze instant, Kraków 2010.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Gadżety popkultury: społeczne życie przedmiotów, red. W. Godzic, M. Żakowski, Warszawa 2007.
2. Gajda J., Pedagogika kultury w zarysie, Kraków 2006.
3. Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Kraków 2002.
4. Gorman L., McLean D., Media i społeczeństwo: wprowadzenie historyczne, Kraków 2010.
5. Jenkins H., Kultura konwergencji: zderzenie starych i nowych mediów, Warszawa 2007.

6. Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo, red. Z. Melosik, Warszawa 2008.  
 7. Melosik Z., Szkudlarek T., Kultura, tożsamość i edukacja: migotanie znaczeń, Kraków 2009.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Samokształcenie, czytanie literatury podstawowej i uzupełniającej - KiNM\_W\_01, KiNM\_U\_02, KiNM\_U\_03, KiNM\_U\_04, KiNM\_U\_05, KiNM\_K\_06.

Przygotowanie prezentacji - KiNM\_W\_01, KiNM\_U\_02, KiNM\_U\_03, KiNM\_U\_04, KiNM\_U\_05.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
 ustalana jest na podstawie cząstkowych punktów zdobytych przez studenta w ramach zajęć w następujących obszarach: aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, wykonanie prezentacji multimedialnej, w której zwraca się uwagę na poprawność terminologiczną i językową, jasność i zrozumiałość treści, szczegółowość opracowania, właściwy dobór literatury, estetyka pracy.

Ocena podsumowująca:

Zaliczenie obejmuje zagadnienia prezentowane na ćwiczeniach oraz literaturę zleconą do samodzielnego opracowania w celu przygotowania prezentacji końcowej.

Skala ocen: od 2,0 do 5,0

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia są przygotowywane do kształcenia na odległość

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Logika i krytyka</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie umiejętności w zakresie logiki oraz erystyki jako teorii argumentacji i sztuki prowadzenia dyskusji.				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Umiejętności – potrafi</b>				
LiE_U_01	analizować proste rozumowania, ustalając ich strukturę i oceniając poprawność.			K_U06
LiE_U_02	rozwiązywać najprostsze zadania w zakresie wybranych logik nieklasycznych.			K_U06
LiE_U_03	rozpoznawać i charakteryzować podstawowe błędy logiczne.			K_U06
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
LiE_K_01	wnikliwej i krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, pracy w grupach ćwiczeniowo-badawczych w różnych rolach.			K_K02
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	Budowa rachunku logicznego, pojęcie interpretacji i modelu. Wybrane pojęcia z teorii mnogości, algebry i arytmetyki. Klasyczny rachunek zdań. Logika pierwszego rzędu, teoria identyczności, logika wyższych rzędów. Logika a arytmetyka, problem adekwatności i	x	praca w grupach	test

	rozstrzygalności.			
TP-02	Znaczenie nazwy, desygnat i denotacja. Zależności pomiędzy zakresami nazw. Treść nazwy oraz zbiór cech charakterystycznych. Podział logiczny i jego cechy.	x	praca w grupach	test
TP-03	Budowa, rodzaje i własności wnioskowania, poprawność wnioskowania i błędy we wnioskowaniu. Wynikanie logiczne, sprzeczność i zależności pokrewne.	x	praca w grupach	test
TP-04	Geneza logik nieklasycznych. Logika w sporach filozoficznych i światopoglądowych, wybrane logiki nieklasyczne.	x	praca w grupach	test
TP-05	Budowa i własności teorii, teorie pierwszego rzędu, aksjomatyzacja, dowodzenie, definiowanie.	x	praca w grupach	test
TP-06	Podstawowe pojęcia teorii argumentowania. Figury retoryczne. Erystyka A. Schopenhauera.	x	praca w grupach	test
TP-07	Ch. Perelman – „Nowa retoryka”.	x	praca w grupach	test
TP-08	Współczesne logiczne teorie argumentacji.	x	praca w grupach	test

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. T. Batóg, *Podstawy logiki*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2003.
2. L. Borkowski, *Wprowadzenie do logiki i teorii mnogości*, Lublin: TN KUL, 1991.
3. J. Jadacki, *Polish Analytical Philosophy*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Semper”, 2009.

**Literatura uzupełniająca:**

1. S. Haack, *Philosophy of Logics*, Cambridge, Mass: Cambridge University Press, 2007.
2. G.E. Hughes & M.J. Cresswell, *A New Introduction to Modal Logic*, London-New York: Routledge, 1996.
3. W. Marciszewski (red.), *Logika formalna. Zarys encyklopedyczny z zastosowaniem do informatyki i lingwistyki*, Warszawa: PWN, 1987.
4. A.K. Rogalski, *Logika języka a gramatyka. Gramatyka spekulatywna a wybrane współczesne teorie lingwistyczne*, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2012.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS):</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta opiera się głównie na przygotowaniu do każdorazowych zajęć, włączając w to przeczytanie wskazanych fragmentów literatury przedmiotu (LiE_W_01- LiE_W_03; LiE_U_04- LiE_U_06). Każda z podanych powyżej jednostek ćwiczeniowych dla każdej TP: TP-01-TP-08 kończy się testem (kolokwium sprawdzającym).			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: Istotną rolę posiada ocena pozytywna otrzymana z testu kończącego każdorazową jednostkę TP.			
Ocena podsumowująca: Zaliczenie zajęć ma postać zaliczenia ustnego, a na wysokość otrzymanej oceny końcowej ma wpływ ocena testów z poszczególnych jednostek TP.			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
Zajęcia są przygotowywane do kształcenia na odległość			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: <b>Antropologia kultury Polski południowo-wschodniej</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne, II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego

Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy w zakresie historii oraz teraźniejszości antropologii kulturowej w Polsce południowo wschodniej, wielopłaszczyznowych form kultury, przemian kulturowych, różnorodności kulturowej.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
AKPPW_W_01	terminologię zorientowaną na zastosowanie praktyczne w działalności kulturowej oraz promocyjno- reklamowej.		K_W05



AKPPW_W_02	antropologię kulturową oraz jej powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi.	K_W05		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
AKPPW_K_01	aktywnego działania w organizacjach oraz instytucjach społecznych związanych z dziedzictwem kulturowym.	K_K02		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		<b>wykład</b>		
TP-01	Pojęcie kultury, jej rozwój oraz różnorodność.	x	wykład problemowy	Aktywność studentów
TP-02	Geneza antropologii w różnych kręgach kulturowych.	x	wykład podający	Aktywność studentów
TP-03	Kultura popularna jako kultura masowa.	x	wykład podający	dyskusja
TP-04	Kultura pogranicza polsko-ukraińsko-słowackiego jako przykład oddziaływania wzajemnego poszczególnych nacji.	x	wykład problemowy	Omawianie kultur pogranicza polsko-ukraińskiego i słowackiego
TP_05	Zderzenia kultur „obcy –swój”.	x	wykład problemowy	Praca kontrolna
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. A. Mencwel (red.). Antropologia kultury, Warszawa. 2005.				
2. J. D. Eller. Antropologia kulturowa. Globalne siły, lokalne światy. WUJ.Kraków 2012.				
3. E. Krawczak. Antropologia kulturowa. Klasyczne kierunki, szkoły i orientacje. UMCS Lublin. 2006.				
<b>Literatura uzupełniająca:</b>				
1. A. Barnard. Antropologia. PIW. Warszawa 2006.				
2. L. M. Aheam. Antropologia lingwistyczna. Wprowadzenie. WUJ. 2013				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności			Liczba godzin *	

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
<b>SUMA GODZIN:</b>		25	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0.6
	Praca własna studenta		0.4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przygotowanie do zajęć - 5 godz.,</li> <li>• Opracowanie wyników - 1 godz.,</li> <li>• Czytanie wskazanej literatury - 2 godz.,</li> <li>• Przygotowanie do zaliczenia. – 2 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia: <ol style="list-style-type: none"> <li>1) udział w dyskusji na zajęciach,</li> <li>2) zaliczenie ustne prezentacji (lub referatu),</li> <li>3) kolokwium zaliczeniowe ustne.</li> </ol>			
Ocena podsumowująca: 5.0 – student bezbłędnie realizował powierzone mu zadania, wykazując się przy tym wielką starannością i zaangażowaniem. 4.0 – student dobrze realizował powierzone mu zadania i efekty uczenia się w stopniu dobrym. 3.0 – student realizował powierzone mu zadania w stopniu dostatecznym. 2.0 – student nie realizował powierzonych mu zadań przez co nie zrealizował wymaganych efektów uczenia się.			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU</b>			
Zajęcia są przygotowywane do kształcenia na odległość			

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Metodologia badań nad bezpieczeństwem</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności z zakresu metodologii badawczej, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z opracowywaniem prac kwalifikacyjnych podstawowych formularzy badawczych, posługiwania się narzędziami badawczymi związanymi z metodologią badań nad bezpieczeństwem.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
MBnB_KW01	zagadnienia dotyczące prowadzenia badań naukowych; metody i techniki badawcze służące badaniu poziomu bezpieczeństwa	K_W03		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
MBnB_KU01	prawidłowo interpretować pojęcia i zjawiska związane z metodologią badań naukowych, określać cele i problemy badawcze, analizować literaturę i wykorzystywać jej treści	K_U01		
MBnB_KU02	organizować badania, analizować wyniki i przedstawiać wnioski	K_U01		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
MBnB_KK01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa	K_K01		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Istota, cele i funkcje badań nad bezpieczeństwem. Metodologiczna charakterystyka struktury procesu badawczego. Cechy poznania naukowego. Pojęcie przyczynowości. Plan badawczy. Typy projektów badawczych. Hipotezy. Teorie indukcyjne i dedukcyjne.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Rodzaje prób i sposoby ich doboru. Wywiad kwestionariuszowy. Obserwacje i etnografie. Badania ewaluacyjne. Analiza zawartości treści. Badania socjometryczne.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>laboratorium</b>		
TP-03	Metodyka pracy z literaturą oraz sposoby jej wykorzystywania w pracy naukowej. Przygotowanie planu (układu) pracy naukowej. Formy, zakres i zasady współpracy zespołu badawczego	x	praca z różnymi źródłami wiedzy, z wykorzystaniem programów komputerowych - praca w grupach i	ocena poprawności zaprojektowania i przeprowadzenia badania (metodologii

	w tym miejsce i rola badacza.		indywidualna	badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)
TP-04	Formułowanie tematu, tytułu pracy naukowej, celów, problemów badawczych, hipotez. Organizacja warsztatu badawczego w szczególności terenu badań, narzędzi i metod badawczych. Opracowywanie wyników badań.	x	praca z różnymi źródłami wiedzy, z wykorzystaniem programów komputerowych - praca w grupach i indywidualna	ocena poprawności zaprojektowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

##### **Literatura podstawowa:**

1. Maison D., Jakościowe metody badań społecznych. Podejście aplikacyjne, PWN, Warszawa 2022.
2. Dela P., Sienkiewicz P. (red. nauk.) Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego, Tom VIII, AON Warszawa 2016.
3. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T., Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem, Difin, Warszawa 2013.
4. Denzin N. K., Lincoln Y. S., pol. Podemski K., Metody badań jakościowych. T. 1, Wyd. 1, 2 dodr. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
5. Jemielniak D., Badania jakościowe, Tom I i II, PWN, Warszawa 2012.
6. Rószkiewicz M., Metody ilościowe w badaniach marketingowych, PWN, Warszawa 2013.

##### **Literatura uzupełniająca:**

1. Wieczorkowska G., Wierzbiński J., Statystyka. Analiza badań społecznych, Wyd. nowe, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007.
2. Wolny R., Metody ilościowe w badaniach rynku, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice 2009.
3. Sułek M., Metody i techniki badań stosunków międzynarodowych, Oficyna Wydaw. Aspra-JR, 2004

#### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

##### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

##### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

##### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

	<b>Liczba punktów ECTS</b>
--	----------------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W03, K_K01) - 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie i przeprowadzenie badania oraz opracowanie raportu z badań (K_U01, K_K01) - 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja laboratorium – obserwacja realizacji badania			
Ocena podsumowująca: wykład – kolokwium pisemne laboratorium – sprawdzenie poprawności przygotowania i przeprowadzenia badania (metodologii badawczej) oraz opracowania raportu z badań (w tym analizy wyników i wnioskowania)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

## **ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO**

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Wybrane elementy ekonomii w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie struktur i procesów gospodarczych oraz analizy konkretnych sytuacji rynkowych w odniesieniu do podaży, popytu i ceny

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
	<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>	



WEE_KW01	nowoczesne koncepcje teorii ekonomii w zakresie ewolucji struktur gospodarczych w ujęciu mikro i makroekonomicznym, narzędzia wpływające na przebieg procesów gospodarczych, zasady funkcjonowania rynku	K_W02		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
WEE_KU01	formułować opinie i sądy oraz przeprowadzić analizę konkretnej sytuacji rynkowej w odniesieniu do jej podstawowych elementów: podaży, popytu i ceny	K_U02		
WEE_KU02	przygotowywać opracowania pisemne dotyczące wybranych problemów ekonomicznych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	K_U02		
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
WEE_KK01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa	K_K01		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Czynniki produkcji, rzadkość zasobów, koszt alternatywy, racjonalność gospodarowania i rachunek ekonomiczny. Mechanizm działania gospodarki rynkowej: pojęcie rynku, podział rynku, sektory gospodarek, typy gospodarek.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Analiza rynku: popyt, podaż, cena. Równowaga rynkowa i proces jej osiągania, sytuacje braku równowagi na rynku, zjawisko nadprodukcji i niedoboru, pułapy cenowe. Reakcje popytu i podaży na zmiany	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Przedsiębiorstwo i rachunek ekonomiczny. Rola państwa w gospodarce: budżet państwa, prywatyzacja i nacjonalizacja. Główne problemy	x	dyskusja, analiza tekstów źródłowych, prezentacja multimedialna	projekt

	makroekonomiczne, sposoby i problemy mierzenia efektów gospodarowania w makroskali, okrężny obieg dóbr i usług, rachunek dochodu narodowego.			
TP-04	Metody badań faktualnych i zbierania danych ekonomicznych; Przygotowanie, analiza, kwalifikacja danych i przetwarzanie informacji. Podstawy analizy ilościowej. Statystyka w naukach ekonomicznych.	x	dyskusja, analiza tekstów źródłowych, prezentacja multimedialna	projekt

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2018.
2. Kwiatkowski E., Kucharski L., Podstawy ekonomii. Ćwiczenia i zadania, PWN, Warszawa 2018.
3. Begg D., Fischer S., Dornbusch R., Ekonomia, Warszawa 2007 r.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Milewski R. (red.), Elementarne zagadnienia ekonomii, Warszawa 2005.
2. Stachak S., Podstawy metodologii nauk ekonomicznych, Difin, Warszawa 2014.
3. Mierzejewska-Majcherek J., Podstawy ekonomii, Warszawa 2003.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład – kolokwium pisemne ćwiczenia – projekt
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b> Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

<b>Karta opisu zajęć - Syllabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Teorie bezpieczeństwa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia typologii bezpieczeństwa we współczesnych stosunkach międzynarodowych, rozróżniania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, polityki bezpieczeństwa, doktryny, strategii, interesu narodowego w dziedzinie bezpieczeństwa			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
TB_KW01	zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa narodowego, z wykorzystaniem pojęć teoretycznych; teorii bezpieczeństwa, wraz z nomenklaturą oraz metodologią potrzebną do własnych badań naukowych.		K_W02
TB_KW02	wyzwania dotyczące sfery bezpieczeństwa oraz wiedzę dotyczącą prognozowania wyzwań z tym związanych.		K_W05
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
TB_KU01	identyfikować i wiązać ze sobą strategie dziedzinowe i sektorowe oraz identyfikować cele, interesy, potrzeby strategiczne państwa i organizacji ponadnarodowych na potrzeby formułowania i realizacji ww. strategii.		K_U02
TB_KU02	rozpoznawać narzędzia w postaci procesów planowania, przeglądu i oceny przy formułowaniu i realizacji strategii: narodowych i ponadnarodowych.		K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			
TB_KK01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa		K_K01
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia,			

laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Pojęcie bezpieczeństwa i jego wymiary. Nowe podejście pojmowania bezpieczeństwa. Istota bezpieczeństwa państwa. Podstawowe kategorie bezpieczeństwa: wyzwania, zagrożenia, ryzyka, szanse. Podmiotowy wymiar bezpieczeństwa. Przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo polityczne (zakres pojęcia, uwarunkowania polityki bezpieczeństwa w aspekcie wewnętrznym i zewnętrznym).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną analiza tekstów źródłowych	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Bezpieczeństwo militarne (siły zbrojne w systemie bezpieczeństwa, wyjaśnienie pojęcia). Bezpieczeństwo informacyjne (pojęcie bez. Informacyjnego, walka informacyjna, zarządzanie cybernetyczne, cyberterroryzm, manipulacja przekazem, system bez. Inf. państwa). Bezpieczeństwo ekologiczne (zarządzanie bezp. ekologicznym, ochrona środowiska, kryminologia współczesnych zagrożeń ekologicznych). Bezpieczeństwo społeczne (zagrożenia społeczno-ekonomiczne, dobrobyt). Bezpieczeństwo kulturowe.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną analiza tekstów źródłowych	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Potęga w projektowaniu strategii bezpieczeństwa. Pojęcie potęgi państw. Struktura potęgi. Środowisko międzynarodowe a miary potęgi - miary potęgi a poziom bezpieczeństwa. Strategie bezpieczeństwa. Podział strategii bezpieczeństwa (wg koncepcji, roli, metod, obiektu oddziaływania i metod podejścia, sfer aktywności zasięgu, treści).	x	dyskusja, analiza tekstów źródłowych, prezentacja multimedialna	projekt
TP-04	Zarządzanie strategiczne bezpieczeństwem. Istota strategicznego zarządzania	x	dyskusja, analiza tekstów źródłowych,	projekt

	bezpieczeństwem. Badanie otoczenia w procesie zarządzania bezpieczeństwem. Krąg bezpieczeństwa, polityka i strategię bezpieczeństwa – przykłady. Projektowanie bezpieczeństwa narodowego – studium przypadków.		prezentacja multimedialna	
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kamper-Kubańska M., Kaszlińska K., Sobierajski P., Wymiary bezpieczeństwa, Adam Marszałek, Toruń 2020.</li> <li>2. Nowak E., Nowak M., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2015.</li> <li>3. Bąk T., Ciekankowski Z., Bezpieczeństwo państwa w warunkach globalizacji, Wyd. PWSTE w Jarosławiu, Jarosław 2016.</li> <li>4. Jarosław 2016.</li> <li>5. Bąk T., Ciekankowski Z., Teorie bezpieczeństwa, wydaw. PWSTE w Jarosławiu, Jarosław 2012.</li> <li>6. Wojtaszczyk K.A., Materska-Sosnowka A., Bezpieczeństwo państwa, Warszawa 2009.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gryz J., Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski - rola i znaczenie w kształtowaniu bezpieczeństwa państwa, „Zeszyty Naukowe AON”, Warszawa 2004, nr 4.</li> <li>2. Stokwiszewski D., Ewolucja polityki zagranicznej i obronnej Rzeczypospolitej Polskiej w ramach euroatlantyckiego systemu bezpieczeństwa w latach 1999 – 2013, Warszawa 2014.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45		
Praca własna studenta		30		
<b>SUMA GODZIN:</b>		75		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8	
	Praca własna studenta		1,2	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				

- przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K\_W02, K\_W05, K\_K01) – 15 godz.
- przygotowanie projektu z ćwiczeń (K\_U02, K\_K01) – 15 godz.

### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin)  
ćwiczenia – projekt

### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy w zakresie barier rozwoju przedsiębiorczości, źródeł i form finansowania przedsiębiorczości, form organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw, analizy rynku, zakładania działalności gospodarczej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, instytucji i ich roli w działalności firmy, a także inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa publicznego.				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
PD_KW01	uwarunkowania, bariery rozwoju przedsiębiorczości, źródła finansowania i formy wspierania przedsiębiorczości, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw,			K_W01
PD_KW02	analizę rynku, zakładanie działalności gospodarczej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, instytucje i ich rolę w działalności przedsiębiorstwa			K_W06
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
PD_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy			K_K02
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Przedsiębiorca, przedsiębiorczość wewnętrzna, zewnętrzna. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw. Identyfikacja i ocena przedsiębiorczych szans. Ryzyko i sposoby radzenia sobie z nim. Uwarunkowania i bariery rozwoju przedsiębiorczości. Analiza rynku Procedura zakładania działalności	x	prezentacja multimedialna, projekcja filmów, dyskusja, studium przypadku	wypowiedź ustna



	gospodarczej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Otoczenie przedsiębiorstwa, instytucje związane z działalnością gospodarczą. Zadania władz samorządowych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.			
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tracy Brian, Przedsiębiorczość. Jak założyć i rozwijać własną firmę, Onepress, Kraków 2021.</li> <li>2. Powalowski A., Wolska H., Przedsiębiorcy i ich działalność, C.H.Beck, Warszawa 2020.</li> <li>3. D. Brakoniecki, Detektywistyka. Prawne i funkcjonalne aspekty działalności detektywistycznej w Polsce i na świecie, Difin, Warszawa 2016.</li> <li>4. Ziolo Z., Rachwał T., Przedsiębiorczość w warunkach integracji europejskiej, Nowa Era, Warszawa 2010.</li> <li>5. Kuciński K., Przedsiębiorczość a rozwój regionalny w Polsce, Wyd. Difin, Warszawa 2010.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Makiela Z., Przedsiębiorczość regionalna, Difin, Warszawa 2008.</li> <li>2. Moczyłowska J., Pacewicz I., Przedsiębiorczość, Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2007.</li> <li>3. Bratnicki M., Przedsiębiorczość i przedsiębiorcy współczesnych organizacji, Wydaw. Uczelniane Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego, Katowice 2002.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15		
Praca własna studenta		10		
<b>SUMA GODZIN:</b>		25		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6	
	Praca własna studenta		0,4	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej wykładów – czytanie wskazanej literatury (K\_W01, K\_W06, K\_K02) – 15 godz.

### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład – wypowiedź ustna

### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Psychologia społeczna</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy w zakresie relacji społecznych, rozwiązywania sytuacji trudnych występujących w społeczeństwie (kierowania zespołem, wzmacniania kompetencji osobistych, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, traumatycznych, rozwiązywania konfliktów i kontrolowania emocji).				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
PS_KU01	scharakteryzować uwarunkowania zachowań jednostek ludzkich zarówno na poziomie zespołów jak też systemów organizacyjnych, wybrane elementy psychologii człowieka.			K_U02
PS_KU02	na przykładach opisać mechanizmy, granice adaptacji społeczno-kulturowej, podatność na sugestię oraz na wpływ społeczny - uwarunkowania.			K_U02
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
PS_KK01	twórczego i dynamicznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego			K_K02
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	Samocena - perspektywa rozwojowa norma/patologia. Identyfikowanie wpływu społecznego. Dysonans poznawczy a zachowania ludzkie (stres). Praktyczne ćwiczenia w zakresie: Grupa i procesy; Role, mechanizmy grupowe; Procesy decyzyjne; Myślenie grupowe; Stereotypy społeczne.	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	wypowiedź ustna

	Mechanizmy, granice adaptacji społeczno-kulturowej. Uprzedzenia. Dyskryminacja. Wiek i płeć za zachowania społeczne.			
TP-02	Postawy (indywidualne, grupowe, masowe) - przykłady Perswazja i propaganda. Podatność na sugestię. Manipulacja, makiawelizm i ingrაცjacja. Stres: fizjologiczny, psychologiczny, społeczny. Sterowanie medialne – warunki. Podatność na wpływ społeczny - uwarunkowania. Przekaz medialny – cechy, mechanizmy, strategie. Psychologia społeczna a zachowania konsumenta. Ukryte postawy konsumenckie. Mechanizmy reklamy. Wywieranie wpływu. Propaganda. Psychologia polityczna.	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	wypowiedź ustna

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Wojciszek B., Psychologia społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019.
2. Richard J. C., Rhiannon N. T., Psychologia społeczna, PWN, Warszawa 2015.
3. Cialdini R.B., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2011.
4. Mikułowski-Pomorski J., Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym, Universitas, Kraków 2012.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Hogan K., Psychologia perswazji. Strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi, Wyd. 3, Wydaw. Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2005.
2. Collin M., Odmienne stany świadomości. Historia kultury ekstazy i acidhouse, Muza, Warszawa 2006.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>25</b>

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z zajęć (K_U02, K_K02) – 5 godz.</li> <li>▪ czytanie wskazanej literatury (K_U02, K_K02) – 5 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja			
Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: <b>Etyka w życiu publicznym</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy w zakresie rozwiązywania podstawowych dylematów etycznych osób działających w obszarze służby publicznej

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
EwŻP_KW01	wiedzę o jednostce, jej prawach i obowiązkach wobec innych jednostek i organów państwa z punktu widzenia zasad etycznych obowiązujących funkcjonariuszy państwa	K_W04
EwŻP_KW02	funkcjonowanie administracji pod względem kodeksów etycznych w różnych sferach działalności służby publicznej	K_W04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
EwŻP_KK01	Rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się
----------------------------	--------------------------	-------------	--	--

			osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcia etyki zawodowej; etyka zawodowa kodyfikowana, niekodyfikowana, przyczyny tworzenia kodyfikacji zasad etycznych korporacji, a także właściwości i cechy charakterystyczne istniejących kodeksów etyki zawodowej. Wybrane problemy etyki urzędniczej: tajemnica zawodowa, problematyka lojalności zawodowej, problem dodatkowego zatrudnienia urzędnika itd. Podstawowe i najczęstsze typy przestępstw urzędniczych o charakterze karnym oraz wskazanie instytucji stojących na straży poprawnego działania urzędników i funkcjonariuszy służby publicznej.	x	wykład problemowy, pogadanka, studium przypadku	wypowiedź ustna
TP-02	Przyczyny naruszania etyki zawodowej oraz modelowe procedury rozstrzygania dylematów i konfliktów etycznych. Kontrola urzędników oraz problematyka lobbingu w działalności administracji publicznej. Problemy etyczne przedstawicieli innych grup zawodowych, mających istotny wpływ na właściwe funkcjonowanie państwa m.in. adwokatów, sędziów, radców prawnych. Specyfika etyki zawodowa osób pełniących znaczące funkcje w życiu politycznym, w szczególności parlamentarzystów i liderów politycznych.	x	wykład problemowy, pogadanka, studium przypadku	wypowiedź ustna
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Itrich-Drabek J., Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych, Difin, Warszawa 2016.</li> <li>2. Sowiński S., Etyka w życiu publicznym (eBook), Warszawa 2012 Dostępna na stronach internetowych</li> <li>3. Kulesza M., Niziołek M., Etyka służby publicznej, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.</li> <li>4. Kalita Z. (red.) Etyka w teorii i praktyce. Antologia tekstów, Warszawa 2001.</li> </ol>				

**Literatura uzupełniająca:**

1. Itrich – Drabek J., Etyka zawodowa. Warszawa 2019 (dostępna na strona internetowych)
2. Probuca D., Etyka i polityka, Kraków 2005.
3. Szyszkowska M., Kozłowski T., Polityka a moralność, Warszawa 2001.
4. Świątkiewicz J., Europejski Kodeks Dobrej Administracji (komentarz), 2007.
5. Zarządzenie nr 70 Prezesa Rady Ministrów ws. wytycznych przestrzegania zasad służby cywilnej oraz ws. zasad etyki korpusu służby cywilnej.

**III. INFORMACJE DODATKOWE****BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
<b>SUMA GODZIN:</b>	25

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej z zajęć (K\_W04, K\_K03) – 10 godz.

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca: dyskusja

Ocena podsumowująca: wypowiedź ustna

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu



## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Systemy polityczne i ustroj państw</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie ustrojów politycznych wybranych państw oraz systemów rządów, prawa wyborczego i systemu organów państwowych, różnic między prezentowanymi systemami politycznymi, zasad i wad poszczególnych rozwiązań ustrojowych

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
SPwŻP_KW01	pojęcie systemu politycznego, zasady konstytucyjno-prawne państw demokratycznych, systemy polityczne i ich klasyfikacje	K_W05		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
SPwŻP_KU01	scharakteryzować reżimy polityczne państw europejskich	K_U02		
SPwŻP_KU02	dokonać porównania systemów politycznych wybranych państw europejskich	K_U02		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
SPwŻP_KK01	odpowiedzialnego wykonywania zadań zawodowych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_K03		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Współczesne rozumowanie demokracji na tle historycznego jej rozwoju. Cechy ustrojów demokratycznych: konstytucja i państwo prawa. Gwarancje praw człowieka we współczesnej demokracji. Parlamenti i ich rola w państwach Europy. Systemy wyborcze w państwach europejskich. Realizacja praktyczna zasady suwerenności narodu. Parlamenti narodowe a UE.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Analiza ustrojów i charakterystycznych cech wybranych państwa europejskich – Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Stanów Zjednoczonych. Monarchowie i prezydenci – porównawcza analiza funkcji głowy państwa. Problem centralizacji i decentralizacji w aspekcie funkcji socjalnych współczesnego państwa. Zasada subsydiarności.	x	analiza różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna

TP-03	Partie polityczne – niezbędny element demokracji. Typologia partii politycznych państw europejskich ze względu na rolę polityczną, charakter zorganizowania i programy.	x	analiza różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Poglódek A., Szmulik B., Zenderowski R., Wprowadzenie do nauki o państwie, polityce i prawie, Wolters Kluwer Polska SA, 2022.</li> <li>2. Grabowska S., Grabowski R., Zasady podziału władzy we współczesnych państwach europejskich, tom1, Wydaw. Uniwersytetu rzeszowskiego, Rzeszów 2016.</li> <li>3. Skrzydło W., Ustroje państw współczesnych, tom 1, Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Lublin 2007.</li> <li>3. Sarnecki P., Ustroje konstytucyjne państwa współczesnych, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013.</li> <li>4. Held D., Modele demokracji, Wyd. UJ, Kraków 2010.</li> <li>5. Osiński J., Prezydent w państwach współczesnych, Wydaw. SGH w Warszawie, Warszawa 2009.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wojtaszczyk K.A., Kompendium wiedzy o państwie współczesnym, Liber, Warszawa 2000.</li> <li>2. Grzybowski M. (red.), Państwo demokratyczne, prawne i socjalne. Studia konstytucyjne, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne – Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2014.</li> <li>3. Zieliński E., Bokszczanin I., Rządy w państwach Europy, Warszawa 2006.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		45		
<b>SUMA GODZIN:</b>		75		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:  3	1,2	
	Praca własna studenta		1,8	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do wypowiedzi ustnej (egzaminu) z wykładów (K\_W05, K\_K03) – 25 godz.
- przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K\_U02, K\_K03) – 20 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład – wypowiedź ustna (egzamin)

ćwiczenia - wypowiedź ustna

#### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Retoryka i formułowanie komunikatów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny

Język wykładowy: polski

Rodzaj zajęć: kształcenia podstawowego

Rok studiów: I

Semestr: 2

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1

Koordinator zajęć  
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie umiejętności w zakresie psychologiczno-socjologicznych aspektów procesu przekonywania, stylu języka mówionego oraz typowymi i najczęściej używanymi figurami stylistycznymi, problematyki argumentacji retorycznej, w szczególności teorii wnioskowania sylogistycznego, argumentów retorycznych oraz sposobów uzasadniania typowych dla erystyki (najczęstsze chwytły erystyczne)			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
RFK_KU01	scharakteryzować sposoby konstruowania komunikatów w zależności od audytorium, medium i czasu oraz rozróżnić stosowane techniki perswazyjne, rozpoznawać środki retoryczne.		K_U07
RFK_KU02	wypowiadać się publicznie oraz analizować komunikację publiczną pod kątem wiarygodności, perswazji i atrakcyjności tekstu, przeprowadzić debatę publiczną		K_U07
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>			
RFK_KK01	odpowiedzialnego wykonywania zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu		K_K03
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
			Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>laboratorium</b>	

TP-01	Klasyczny model retoryki i jej współczesne znaczenia. Formy i interpretacje treści przekonań (zdania, pytania i tekstowa postać przekonań, znaczenia i akty mowy, procedura interpretacji sytuacyjnej przekazu, interpretacja jako ustalanie rodzaju podtekstu, parafrazowanie).	x	wykonywanie krótkich zadań, praca w grupach i indywidualna – formułowanie krótkich komunikatów na wskazany temat	ocena poprawności merytorycznej i językowej pisemnego komunikatu na wskazany temat – praca w grupach i indywidualna
TP-02	Praktyczne ćwiczenia: Mechanizm procesu przekonywania (argumentacja jako ocena akceptowalności, przykład i entymemat, kategorie argumentów retorycznych); Argumenty retoryczne (argumentacja retoryczna w oparciu o fakty, argumenty prawnicze, klasyczne chwyt erystyczne, argumentacyjne użycie pytań i odpowiedzi); Styl i kompozycja wypowiedzi retorycznej (dobór słów, związków wyrazowych i zdań, tropy i figury retoryczne); Sztuka wymowy (artykulacja, tempo, rytm, pauza i intonacja wypowiedzi). Wykonanie przekonywania (perswazyjne wykorzystanie okoliczności sytuacyjnych i czasu wystąpienia).	x	wykonywanie krótkich zadań, praca w grupach i indywidualna – formułowanie krótkich komunikatów na wskazany temat	ocena poprawności merytorycznej i językowej pisemnego komunikatu na wskazany temat – praca w grupach i indywidualna

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kochan M., Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Wydaw. Znak, Kraków 2007.
2. Rusinek M., Załazińska A., Retoryka podręczna, czyli jak wnikliwie słuchać i przekonująco mówić, Wydaw. Znak, Kraków 2005.
3. Tokarz Marek, Argumentacja. Perswazja. Manipulacja, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006.
4. Szymanek Krzysztof, Wieczorek A. Krzysztof, Wójcik S. Andrzej, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów, PWN, Warszawa 2003.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Szymanek Krzysztof, Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny, PWN, Warszawa 2001.
2. Karwat M., Sztuka manipulacji politycznej, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2001.
3. Pszczołowski T., Umiejętność przekonywania i dyskusji, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2002

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		10	
<b>SUMA GODZIN:</b>		25	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:  1	06
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do zaliczenia z zajęć – opracowywanie krótkich komunikatów na wskazany temat (K_U07, K_K03) – 5 godz.</li> <li>▪ czytanie wskazanej literatury (K_U07, K_K03) – 5 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja wykonywania zadań			
Ocena podsumowująca: ocena poprawności merytorycznej i językowej pisemnego komunikatu na wskazany temat – praca w grupach i indywidualna			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
Zajęcia przygotowywane są w formie e-learningu			

## **ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO**



## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>System obronny państwa</b> (State defense system) (WYKŁAD I ĆWICZENIA ON-LINE)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak		
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie uwarunkowań, celów, metod i środków polityki obronnej państwa, strategii bezpieczeństwa narodowego, strategii obronności.		
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
<b>UWAGA:</b> Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów

			(symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
SOP_KW01	konstrukcję systemu obronnego Polski, rolę poszczególnych organów państwa, jego funkcjonowanie i zadania.		K_W02	
SOP_KW02	założenia polskiej strategii bezpieczeństwa i obronności		K_W05	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
SOP_KU01	identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa państwa w skali lokalnej, regionalnej, narodowej i globalnej oraz formułować sposoby praktycznego reagowania w ramach polityki obronnej.		K_U02	
SOP_KU02	identyfikować i diagnozować procesy i zjawiska determinujące politykę obronną państwa w powiązaniu z umiejętnościami uzyskanymi w ramach zajęć praktycznych.		K_U02	
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
SOP_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki, organizacji		K_K02	
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Uwarunkowania, cele, metody i środki polityki obronnej państwa –podsystem kierowania obronnością: definicja i podstawowe składniki, system obronny państwa a system bezpieczeństwa państwa, podsystem kierowania obronnością. ( <i>Conditions, goals, methods and means of the state's defense policy - the defense control subsystem: definition and basic components, the state defense system versus the state security system, the defense control subsystem</i> ). Prezydent RP i jego ciała doradcze; Rada ministrów i jej prezes, Minister Obrony Narodowej, pozostałe elementy podsystemu kierowania obronnością (centralne i terenowe organy administracji państwowej; organy samorządu terytorialnego), parlament – relacja z podsystemem kierowania obronnością).	x	spotkania wideokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna (egzamin) podczas wideospotkania
TP-02	Koncepcje obronności państwa ( <i>State defense concepts</i> ). Polskie dokumenty strategiczne istotne w kontekście	x	spotkania wideokonferencyjne i na czacie – wykład	wypowiedź ustna (egzamin) podczas wideospotkania

	funkcjonowania systemu obronnego państwa: Strategie bezpieczeństwa narodowego; strategię obronności. Podsystem militarny Siły Zbrojne RP. System obronności RP a uczestnictwo w Sojuszu Północnoatlantyckim: Wpływ na strategię i politykę, relacje na poziomie operacyjnym. Podsystem pozamilitarny.		problemowy z prezentacją multimedialną	
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Doktryny i strategię obronności w NATO. Doktryny i strategię obronności w Unii Europejskiej. Kierunki transformacji systemu obronnego. Analiza porównawcza systemów obronnych innych państw. Przemysł zbrojeniowy.	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – studium przypadku, dyskusja	ocena merytoryczna wykonania założeń projektu (praca indywidualna)
TP-04	Rola środowisk analitycznych i akademickich w funkcjonowaniu systemu obronności (bezpieczeństwa) państwa: modele związku ośrodków analitycznych z ośrodkami decyzyjnymi (na przykładzie USA i Niemiec), przegląd rządowych i pozarządowych ośrodków analitycznych (think-tanki, fundacje), ośrodki akademickie istotne w kontekście systemu obronności (uczelnie wojskowe, inne), ocena wpływu na funkcjonowanie systemu obronnego.	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – studium przypadku, dyskusja	ocena merytoryczna wykonania założeń projektu (praca indywidualna)

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. P. Mickiewicz, System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw, Difin, Warszawa 2018.
2. Kręcikij J., Silne i słabe strony podsystemu obronnego systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Oficyna Wydawnicza AFM KAAF: na zlecenie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
3. Misiuk A., Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego, Difin, Warszawa 2013.
4. Polskie dokumenty strategiczne: Strategia bezpieczeństwa narodowego 2003 i 2007- 1 egz. 2000 r., Strategia obronności 2000 i 2009, Strategia udziału polskich sił w operacjach międzynarodowych 2009, Wizja Sił Zbrojnych 2030.
5. Kitler W., Czuryk M., Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej w zarysie, Wydaw. Wyższej Szkoły Menedżerskiej, Warszawa 2014.
6. Wojnarowski J., System obronności państwa, Zeszyty Naukowe AON, Warszawa 2005

**Literatura uzupełniająca:**

1. Wawrzusiszyn A., Wybrane problemy transgraniczne bezpieczeństwa Polski, PWN, Warszawa 2012.
2. Gierszewski J., Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu, Difin, Warszawa 2013

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		30	
<b>SUMA GODZIN:</b>		75	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_W05, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu z ćwiczeń (K_U02, K_K02) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja na czacie ćwiczenia – dyskusja na czacie			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna (egzamin) podczas wideospotkania ćwiczenia – ocena merytoryczna wykonania założeń projektu (praca indywidualna)			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b> Zajęcia przygotowane są do prowadzenia w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>System obrony państwa</b> (State defense system)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie uwarunkowań, celów, metod i środków polityki obronnej państwa, strategii bezpieczeństwa narodowego, strategii obronności.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
SOP_KW01	konstrukcję systemu obronnego Polski, rolę poszczególnych organów państwa, jego funkcjonowanie i zadania.		K_W02
SOP_KW02	założenia polskiej strategii bezpieczeństwa i obronności		K_W05
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
SOP_KU01	identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa państwa w skali lokalnej, regionalnej, narodowej i globalnej oraz formułować sposoby praktycznego reagowania w ramach polityki obronnej.		K_U02

SOP_KU02	identyfikować i diagnozować procesy i zjawiska determinujące politykę obronną państwa w powiązaniu z umiejętnościami uzyskanymi w ramach zajęć praktycznych.	K_U02		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
SOP_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki, organizacji	K_K02		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Uwarunkowania, cele, metody i środki polityki obronnej państwa –podsystem kierowania obronnością: definicja i podstawowe składniki, system obronny państwa a system bezpieczeństwa państwa, podsystem kierowania obronnością. <i>(Conditions, goals, methods and means of the state's defense policy - the defense control subsystem: definition and basic components, the state defense system versus the state security system, the defense control subsystem).</i> Prezydent RP i jego ciała doradcze; Rada ministrów i jej prezes, Minister Obrony Narodowej, pozostałe elementy podsystemu kierowania obronnością (centralne i terenowe organy administracji państwowej; organy samorządu terytorialnego), parlament – relacja z podsystemem kierowania obronnością).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna (egzamin)
TP-02	Koncepcje obronności państwa ( <i>State defense concepts</i> ). Polskie dokumenty strategiczne istotne w kontekście funkcjonowania systemu obronnego państwa: Strategie bezpieczeństwa narodowego; strategie obronności. Podsystem militarny Siły Zbrojne RP. System obronności RP a uczestnictwo w Sojuszu Północnoatlantyckim: Wpływ na strategię i politykę, relacje na poziomie operacyjnym. Podsystem pozamilitarny.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Doktryny i strategii obronności w NATO. Doktryny i strategii obronności w Unii Europejskiej. Kierunki transformacji systemu obronnego. Analiza porównawcza	x	analiza różnych źródeł wiedzy, dyskusja, prezentacja multimedialna	ocena merytoryczna projektu – praca indywidualna

	systemów obronnych innych państw. Przemysł zbrojeniowy.			
TP-04	Rola środowisk analitycznych i akademickich w funkcjonowaniu systemu obronności (bezpieczeństwa) państwa: modele związku ośrodków analitycznych z ośrodkami decyzyjnymi (na przykładzie USA i Niemiec), przegląd rządowych i pozarządowych ośrodków analitycznych (think-tanki, fundacje), ośrodki akademickie istotne w kontekście systemu obronności (uczelnie wojskowe, inne), ocena wpływu na funkcjonowanie systemu obronności.	x	analiza różnych źródeł wiedzy, dyskusja, prezentacja multimedialna	ocena merytoryczna projektu – praca indywidualna

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. P. Mickiewicz, System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw, Difin, Warszawa 2018.
2. Kręcikij J., Silne i słabe strony podsystemu obronnego systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Oficyna Wydawnicza AFM KAAF: na zlecenie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
3. Misiuk A., Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego, Difin, Warszawa 2013.
4. Polskie dokumenty strategiczne: Strategia bezpieczeństwa narodowego 2003 i 2007- 1 egz. 2000 r., Strategia obronności 2000 i 2009, Strategia udziału polskich sił w operacjach międzynarodowych 2009, Wizja Sił Zbrojnych 2030.
5. Kitler W., Czuryk M., Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej w zarysie, Wydaw. Wyższej Szkoły Menedżerskiej, Warszawa 2014.
6. Wojnarowski J., System obronności państwa, Zeszyty Naukowe AON, Warszawa 2005

**Literatura uzupełniająca:**

1. Wawrzusiszyn A., Wybrane problemy transgraniczne bezpieczeństwa Polski, PWN, Warszawa 2012.
2. Gierszewski J., Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu, Difin, Warszawa 2013

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	75

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8

ZAJĘĆ	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_W05, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu z ćwiczeń (K_U02, K_K02) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia – ocena merytoryczna projektu – praca indywidualna			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Służby bezpieczeństwa wewnętrznego</b> (WYKŁAD ON-LINE)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
<b>Studia stacjonarne</b>	
Wykład:	15
Ćwiczenia:	
Laboratorium:	
Lektorat:	
<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	
Ćwiczenia:	
Laboratorium:	
Lektorat:	



Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy w zakresie rodzaju i znaczenia poszczególnych służb bezpieczeństwa wewnętrznego w funkcjonowaniu państwa

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
SBW_KW01	rodzaje służb bezpieczeństwa wewnętrznego oraz rolę i znaczenie służb w funkcjonowaniu państwa demokratycznego.	K_W02
SBW_KW02	wpływ służb specjalnych na system polityczny.	K_W02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
SBW_KK01	rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podział władzy w Polsce. Władza ustawodawcza, sądownicza,	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – studium przypadku,	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu

	wykonawcza. Centralna i terenowa administracja państwowa. Samorząd terytorialny. Służby specjalne, policyjne i ochronne. Organy kontroli państwowej. Siły Zbrojne. Sektor prywatny. Organizacje społeczne i aktywność obywatelska. Mniejszości narodowe i etniczne.		dyskusja	
TP-02	Służby specjalne. Powstanie i działalność Urzędu Ochrony Państwa (1990-2002). Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Agencja Wywiadu. Wojskowe Służby Informacyjne i ich likwidacja. Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego. Centralne Biuro Antykorupcyjne i inne służby prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze. Nadzór i kontrola działalności służb specjalnych	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – analiza statystyk policyjnych	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Burczaniuk P., Uprawnienia służb specjalnych z perspektywy współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Wybrane zagadnienia, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Centralny Ośrodek Szkolenia im. gen. dyw. Stefana Roweckiego "Grota", Emów 2017.
2. Górka M., Służby wywiadowcze jako element polskiej polityki bezpieczeństwa. Historia i współczesność, Adam Marszałek, Toruń 2016.
3. Kitler W., Bezpieczeństwo narodowe RP. Uwarunkowania system, Warszawa 2011.
4. Misiuk A., Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego, Difin Warszawa 2013.
5. Grzegorowski Z., Służby specjalne a bezpieczeństwo państwa polskiego, Toruń 2013.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Sulowski S., Brzeziński M., Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2009.
2. West N., przeł. Brzeski R., MI-6. Operacje brytyjskiej Tajnej Służby Wywiadu 1909-1945, Bellona, Warszawa 2000.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
<b>SUMA GODZIN:</b>	25

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do quizu/testu z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K03) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja na czacie			
Ocena podsumowująca: ocena poprawności wypełnienia quizu/testu			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b> Zajęcia przygotowane są do prowadzenia w formie e-learningu			

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Służby bezpieczeństwa wewnętrznego</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
<b>Studia stacjonarne</b>	
Wykład:	15
Ćwiczenia:	
Laboratorium:	
Lektorat:	
<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	
Ćwiczenia:	
Laboratorium:	
Lektorat:	

Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy w zakresie rodzaju i znaczenia poszczególnych służb bezpieczeństwa wewnętrznego w funkcjonowaniu państwa

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
SBW_KW01	rodzaje służb bezpieczeństwa wewnętrznego oraz rolę i znaczenie służb w funkcjonowaniu państwa demokratycznego.	K_W02
SBW_KW02	wpływ służb specjalnych na system polityczny.	K_W02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
SBW_KK01	rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podział władzy w Polsce. Władza ustawodawcza, sędziowska,	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

	wykonawcza. Centralna i terenowa administracja państwowa. Samorząd terytorialny. Służby specjalne, policyjne i ochronne. Organy kontroli państwowej. Siły Zbrojne. Sektor prywatny. Organizacje społeczne i aktywność obywatelska. Mniejszości narodowe i etniczne.			
TP-02	Służby specjalne. Powstanie i działalność Urzędu Ochrony Państwa (1990-2002). Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Agencja Wywiadu. Wojskowe Służby Informacyjne i ich likwidacja. Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego. Centralne Biuro Antykorupcyjne i inne służby prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze. Nadzór i kontrola działalności służb specjalnych	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Burczaniuk P., Uprawnienia służb specjalnych z perspektywy współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Wybrane zagadnienia, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Centralny Ośrodek Szkolenia im. gen. dyw. Stefana Roweckiego "Grota", Emów 2017.
- Górka M., Służby wywiadowcze jako element polskiej polityki bezpieczeństwa. Historia i współczesność, Adam Marszałek, Toruń 2016.
- Kitler W., Bezpieczeństwo narodowe RP. Uwarunkowania system, Warszawa 2011.
- Misiuk A., Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego, Difin Warszawa 2013.
- Grzegorowski Z., Służby specjalne a bezpieczeństwo państwa polskiego, Toruń 2013.

**Literatura uzupełniająca:**

- Sulowski S., Brzeziński M., Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2009.
- West N., przeł. Brzeski R., MI-6. Operacje brytyjskiej Tajnej Służby Wywiadu 1909-1945, Bellona, Warszawa 2000.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	10
<b>SUMA GODZIN:</b>	25
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>	
	Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_K03) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja			
Ocena podsumowująca: kolokwium pisemne			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			

<b>Karta opisu zajęć - Syllabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Prognozowanie zagrożeń i metody zapobiegania (<i>Forecasting threats and methods of prevention</i>)</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	

Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć teorii bezpieczeństwa.

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie oceny i pomiaru ryzyka, metod prognozowania zagrożeń.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

PZiMZ_KW01	podstawowe pojęcia oraz źródła zagrożeń, techniki analizy i szacowania ryzyka	K_W02
------------	---	-------

#### Umiejętności - potrafi

PZiMZ_KU01	oceniać i mierzyć ryzyko związane z zagrożeniem bezpieczeństwa	K_U01
PZiMZ_KU02	prognozować zagrożenia przy wykorzystaniu różnych metod	K_U01

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

PZiMZ_KK01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji, ich wykorzystywania w procesach kreowania bezpieczeństwa	K_K01
------------	--	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów
----------------------------	--------------------------	-------------	--------------------------------------	--

			umożliwiający osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Źródła kryzysów we współczesnym świecie ( <i>Sources of crises in the modern world</i> ). Monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa RP – stabilność rozwoju, czy jej brak. Ocena i charakter zagrożeń wewnętrznych dla bezpieczeństwa RP. Zdarzenia niekorzystne, zdarzenia inicjujące, zdarzenia krytyczne. Charakterystyka zagrożeń naturalnych i technicznych.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Prognoza zagrożenia militarnego dla bezpieczeństwa RP prawdopodobieństwo, koszty i konsekwencje konfliktu zbrojnego. Prognoza zagrożeń pozamilitarnych RP implikacje dla stabilności i rozwoju cywilizacyjnego. Bezpieczeństwo społeczne, źródła i skutki zagrożeń społecznych. Wyzwania i zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa społecznego ( <i>Social Security Challenges and Threats</i> ).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>laboratorium</b>		
TP-03	Prognozowanie zagrożeń, odbudowa i modernizacja. Metody prognozowania zagrożeń naturalnych i minimalizacji ich skutków. Wypadki oraz awarie w miejscach pracy. Fazy katastrofy. Fazowe modele katastrof naturalnych oraz awarii technicznych Strefy oraz bariery bezpieczeństwa. Krytyczne parametry zagrożeń na bazie deterministycznych modeli zagrożeń. Fenomenologiczny opis wybranych zagrożeń.	x	analiza tekstów źródłowych, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu „Prognozowanie i zapobieganie zagrożeniom w regionie X”
TP-04	Podstawowe pojęcia związane z ryzykiem. Identyfikacja, ocena i pomiar ryzyka. Praktyczne ćwiczenia: Techniki analizy i szacowania ryzyka; Konstruowanie drzew błędów i drzew zdarzeń w analizie ryzyka; Heurystyczne metody określania ryzyka; Szacowanie ryzyka; Ryzyko zawodowe, procesowe i środowiskowe. Osobliwości ryzyka odłożonego i ryzyka sytuacji kryzysowych. Wybrane metody hierarchizacji ryzyka. Konstruowanie profili ryzyka. Komponenty ryzyka przemysłowego. Analiza ryzyka wspomagającego planowanie na szczeblu lokalnym. Planowanie przestrzenne w świetle oceny ryzyka. Cechy podatności. Podatność a ryzyko. Ubezpieczenia a ryzyko. Unormowania formalno-prawne dotyczące zagrożeń.	x	analiza tekstów źródłowych, metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja realizacji założeń projektu „Prognozowanie i zapobieganie zagrożeniom w regionie X”
<b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b>				



Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.			
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>			
<b>Literatura podstawowa</b> (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Kaczmarek T., Ryzyko i zarządzanie ryzykiem, ujęcie interdyscyplinarne. (wyd. 2 rozszerzone), Difin, Warszawa 2006.			
2. Ciekankowski Z., Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Cz. 1, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Wydawnictwo Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Biała Podlaska 2020.			
3. Kulisz M., Z., Vademecum bezpieczeństwa wewnętrznego. Współczesne zagrożenia, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie, Nysa 2018.			
4. Ciekankowski Z., Bąk T., Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa, Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2016.			
5. Bednarek J., Andrzejewska A., Cyberświat. Możliwości i zagrożenia, Wydawnictwo Akademickie Żak Teresa i Józef Śnieciński, Warszawa 2009.			
<b>Literatura uzupełniająca:</b>			
1. Zadernowski M. R., Zadernowska A., Obwiedziński M., Zadernowski R., HACCP – katalog zagrożeń biologicznych, fizycznych i chemicznych, Wyd. ODiDK, Gdańsk 2008.			
2. Hołyst B., Zagrożenia ładu społecznego. [T.] 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.			
3. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T., Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat, Difin Warszawa 2011.			
4. Studenski R., Ryzyko i ryzykowanie. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2004.			
5. Żuber M. (red.), Katastrofy naturalne i cywilizacyjne, zagrożenia cywilizacyjne początku XXI wieku. Materiały z konferencji, WOSWL, Wrocław 2007.			
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>			
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>			
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K01) – 8 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu (K_U01, K_K01) – 12 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			

Ocena kształtująca: laboratorium - dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) laboratorium – weryfikacja realizacji założeń projektu „Prognozowanie i zapobieganie zagrożeniom w regionie X”
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: <b>Bezpieczeństwo publiczne</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zasad kształtowania bezpieczeństwa publicznego, analizy jego uwarunkowań oraz metod prewencyjnych.				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
BP_KW01	pojęcia oraz źródła zagrożeń bezpieczeństwa publicznego			K_W02
BP_KW02	rolę poszczególnych podmiotów w systemie bezpieczeństwa publicznego			K_W05
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
BP_KU01	interpretować zjawiska społeczne wpływające na powstawanie zagrożeń bezpieczeństwa publicznego			K_U02
BP_KU02	identyfikować potencjalne działania prewencyjne, proponować rozwiązania zapobiegające zagrożeniom			K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
BP_KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego			K_K02
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podstawowe kategorie, ewolucja głównych uwarunkowań bezpieczeństwa Polski. Narodowe i strategiczne warunki bezpieczeństwa Polski (położenie geograficzne Polski, terroryzm międzynarodowy, kryzysy międzynarodowe, groźba wojny).	x	wykład podający, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Działania państwa w stanach	x	studium przypadku,	zadania cząstkowe –

	nadzwyczajnych (stan klęski żywiołowej, stan wyjątkowy, stan wojenny). Podmioty sprawujące zarządzanie kryzysowe na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Bezpieczeństwo infrastruktury i obiektów użyteczności publicznej. Ochrona przed przestępczością i terroryzmem. Działania prewencyjne i zapobiegawcze – studium przypadków.		dyskusja, prezentacje multimedialne	rozwiązanie wskazanych problemów
--	--	--	-------------------------------------	----------------------------------

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Ura E., Współdziałanie Policji z innymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2021.
2. Filaber J., Ochrona bezpieczeństwa publicznego w gminie, Difin, Warszawa 2016.
3. Dawidczyk A., Kuc R., Ściborek Z., Wiśniewski B., Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik akademicki, Adam Marszałek, Toruń 2017.
4. Darabas M. (red.), Bezpieczeństwo publiczne w wymiarze lokalnym – wyzwania XXI wieku, Wyd. PWSZ w Elblągu, Elbląg 2013.
5. Sienkiewicz-Małujurek K., Niczporuk Z., Bezpieczeństwo publiczne, Wyd. Pols. Śl., Gliwice 2010.
6. Ustawa o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. 2017.0.1897 z 18 kwietnia 2002 r.).
7. Ustawa o stanie wyjątkowym (Dz.U.2017.0.1928 z dnia 21 czerwca 2002 r.).
8. Ustawa o stanie wojennym (DZ. U. z 29 sierpnia 2002 r. Nr 156, poz. 1301, z 2003 r. Nr 228, poz. 2261, z 2004 r. Nr 107, poz. 1135).

**Literatura uzupełniająca:**

1. Lisiecki M., Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, Wydaw. ŁośGraf, Warszawa 2011.
2. Bieniek M., Mazur S., System zarządzania kryzysowego Rzeczypospolitej Polskiej, Wyd.AWF, Katowice 2007.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	75

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>	
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_W05, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ rozwiązywanie wskazanych problemów z ćwiczeń (K_U02, K_K02) – 15 godz.</li> </ul>	
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>	
Ocena kształtująca: ćwiczenia - dyskusja	
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna (egzamin) ćwiczenia – zadania cząstkowe – rozwiązanie wskazanych problemów	
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>	

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Badanie miejsca zdarzenia i dokumentacja czynności kryminalistycznych</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie kryminalistyki i kryminologii z kontekście badania miejsca zdarzenia i sporządzania dokumentacji śledczych.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
BMZ_KW01	przepisy prawne i cele oględzin, zasady i metody przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
BMZ_KU01	scharakteryzować rodzaje dokumentacji pooględzinowej w kontekście obowiązujących przepisów prawnych.	K_U03
BMZ_KU02	sporządzić szkice kryminalistyczne, materiał poglądowy w postaci zdjęć, notatki urzędowej.	K_U04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
BMZ_KK01	odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia. Skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej.	x	wykład problemowy z prezentacją	wypowiedź ustna (egzamin)

	Podstawy prawne i cele oględzin. Zasady prowadzenia oględzin. Metody przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia. Etapy/Stadia i fazy oględzin.		multimedialną	
		<b>zajęcia praktyczne</b>		
TP-02	Praktyczne ćwiczenia: Zasady dokumentowania oględzin, Rodzaje dokumentów i podstawy prawne dokumentowania oględzin wynikające z kodeksu postępowania karnego i kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia; Dokumentacja podstawowa (protokół oględzin) i zasady jej sporządzania; Szkice kryminalistyczne; Materiał poglądowy w postaci zdjęć (rodzaje zdjęć); Notatka urzędowa dotycząca wniosków pooględzinowych; Najczęściej popełniane błędy i ich skutki.	x	pokaz, realizacja praktycznych zadań opartych na wykorzystaniu programów CrimePLAN i CrimeSIM do opracowania scenariuszy zdarzeń kryminalnych na podstawie udostępnionych materiałów	ocena poprawności opracowania scenariusza przebiegu zdarzenia kryminalnego z wykorzystaniem programów CrimePLAN i Crime SIM oraz ocena poprawności przygotowanej dokumentacji

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hołyst B., Kryminalistyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. T. Hanausek, Kryminalistyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
3. Bartnik M., Lis W., Leksykon kryminalistyki, C. H. Beck, Warszawa 2016.
4. Mazepa J., Vademecum Technika Kryminalistyki, Woltes Kluwer Polska, Warszawa 2009.
5. Kudła J., Kosmaty P., Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe, Difin, Warszawa 2013.
6. Gruza E., Goc M., Moszczyński J., Kryminalistyka, czyli Rzecz o metodach śledczych, Oficyna Wydawnicza Łośgraf, 2011.
7. Jagiełło D., Kryminalistyka. Przegląd podstawowych zagadnień taktyki, techniki i profilaktyki kryminalistycznej, Redakcja Wydawnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, Skierniewice 2011.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego Dz.U. 1997 nr 89 poz. 555.
2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179 z późn. zm.).
3. Kwiatkowska-Wójcikiewicz V., Oględziny miejsca. Teoria i praktyka, TNOiK, Toruń 2011.
4. Koźmiński L., Miś W., Szplit L. Podstawowe czynności techniczno-kryminalistyczne podczas oględzin miejsca zdarzenia. Piła 2015.

#### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą	45

prowadzącą zajęcia			
Praca własna studenta		30	
<b>SUMA GODZIN:</b>		75	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do tworzenia scenariusza zdarzeń kryminalnych oraz tworzenia dokumentacji – czytanie wskazanej literatury (K_U03, K_U04, K_K03) – 20 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja zajęcia praktyczne - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna (egzamin) zajęcia praktyczne – ocena poprawności opracowania scenariusza przebiegu zdarzenia kryminalnego z wykorzystaniem programów CrimePLAN i Crime SIM oraz ocena poprawności przygotowanej dokumentacji			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
-			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Modelowanie systemu bezpieczeństwa społecznego</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:



Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć prognozowanie zagrożeń i metody zapobiegania			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie struktury systemu społecznego (jednostki i struktury zorganizowane działające na danym obszarze), środków materialnych aktywności społecznej oraz technik i technologii korzystania z nich.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
MSB_KW01	zagrożenia i skutki bezpieczeństwa społecznego		K_W02
MSB_KW02	politykę społeczną w Polsce, wybrane mierniki rozwoju społecznego, instytucje bezpieczeństwa społecznego.		K_W05
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
MSB_KU01	scharakteryzować programy i inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego.		K_U03

MSB_KU02	ocenić administrację i organizację zabezpieczenia społecznego oraz opisać podstawowe techniki zabezpieczenia.	K_U03		
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
KK01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K_K02		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Istota i zakres bezpieczeństwa społecznego (Bezpieczeństwo społeczne a polityka społeczna. Wybrane mierniki rozwoju społecznego. Instytucje bezpieczeństwa społecznego. Modele polityki społeczne - Charakterystyka wybranych modeli społecznych). Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego (Patologie społeczne. Przystępczość pospolita. Czynniki wpływające na wzrost przystępczości. Kategorie przystępstw. Przystępstwa stadionowe. Ubóstwo. Przyczyny i pomiar ubóstwa. Bezdomność. Polityka demograficzna. Migracje. Bezrobocie. Przyczyny, skutki i możliwości przeciwdziałania bezrobociu).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>laboratorium</b>		
TP-02	Programy i inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego - analiza (Profilaktyka społeczna. Cele profilaktyki społecznej. Modele profilaktyczne a rozwiązywanie problemów społecznych. Etapy i rodzaje działań profilaktycznych. Rola administracji publicznej w utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego. Krajowe programy profilaktyki. "Razem bezpieczniej" jako przykładowy program profilaktyki społecznej. Programy bezpieczeństwa socjalnego. Pomoc społeczna. Świadczenia z zakresu bezpieczeństwa socjalnego. Zadania administracji publicznej z zakresu pomocy społecznej). System bezpieczeństwa społecznego w krajach Unii Europejskiej.	x	studium przypadku, dyskusja	referat na temat „Systemu bezpieczeństwa społecznego w wybranych krajach”

TP-03	Zabezpieczenie społeczne jako element systemu bezpieczeństwa – przykłady (Podstawy zabezpieczenia społecznego. Administracja i organizacja zabezpieczenia społecznego. Techniki zabezpieczenia społecznego. Technika ubezpieczeniowa. Technika zaopatrzeniowa. Technika opiekuńcza. Finansowanie zabezpieczeń społecznych. System emerytalny. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS). Fundusz Rezerwy Demograficznej (FRD). Emerytury kapitałowe i IKE jako fi lary ubezpieczenia społecznego. Ubezpieczenie społeczne rolników).	x	studium przypadku, dyskusja	referat na temat „Systemu bezpieczeństwa społecznego w wybranych krajach”
-------	--	---	-----------------------------	---

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kulisz M. Z., Vademecum bezpieczeństwa wewnętrznego. Społeczny wymiar bezpieczeństwa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie, Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie, Nysa 2019.
2. Gierszewski J., Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego, Difin, Warszawa 2013.
3. Majer P., Urbanek A., Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia, Wyd. Editions Spotkania, Warszawa 2016.
4. Majer P., Urbanek A., Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia, Editions Spotkania, Warszawa 2016.
5. Skrabacz A., Sulowski S., Bezpieczeństwo społeczne. Pojęcia, uwarunkowania, wyzwania, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2012.
6. Szewior K., Bezpieczeństwo społeczne jednostki. Założenia i polska rzeczywistość, Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych. Instytut Europeistyki, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2016.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Kępka P., Projektowanie systemów bezpieczeństwa, Wyd. Belstudio, 2015.
2. Cichy A., Szyjko C., Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa społecznego w Unii Europejskiej, AON, Warszawa 2015.
3. Chudoba T., Model systemu społecznego a problemy zarządzania, CeDeWu, Warszawa 2008.
4. Skrabacz A., Bezpieczeństwo społeczne. Podstawy teoretyczne i praktyczne, Dom wydawniczy Elipsa, Warszawa 2012.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_W05, K_K02) – 20 godz.</li> <li>▪ przygotowanie referatu (K_U03, K_K02) – 25 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja laboratorium - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) laboratorium – referat na temat „Systemu bezpieczeństwa społecznego w wybranych krajach”			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Ochrona i przetwarzanie danych – zarządzanie systemami bezpieczeństwa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: kształcenia kierunkowego	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	

Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie podstaw prawnych ochrony danych osobowych (prawo krajowe i międzynarodowe), taksonomii zagrożeń, metod identyfikacji, szacowania i oceny ryzyka, przeprowadzania audytu ochrony danych osobowych, sporządzania stosownej dokumentacji.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
OiPD_KW01	przepisy prawne ochrony danych osobowych (prawo krajowe i międzynarodowe), taksonomię zagrożeń	K_W04
OiPD_KW02	metody identyfikacji, szacowania i oceny ryzyka	K_W06
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
OiPD_KU01	opracowywać dokumentację ochrony danych osobowych w szczególności: rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, rejestr kategorii czynności przetwarzania danych osobowych, rejestr incydentalnych naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych.	K_U02
OiPD_KU02	przeprowadzać audyt ochrony danych osobowych, dokonywać identyfikacji zagrożeń, szacować i oceniać ryzyko.	K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
OiPD_KK01	rozwiązywania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

## TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podstawy prawne ochrony danych osobowych (Prawo krajowe – akty inne niż ODO. Prawo krajowe – akty ODO. Prawo międzynarodowe (UE); RODO) Korelacja prawa w ujęciu transgranicznym). Dokumentacja ODO (obligatoryjna, fakultatywna). Identyfikacja zagrożeń i analiza ryzyka ich materializacji (Taksonomia zagrożeń, metody identyfikacji. Szacowanie i ocena ryzyka materializacji zagrożeń. Mapowanie ryzyk (matrycowanie). Metody mitygacji ryzyka). Ocena skutków ochrony danych.	x	wykład podający, dyskusja	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Wskazanie podstaw legalności przechowywania danych osobowych dla działalności handlowej, medycznej, usługowej itp. Przetwarzanie danych osobowych na terenach przygranicznych. Opracowanie rejestru czynności przetwarzania danych osobowych, rejestru kategorii czynności przetwarzania danych osobowych, rejestru incydentalnych naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych. Polityka bezpieczeństwa. Instrukcja zarządzania systemami informacji. Audyt i raport z audytu (przeprowadzanie audytu i opracowanie raportu z audytu). Identyfikacja zagrożeń – metody. Oszacowanie ryzyka. Ocena ryzyka.	x	dyskusja, praca z materiałami źródłowymi	projekt

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Śmiałek K., Kominek A., Ochrona danych osobowych. Perspektywa krajowa i międzynarodowa, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021.
2. Śmiałek K., Kominek A., Technologiczny wymiar ochrony danych osobowych, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021.
3. Krasuski A., Ochrona danych osobowych na podstawie RODO, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
4. Fajgielski P., Prawo ochrony danych osobowych. Zarys wykładu, Wolters Kluwer, Warszawa 2019. Poźniak-Niedzielska M., Szczotka J., Mozgawa M., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Oficyna Wydawnicza BRANTA, Bydgoszcz 2007.
5. Sieńczyło-Chlabicz J., Prawo własności intelektualnej, LexisNexis Polska, Warszawa 2009.
6. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony danych osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (zwane dalej „RODO”).

**Literatura uzupełniająca:**

1. Podrecki P., Środki ochrony praw własności intelektualnej, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2010;
2. Kawecki M., Osieja T., Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Wybrane zagadnienia, Stan prawny marzec 2017, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W04, K\_W06, K\_K03) – 10 godz.
- przygotowanie projektu z ćwiczeń (K\_U02, K\_K03) – 10 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład -dyskusja  
ćwiczenia - dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – projekt

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**



## **ZAJĘCIA KSZTAŁCENIA SPECJALISTYCZNEGO**

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Taktyka i techniki interwencji z elementami sztuki walki</b> (WYKŁAD ON-LINE)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie taktyk i technik interwencji oraz sztuk walki w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
TiTI_KW01	metodykę zajęć z zakresu taktyki i technik interwencji	K_W02

	oraz sztuki walki w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.			
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
TiTI_KU01	omówić oraz zademonstrować techniki sztuki walki.			K_U03
TiTI_KU02	wykonywać techniki obronne w konkretnych sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.			K_U04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
TiTI_KK01	odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań			K_K03
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Pojęcia bezpieczeństwa, przemocy oraz agresji w aspekcie psychologicznym. Zagadnienia samoobrony i walki wręcz w aspekcie prawnym, etycznym oraz historycznym. Środki przymusu bezpośredniego i broń palna znajdująca się na wyposażeniu polskich grup dyspozycyjnych. Innowacyjne środki obezwładniające wykorzystywane w działaniach formacji obronnych.	x	spotkania videokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin)
TP-02	Postawy ofensywne, defensywne, aktywne oraz sposoby przemieszczania się stosowane w samoobronie. Miejsca wrażliwe na ciele człowieka i sposoby obezwładniania. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	x	spotkania videokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin)
		<b>zajęcia praktyczne</b>		
TP-03	Techniki z judo jiu-jitsu, kraw-magi, kombat 56. Współdziałanie w zespołach dwuosobowych w różnych sytuacjach taktycznych. Samoobrona przed chwykami krępującymi ruchy, obrona osoby trzeciej, obrona przed kilkoma napastnikami. Wykorzystanie technik z kraw magi judo aikido. Techniki walki w parterze – obrona przed	x	pokaz, scenki sytuacyjne – odgrywanie ról (praca indywidualna i w grupach)	ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)

	przeciwnikiem znajdującym się w parterze.			
TP-04	<p>Punkty „presyjne” na ciele człowieka - zastosowanie ucisków i uderzeń w samoobronie. Pad do tyłu. Przewrót do przodu. Techniki uderzeń bokserskie. Cios: prosty, sierpowy i hakowy. Inne rodzaje uderzeń. Sposoby blokowania i unikania uderzeń. Obezwładnianie i wykańczanie technik za pomocą dźwigni, duszeń, unieruchomień. Sposoby uwalniania się z chwytów za rękę i ręce, z obchwytów tułowia, przy ataku przez duszenie. Taktyka i technika sprawdzania odzieży i bagażu. Technika zakładania kajdanek osobie stojącej przodem i tyłem – sprawdzenie osoby. Technika zakładania kajdanek osobie klęczącej i leżącej – sprawdzenie osoby. Technika zakładania kajdanek osobie przypartej do ściany i samochodu – sprawdzenie osoby. Możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenia.</p>	x	<p>pokaz, scenki sytuacyjne – odgrywanie ról (praca indywidualna i w grupach)</p>	<p>ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)</p>

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa:** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Nerć Paweł, Techniki interwencji i obezwładniania, Wydaw. Wojownicy, Wrocław 2020.
2. Wojtal J., Milewicz M., Ochrona fizyczna osób i mienia. I stopień licencji, Toruń 2013.
3. Dougherty M. J., Sztuka samoobrony. Na podstawie technik walki wręcz stosowanych przez żołnierzy elitarnych jednostek specjalnych, Konradów 2014.
4. Dworzecki J., Taktyka i techniki interwencji, Gliwice 2010.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Kalinowski R., Obrona cywilna w Polsce, Siedlce 2011.
2. Dobrzyjałowski J., Grądzki Z., Taktyka i techniki interwencji oraz wyszkolenie strzeleckie, Warszawa 2005.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30

<b>SUMA GODZIN:</b>		75	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do quizu/testu (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do scenek sytuacyjnych – ćwiczenie taktyk interwencji (K_U03, K_U04, K_K03) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja na czacie zajęcia praktyczne - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin) zajęcia praktyczne – ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Wykłady Wykłady przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Taktyka i techniki interwencji z elementami sztuki walki</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i wykształcenie umiejętności w zakresie taktyk i technik interwencji oraz sztuk walki w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
TiTI_KW01	metodykę zajęć z zakresu taktyki i technik interwencji oraz sztuki walki w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.		K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
TiTI_KU01	omówić oraz zademonstrować techniki sztuki walki.		K_U03
TiTI_KU02	wykonywać techniki obronne w konkretnych sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.		K_U04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			
TiTI_KK01	odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań		K_K03
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA</b>			

<b>ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Pojęcia bezpieczeństwa, przemocy oraz agresji w aspekcie psychologicznym. Zagadnienia samoobrony i walki wręcz w aspekcie prawnym, etycznym oraz historycznym. Środki przymusu bezpośredniego i broń palna znajdująca się na wyposażeniu polskich grup dyspozycyjnych. Innowacyjne środki obezwładniające wykorzystywane w działaniach formacji obronnych.	x	wykład problemowy, studium przypadku	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Postawy ofensywne, defensywne, aktywne oraz sposoby przemieszczania się stosowane w samoobronie. Miejsca wrażliwe na ciele człowieka i sposoby obezwładniania. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	x	wykład problemowy, studium przypadku	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>zajęcia praktyczne</b>		
TP-03	Techniki z judo jiu-jitsu, kraw-magi, kombat 56. Współdziałanie w zespołach dwuosobowych w różnych sytuacjach taktycznych. Samoobrona przed chwytami krępującymi ruchy, obrona osoby trzeciej, obrona przed kilkoma napastnikami. Wykorzystanie technik z kraw magi judo aikido. Techniki walki w parterze – obrona przed przeciwnikiem znajdującym się w parterze.	x	pokaz, scenki sytuacyjne – odgrywanie ról (praca indywidualna i w grupach)	ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)
TP-04	Punkty „presyjne” na ciele człowieka - zastosowanie ucisków i uderzeń w samoobronie. Pad do tyłu. Przewrót do przodu. Techniki uderzeń bokserskie. Cios: prosty, sierpowy i hakowy. Inne rodzaje uderzeń. Sposoby blokowania i unikania uderzeń. Obezwładnianie i wykańczanie technik za pomocą dźwigni, duszeń, unieruchomień. Sposoby uwalniania się z chwytów za rękę i ręce, z obchwytów tułowia,	x	pokaz, scenki sytuacyjne – odgrywanie ról (praca indywidualna i w grupach)	ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)

	przy ataku przez duszenie. Taktyka i technika sprawdzania odzieży i bagażu. Technika zakładania kajdanek osobie stojącej przodem i tyłem – sprawdzenie osoby. Technika zakładania kajdanek osobie klęczącej i leżącej – sprawdzenie osoby. Technika zakładania kajdanek osobie przypartej do ściany i samochodu – sprawdzenie osoby. Możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenia.			
--	--	--	--	--

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

**Literatura podstawowa:** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Nerć Paweł, Techniki interwencji i obezwładniania, Wydaw. Wojownicy, Wrocław 2020.
2. Wojtal J., Milewicz M., Ochrona fizyczna osób i mienia. I stopień licencji, Toruń 2013.
3. Dougherty M. J., Sztuka samoobrony. Na podstawie technik walki wręcz stosowanych przez żołnierzy elitarnych jednostek specjalnych, Konradów 2014.
4. Dworzecki J., Taktyka i techniki interwencji, Gliwice 2010.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Kalinowski R., Obrona cywilna w Polsce, Siedlce 2011.
2. Dobrzyjałowski J., Grądzki Z., Taktyka i techniki interwencji oraz wyszkolenie strzeleckie, Warszawa 2005.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;



<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>	
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do scenek sytuacyjnych – ćwiczenie taktyk interwencji (K_U03, K_U04, K_K03) – 15 godz.</li> </ul>	
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>	
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>wykład – dyskusja</p> <p>zajęcia praktyczne - dyskusja</p>	
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>wykład - kolokwium pisemne (egzamin)</p> <p>zajęcia praktyczne – ocena poprawności stosowanej taktyki i techniki interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia (podczas symulowanych scenek)</p>	
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>	
<p>Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu</p>	

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Topografia i sztuka survivalu</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	6	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:	24	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** dobry stan zdrowia

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** przekazanie pogłębionej wiedzy i umiejętności w zakresie rozpoznania terenu i sztuki survivalu w porze letniej.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
TiSS_KW01	techniki survivalowe, niezbędne wyposażenie, uwarunkowania meteorologiczne – wykorzystanie i sposoby radzenia sobie w różnych sytuacjach.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
TiSS_KU01	przygotować schronienie, niezbędną żywność i uzdatnić wodę w warunkach terenowych, a także zna sposoby komunikacji (alfabet Morse'a i inne metody).	K_U03
TiSS_KU02	organizować pracę własną i zespołu podczas przemieszczania się w terenie oraz podczas realizacji zadań „militarnych” (gier militarnych, strzelectwa, paintballu).	K_U04
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
TiSS_KK01	ponoszenia odpowiedzialności za powierzane zadania oraz rozstrzygania dylematów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-01	Historia survivalu oraz omówienie podstawowych pojęć. Nauka technik	x	objaśnianie, pokaz, filmy instruktażowe,	ocena merytoryczna wykonania prezentacji na

	survivalowych. Dobór odpowiedniego sprzętu. Podstawowe zagadnienia meteorologiczne. Aspekt psychologiczny w survivalu.		dyskusja	wskazany temat
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-02	Czynności obozowe (rozbijanie, funkcjonowanie i likwidowanie obozu). Zdobywanie pożywienia i wody. Zastosowanie różnych rodzajów drewna. Rozpalanie ognia. Tworzenie oraz pozyskiwanie narzędzi i odzieży. Nauka posługiwania się alfabetem Morse'a i innymi formami przekazywania informacji na odległość.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań m.in. budowa obozu, zdobywanie pożywienia, rozpalanie ognia, przekazywanie informacji, orientacja w terenie
TP-03	Przemieszczanie się w terenie (orientacja w terenie, postępowanie w razie zgubienia się, postępowanie w przypadku niebezpieczeństw). Elementy militarne w survivalu (gry militarne, strzelectwo, paintball, ochrona i obrona).	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań m.in. budowa obozu, zdobywanie pożywienia, rozpalanie ognia, przekazywanie informacji, orientacja w terenie
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>Dave Canterbury, Bushcraft dla zaawansowanych. Sztuka przetrwania w dziczy, Wydaw. Bezdroża 2022.</li> <li>Frankowski P., Chałuda A., Pierwsza pomoc przedmedyczna. Outdoor, survival, wojna, Helion S.A. Gliwice 2023.</li> <li>Stilwell A., Tł. Hesko-Kołodzińska M., Budkiewicz P., Survival - techniki przetrwania, Bellona, Warszawa 2010.</li> <li>Bear Grylls, tł. Nowicki W., Kowalczyk M., Szkoła przetrwania. Kultowy poradnik survivalowy, Wydaw. Pascal, 2010.</li> <li>Rajchel R. Elementy survivalu jako forma aktywności wpływająca na rozwój cech charakteru człowieka Journal of Health Sciences. - 2014, nr 4, s. 346-355 (dostępna online <a href="https://zenodo.org/files/10.1111/johs.12144">https://zenodo.org › files › JoHS_2014413346-355</a>)</li> <li>McNab C. Survival: jak przeżyć w każdych warunkach, Poznań 2012.</li> </ol>				
<b>Literatura uzupełniająca:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>Darman P., tł. Kałużyński W., Podręcznik survivalu, "Pelta", Warszawa 1995.</li> <li>Mazur S. Podręcznik terenoznawstwa Katowice 2007.</li> <li>Stilwell A. Sztuka przetrwania w sytuacjach kryzysowych: kataklizmy natury, zagrożenia terrorystyczne, ...i jak sobie z nimi radzić, Warszawa 2011.</li> <li>Palkiewicz J. Survival. Sztuka przetrwania, Warszawa 1994.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		

Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚAN YCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie prezentacji (K_WO2, K_K03) – 5 godz.</li> <li>▪ wykonanie praktycznych zadań (K_U03, K_U04, K_K03) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: ćwiczenia – dyskusja zajęcia terenowe – obserwacja			
Ocena podsumowująca: ćwiczenia – ocena merytoryczna wykonania prezentacji na wskazany temat zajęcia terenowe – ocena wykonania praktycznych zadań			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Topografia i sztuka survivalu</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:				
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>		
Wykład:		Wykład:		
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:		
Laboratorium:		Laboratorium:		
Lektorat:		Lektorat:		
Projekt:		Projekt:		
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:		
Seminarium:		Seminarium:		
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:		
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:		
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):		
<b>RAZEM:</b>	15	<b>RAZEM:</b>		
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>				
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> dobry stan zdrowia				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> przekazanie pogłębionej wiedzy i umiejętności w zakresie rozpoznania terenu i sztuki survivalu w porze zimowej.				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
TiSS_KU01	zdobyć oraz przygotować żywność i wodę w warunkach zimowych, udzielić niezbędnej pomocy medycznej w nagłej sytuacji.		K_U03	
TiSS_KU02	organizować pracę własną i zespołu podczas przygotowywania schronienia i wykonywania niezbędnych prac w warunkach zimowych.		K_U04	
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
TiSS_KK01	ponoszenia odpowiedzialności za powierzane zadania oraz rozstrzygnięcia dylematów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.		K_K03	
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych

programowych			umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	do zajęć #
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-01	Sztuka przetrwania zimą (Sposoby udzielania pierwszej pomocy w terenie. Zdrowie i urazy: odmrożenia i hipotermia, planowanie ubioru). Naturalne pożywienie.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań w warunkach zimowych
TP-02	Wyposażenie na zimową wyprawę: maska chroniąca przed mrozem, grzałka katalityczna, folia NRC, suszenie ubrań zimą, okulary ochronne, krem ochronny, narty lub rakiety śnieżne. Biwak zimowy w górach, ognisko.	x	objaśnianie, pokaz, ćwiczenia praktyczne	ocena wykonania praktycznych zadań w warunkach zimowych

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Dave Canterbury, Bushcraft dla zaawansowanych. Sztuka przetrwania w dziczy, Wydaw. Bezdroża 2022.
2. Frankowski P., Chałuda A., Pierwsza pomoc przedmedyczna. Outdoor, survival, wojna, Helion S.A. Gliwice 2023.
3. Stilwell A., Tł. Hesco-Kołodzińska M., Budkiewicz P., Survival - techniki przetrwania, Bellona, Warszawa 2010.
4. Bear Grylls, tł. Nowicki W., Kowalczyk M., Szkoła przetrwania. Kultowy poradnik survivalowy, Wydaw. Pascal, 2010.
5. Rajchel R. Elementy survivalu jako forma aktywności wpływająca na rozwój cech charakteru człowieka Journal of Health Sciences. - 2014, nr 4, s. 346-355 (dostępna online [https://zenodo.org/files/JoHS\\_2014413346-355](https://zenodo.org/files/JoHS_2014413346-355))
6. McNab C. Survival: jak przeżyć w każdych warunkach, Poznań 2012.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Darman P., tł. Kałużyński W., Podręcznik survivalu, "Pelta", Warszawa 1995.
2. Mazur S. Podręcznik terenoznawstwa Katowice 2007.
3. Stilwell A. Sztuka przetrwania w sytuacjach kryzysowych: kataklizmy natury, zagrożenia terrorystyczne, ...i jak sobie z nimi radzić, Warszawa 2011.
4. Pałkiewicz J. Survival. Sztuka przetrwania, Warszawa 1994.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	35
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,6
	Praca własna studenta		1,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ wykonanie praktycznych zadań (K_U03, K_U04, K_K03) – 35 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: zajęcia terenowe – obserwacja			
Ocena podsumowująca: zajęcia terenowe – ocena wykonania praktycznych zadań			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Czynności operacyjno-rozpoznawcze</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyka zawodowa w PWSTE w Jarosławiu:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zagadnień związanych z czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, ich rozwojem i podstawą prawną, metod pracy operacyjnej.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
COR_W01	przepisy prawne oraz istotę czynności operacyjno-rozpoznawczych. Kompetencje poszczególnych instytucji państwowych w ich stosowaniu i wykorzystaniu w procesie karnym. Zakres ingerencji tych czynności w podstawowe konstytucyjne prawa i wolności człowieka.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
COR_U01	scharakteryzować metody i formy czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz ich uwarunkowania kryminalistyczne.	K_U03
COR_U02	scharakteryzować wykorzystanie czynności operacyjno-rozpoznawczych w procesie karnym oraz w zapobieganiu przestępczości.	K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
COR_K01	odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):



Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podstawy prawne i faktyczne czynności operacyjno-rozpoznawczych, charakterystyka ich metod i form. Ograniczenia prawne w ich stosowaniu oraz zasady wykorzystania w zwalczaniu przestępczości, a w szczególności w procesie karnym. Ingerencja czynności operacyjno-rozpoznawczych w konstytucyjne prawa i wolności obywatelskie.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>zajęcia praktyczne</b>		
TP-02	Praktyczne zastosowanie metod i form czynności operacyjno-rozpoznawczych na wskazanych przykładach w zwalczaniu przestępczości. Dokumentowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych i ich wykorzystanie w czynnościach procesowych.	x	praktyczne zadania w grupie	weryfikacja umiejętności poprzez obserwację wykonywanych zadań, ocena raportu z czynności operacyjno-rozpoznawczych
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Piotr KosmatyJacek Kudła, Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji, Difin, Warszawa 2023.</li> <li>2. Kaucz A., Kiedrowicz M., Skinder-Pik M., Gromadzenie i przetwarzanie danych mających związek ze zwalczaniem przestępczości finansowej. Zasady dostępu, ograniczenia prawne, Warszawa 2016.</li> <li>3. Mądrzejowski W., Śnieżko S., Majewski P., Zwalczanie przestępczości. Wybrane metody i narzędzia, Warszawa 2017.</li> <li>4. Kudła J., Kosmaty P., Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe, Warszawa 2013.</li> <li>5. Konieczny J., Analiza informacji w służbach policyjnych i specjalnych, red. Jerzy, Warszawa 2012.</li> <li>6. Szumiło-Kulczycka D., Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich relacje do procesu karnego, Warszawa 2012.</li> </ol>				
<b>Literatura uzupełniająca:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ziemianin K., Dowód z zeznań świadka w procesie cywilnym, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2019.</li> <li>2. Wojciechowski B. W., Psychologiczne uwarunkowania i ocena wartości dowodowej zeznań świadków. Wybrane zagadnienia, Difin, Warszawa 2015.</li> <li>3. Bełdzikowski R., Kontrola skarbowa. Uprawnienia, struktura, skuteczność, Warszawa 2011.</li> <li>4. Bieluński M., Fundusz operacyjny - aspekty normatywne i prawno-porównawcze, "Przegląd Policyjny", 2015, nr</li> </ol>				

- 1.
5. Borzoł T., Efektywność działania grup operacyjno-procesowych, Szczytno 2008.
6. Chlebowicz P., Filipkowski W., Analiza kryminalna. Aspekty kryminalistyczne i prawnowodowe, Warszawa 2011.
7. Copperwaite Paul, Undercovercops. Real-life accounts of the most dangerous police work by David Simon, Joseph Wambaugh, Joe Pistone and many more, Running Press Book Publishers, London 2011.
8. Horosiewicz K., Motywy werbunku przed i po transformacji", "Przegląd Policyjny", 2015, nr 1.
9. Horosiewicz K., Współpraca z osobowymi źródłami informacji, Warszawa 2015.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	75

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) - czytanie wskazanej literatury (K\_W02, K\_K03) – 15 godz.
- przygotowanie dokumentacji z czynności operacyjno-rozpoznawczych (K\_U03, K\_K03) – 15 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład – dyskusja

zajęcia praktyczne - obserwacja postępów przy wykonywaniu praktycznych zadań

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne (egzamin)

zajęcia praktyczne - weryfikacja umiejętności poprzez obserwację wykonywanych zadań, ocena raportu z czynności operacyjno-rozpoznawczych

#### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej państwa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć prognozowanie zagrożeń i metody zapobiegania			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie funkcji społeczno-gospodarczych infrastruktury krytycznej, podstaw prawnych dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej, instytucji i organów odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
ZIKP_W01	współczesne systemy bezpieczeństwa, zasady prawne zarządzania infrastrukturą krytyczną państwa, instytucje odpowiedzialne za zarządzanie i ochronę infrastruktury krytycznej.		K_W02	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
ZIKP_U01	scharakteryzować poszczególne systemy infrastruktury krytycznej państwa.		K_U02	
ZIKP_U02	zaplanować scenariusz postępowania (w tym operację reagowania kryzysowego, ewakuację ze strefy zagrożeń,) w sytuacjach klęsk żywiołowych, stanu zwiększonego lub bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa, w celu ochrony infrastruktury krytycznej.		K_U02	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
ZIKP_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.		K_K01	
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP_01	Infrastruktura krytyczna i jej funkcje społeczno-gospodarcze. Infrastruktura krytyczna współczesnego państwa. Zarządzanie infrastrukturą krytyczną jako fundament bezpieczeństwa narodowego. Podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej. Zakres obowiązku operatorów infrastruktury krytycznej. Instytucje i organy odpowiedzialne za przygotowanie i realizację Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej. System zapewniający ciągłość działania administracji publicznej.	x	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna	kolokwium pismenne (egzamin)

		ćwiczenia		
TP_02	Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej. System zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa. Systemy łączności. System sieci teleinformatycznych. System finansowy. System zaopatrzenia w żywność. System zaopatrzenia w wodę. System ochrony zdrowia.	x	studium przypadku, analiza tekstów źródłowych, burza mózgów	referat w postaci prezentacji multimedialnej „Identyfikacja zagrożeń infrastruktury krytycznej w powiecie X - plan ochrony”
TP_03	System transportowy. System ratowniczy. System produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych. Klęski żywiołowe i katastrofy oraz ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska. Identyfikacja zagrożeń, ich wystąpienie na określonym terytorium oraz budowa scenariusza postępowania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej – studium przypadku	x	studium przypadku, analiza tekstów źródłowych, burza mózgów	referat w postaci prezentacji multimedialnej „Identyfikacja zagrożeń infrastruktury krytycznej w powiecie X - plan ochrony”

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

#### **Literatura podstawowa:**

1. Stelmach J., Bezpieczeństwo obiektów użyteczności publicznej i infrastruktury krytycznej. Prognozowanie. Projektowanie. Edukacja Wydaw. FNCE, 2023.
2. Molendowska M., Ostrowska M., Górski P., Infrastruktura krytyczna jako element bezpieczeństwa-wymiar europejski i krajowy, Adam Marszałek, Toruń 2021.
3. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej, Warszawa 2018.
4. Radziejewski R., Ochrona infrastruktury krytycznej. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2019.
5. Lidwa W., Krzeszowski W., Wiącek W., Kamiński P., Ochrona Infrastruktury Krytycznej, AON, Warszawa 2012.
6. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm. zwana dalej: ustawą o zarządzaniu kryzysowym).

#### **Literatura uzupełniająca:**

1. Piątek Z., Letkiewicz A., Terroryzm a infrastruktura krytyczna państwa, Szczytno 2010.
  2. Długosz T. Ochrona infrastruktury krytycznej w sektorach energetyki sieciowej, Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2015.
- Długosz T., Ochrona Infrastruktury krytycznej w sektorach energetyki sieciowej, Wydaw. C.H. Beck, Warszawa 2015.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>			
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		30	
<b>SUMA GODZIN:</b>		75	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ</b>	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	<b>Ogółem: 3</b>	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K01) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie referatu (K_U02, K_K01) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja zajęcia praktyczne - dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia – referat w postaci prezentacji multimedialnej „Identyfikacja zagrożeń infrastruktury krytycznej w powiecie X - plan ochrony”			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Spoleczno-ekonomiczne aspekty procesów migracyjnych</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	

Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie istoty, typologii i teorii migracyjnych; motywów przemieszczeń międzynarodowych z perspektywy migranta i ekspatrianta; podstaw prawnych polityki migracyjnej i azylowej UE, przyczyn migracji międzynarodowych, oceny ich wpływu na gospodarkę i kulturę.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
SEAPM_W01	istotę, typologie i teorie migracji; motywy przemieszczeń międzynarodowych z perspektywy migranta i ekspatrianta; zagrożenia i wyzwania migracyjne; podstawy prawne polityki migracyjnej i azylowej UE		K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
SEAPM_U01	analizować przyczyny migracji międzynarodowych i		K_U02

	oceniać ich wpływ na gospodarkę i kulturę.			
SEAPM_U02	scharakteryzować sytuację migracyjną państw Grupy Wyszehradzkiej, przepływy migracyjne w państwach Grupy Wyszehradzkiej: Węgry, Słowacja, Czechy, Polska.			K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
SEAPM_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.			K_K01
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Teoretyczny wymiar migracji. Istota migracji. Typologie migracji. Teorie migracji. Koncepcje i modele migracji międzynarodowych (Teorie ekonomiczne. Teorie socjologiczne. Migracje a globalizacja). Motywy przemieszczeń międzynarodowych z perspektywy migranta i expatrianta (Motywy ekonomiczne. Motywy pozaekonomiczne. Motywacja do powrotu do kraju pochodzenia). Perspektywa społeczno-kulturowa. Zagrożenia i wyzwania migracyjne. Geneza, rozwój i podstawy prawne wspólnej polityki migracyjnej Unii Europejskiej.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Aktualność zjawiska repatriacji. Europa - Afryka, zderzenie demograficzne. Czy Europa stoi przed dylematem egzystencjalnym? Europa w obliczu zagłady. Wartości we współczesnym "kalifacie europejskim". Cywilizacyjne zderzenia i prawdy historyczne - wybrane zagadnienia. Europejskie trendy migracyjne a bezpieczeństwo. Przypadek Francji (Determinanty sytuacji migracyjnej Francji? wymiar współczesny. Skala i dynamika zjawiska imigracji do Francji? kontekst współczesny. Społeczny	x	pogadanka, analiza materiałów źródłowych	referat na wskazany temat



	odbiór zjawiska imigracji we Francji).			
TP-03	Praktyka państw Grupy Wyszehradzkiej w kontekście zjawiska imigracji (Współpraca wyszehradzka i jej determinanty w warunkach kryzysu migracyjnego. Sytuacja migracyjna państw Grupy Wyszehradzkiej. Przepływy migracyjne w państwach Grupy Wyszehradzkiej: Węgry, Słowacja, Czechy, Polska). Instrumenty przeciwdziałania nielegalnej imigracji. Polityka migracyjna/polityka azylowa – polityka zagraniczna – polityka bezpieczeństwa.	x	pogadanka, analiza materiałów źródłowych	referat na wskazany temat
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>Jaremczuk E. J., Tożsamość kulturowa a migracje. Szkice politologiczne w zakresie bezpieczeństwa kulturowego, Wydaw. Fundacja Na Rzecz Czystej Energii, Warszawa 2018.</li> <li>Przytuła S. (red.), Migracje międzynarodowe i ekspatriacja perspektywa indywidualna, organizacyjna, społeczno-kulturowa, Difin, Warszawa 2017.</li> <li>Cebul K., Fehler W., Migracje jako wyzwanie dla Unii Europejskiej i wybranych państwa członkowskich, Difin, Warszawa 2017.</li> </ol>				
<b>Literatura uzupełniająca:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>Jaremczuk E. J., Migracje i kryzys uchodźcy w Europie. Rzeczywistość i wyzwania, Fundacja Na Rzecz Czystej Energii, Warszawa 2017.</li> <li>Castels S., Miller M. J., Migracje we współczesnym świecie, PWN, Warszawa 2011.</li> </ol> <p>Georgica P., Polskie migracje w świetle procesów globalnych, Presscom, Warszawa 2018.</p>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
<b>SUMA GODZIN:</b>		50		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
Liczba punktów ECTS				

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie referatu (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia – referat na wskazany temat			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Bezpieczeństwo kulturowe</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	

Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa kulturowego, dotyczącego w szczególności: tożsamości kulturowej, języka, dorobku kulturowego, zwyczajów, religii, poza tym w zakresie ochrony praw kulturalnych człowieka, z poszanowaniem praw mniejszości kulturowych.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
BK_W01	istotę bezpieczeństwa kulturowego, wymiar polityczny bezpieczeństwa kulturowego w Europie, zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego	K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
BK_U01	scharakteryzować działania na rzecz bezpieczeństwa kulturowego na poziomie międzynarodowym, Europy, państw, Polski.	K_U02
BK_U02	opisać i ocenić działania podmiotów pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa kulturowego.	K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
BK_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.	K_K01

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Kultura a bezpieczeństwo międzynarodowe. (Tożsamość kulturowa a bezpieczeństwo międzynarodowe. Podmioty bezpieczeństwa kulturowego). Wymiar polityczny bezpieczeństwa kulturowego w Europie (Bezpieczeństwo kulturowe w debacie w Organizacji Narodów Zjednoczonych. Bezpieczeństwo kulturowe w procesie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy Europejskiej. Bezpieczeństwo kulturowe w Radzie Europy. Bezpieczeństwo kulturowe w Unii Europejskiej. Bezpieczeństwo kulturowe Polski).	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
TP-02	Zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego na poziomie państwa (Wielokulturowość w Europie zagrożeniem bezpieczeństwa kulturowego. Dyskryminacja i nietolerancja zagrożeniem bezpieczeństwa kulturowego). Podstawy normatywne bezpieczeństwa kulturowego w Europie.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Analiza: działania na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie; Działania na poziomie środowiska międzynarodowego (Działania dotyczące zachowania różnorodności kulturowej. Działania dotyczące zachowania dziedzictwa kulturowego; Działania wobec procesów migracji);	x	pogadanka, analiza materiałów źródłowych	referat na wskazany temat
TP-04	Działania państw na rzecz bezpieczeństwa kulturowego (Działania państw w odpowiedzi na proces globalizacji. Działania państw europejskich wobec wielokulturowości. Działania Polski na rzecz bezpieczeństwa kulturowego); Desekurytyzacja jako strategia działania państw; Działania podmiotów pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie; Podmioty pozarządowe	x	pogadanka, analiza materiałów źródłowych	referat na wskazany temat

	działające w obszarze kultury; Działania podmiotów pozarządowych na poziomie środowiska międzynarodowego (Działania dotyczące zachowania różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego. Działania dotyczące zachowania dziedzictwa kulturowego); Ocena działań podmiotów pozarządowych.			
--	---	--	--	--

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Gębska M. (red.), Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne i społeczno-kulturowe. Wymiar międzynarodowy, Wydaw. Akademia sztuki Wojennej, Warszawa 2017.
2. Jaroszyńska M., Bezpieczeństwo kulturowe Europy w XXI wieku, Wydaw. Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2016.
3. Ziętek A. W., Bezpieczeństwo kulturowe w Europie, Wydaw. UMCS, Lublin 2013.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Majdan P., Gębska M., Wyzwania bezpieczeństwa międzynarodowego w XXI wieku. Tom 2 Bezpieczeństwo społeczno-kulturowe, Wydaw. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2018.
2. Czaja J., Kulturowy wymiar bezpieczeństwa. Aspekty teoretyczne i praktyczne, Wydaw. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2013.
3. Mamzer H., Tożsamość w podróży. Wielokulturowość a kształtowanie tożsamości jednostki, Poznań 2002.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>	
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie referatu (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>	
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>	
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>wykład – dyskusja</p> <p>ćwiczenia – dyskusja</p>	
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>wykład - wypowiedź ustna</p> <p>ćwiczenia – referat na wskazany temat</p>	
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>	
<p>Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu</p>	

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Ochrona granicy państwa</b> <i>(State border protection)</i> (WYKŁAD I ĆWICZENIA ON-LINE)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć system obronny państwa, bezpieczeństwo publiczne

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony granicy państwowej, w szczególności rodzaju służb odpowiedzialnych za ochronę granicy, taktyki działania tych służb, aspektów formalnych związanych z przekraczaniem granicy państwa przez cudzoziemców.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

OGP_W01	zadania Straży Granicznej w ochronie granicy państwowej, uwarunkowania współpracy Sił Zbrojnych RP ze Strażą Graniczną, zagrożenia granicy państwowej	K_W02
---------	---	-------

#### Umiejętności - potrafi

OGP_U01	dokonać charakterystyki fizyczno-geograficznej strefy przygranicznej oraz opisać taktykę działania Wojsk Lądowych i Wojsk Obrony Terytorialnej w strefie przygranicznej.	K_U03
OGP_U02	omówić formy kontroli ruchu granicznego, dokumenty uprawniające do przekraczania granicy i pobytu cudzoziemców na terytorium RP jako obszaru Schengen oraz przeanalizować obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w zabezpieczeniu wschodniej granicy Polski.	K_U03

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

OGP_K01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji	K_K02
OGP_K02	odpowiedzialnego realizowania powierzonych mu zadań	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	<p>Granica państwowa - ujęcie teoretyczne (<i>State border - theoretical approach</i>). Zadania Straży Granicznej w ochronie granicy państwowej. Uwarunkowania współpracy Sił Zbrojnych RP ze Strażą Graniczną. Układ z Schengen i agencja Frontex. Zagrożenia granicy państwowej (Wojna hybrydowa. Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni. Zagrożenia użycia BMR. Polityka zagraniczna Rosji. Polityka zagraniczna Białorusi. Konflikty zbrojne w dalszym i bliższym sąsiedztwie. Konflikt pełzający. Religia i terroryzm).</p>	x	spotkania videokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	<p>Wymagane zdolności operacyjne wojsk lądowych do obrony granicy (Identyfikacja zdolności operacyjnych. Zdolności w zakresie dowodzenia. Zdolności w zakresie rozpoznania, rażenia, wsparcia działań. Zdolności w zakresie przetrwania i ochrony wojsk, przerzutu i mobilności. Zwiększenie zdolności do obrony kraju). Taktyka działania Wojsk Lądowych i Wojsk Obrony Terytorialnej w strefie przygranicznej (Scenariusz narastania konfliktu hybrydowego przy granicy. Wojska lądowe i obrony terytorialnej w aspekcie obrony suwerenności i nienaruszalności granic. Charakterystyka fizyczno-geograficzna strefy przygranicznej w aspekcie działań taktycznych. Znaczenie operacyjno-strategiczne).</p>	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna (podczas wideospotkania)
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-03	<p>Zajęcia realizowane na wybranych przejściach granicznych. Formy kontroli ruchu granicznego ze względu na miejsce jej przeprowadzania. Dokumenty uprawniające do przekraczania granicy i pobytu cudzoziemców na terytorium RP jako obszaru Schengen. Obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w</p>	x	wizyty studyjne na przejściu granicznym, w jednostkach służb mundurowych i w innych podmiotach związanych z ochroną granicy państwa polskiego	raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%



	zabezpieczeniu wschodniej granicy Polski. Współdziałanie na granicy państw układu Schengen na przykładzie granicy polsko-niemieckiej. Współdziałanie na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na przykładzie granicy polsko-ukraińskiej. Współdziałanie Policji i Straży Granicznej w zabezpieczeniu granicy z obwodem kaliningradzkim.			
--	---	--	--	--

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Elak L. (red.), Bezpieczeństwo wschodniej granicy, Wydaw. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
2. Elak L. (red.), Ochrona granicy państwowej. Wybrane aspekty, Wydaw. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2017.
3. Truchan J. R., Wybrane obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w ochronie granicy polskiej, zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2016.
4. Wiśniewski B., Jakubczak R., System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. Stan obecny i prognozy na przyszłość, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2015.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Truchan J. R., Jednostki specjalne Policji i Straży Granicznej w ochronie wschodniej granicy Polski, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2014.
2. Konopka A. (red.), Bezpieczeństwo publiczne a ochrona granicy państwowej RP, Wydaw. Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. S. Staszica, Białystok 2010.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do quizu/testu (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03, K_K02) – 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K_U03, K_K03, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie się do wizyty studyjnej – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_U03, K_K03, K_K02) - 10</li> </ul>
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja na czacie ćwiczenia – dyskusja na czacie zajęcia terenowe – dyskusja, obserwacja podczas wizyt studyjnych
Ocena podsumowująca: wykład - ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin) ćwiczenia – wypowiedź ustna (podczas wideospotkania) zajęcia terenowe - raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Wykłady i ćwiczenia przygotowane są do prowadzenia w formie e-learningu

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Ochrona granicy państwa</b> ( <i>State border protection</i> )		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć system obronny państwa, bezpieczeństwo publiczne

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony granicy państwowej, w szczególności rodzaju służb odpowiedzialnych za ochronę granicy, taktyki działania tych służb, aspektów formalnych związanych z przekraczaniem granicy państwa przez cudzoziemców.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

OGP_W01	zadania Straży Granicznej w ochronie granicy państwowej, uwarunkowania współpracy Sił Zbrojnych RP ze Strażą Graniczną, zagrożenia granicy państwowej	K_W02
---------	---	-------

#### Umiejętności - potrafi

OGP_U01	dokonać charakterystyki fizyczno-geograficznej strefy przygranicznej oraz opisać taktykę działania Wojsk Lądowych i Wojsk Obrony Terytorialnej w strefie przygranicznej.	K_U03
OGP_U02	omówić formy kontroli ruchu granicznego, dokumenty uprawniające do przekraczania granicy i pobytu cudzoziemców na terytorium RP jako obszaru Schengen oraz przeanalizować obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w zabezpieczeniu wschodniej granicy Polski.	K_U03

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

OGP_K01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji	K_K02
OGP_K02	odpowiedzialnego realizowania powierzonych mu zadań	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład,

ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	<p>Granica państwowa - ujęcie teoretyczne (<i>State border - theoretical approach</i>). Zadania Straży Granicznej w ochronie granicy państwowej. Uwarunkowania współpracy Sił Zbrojnych RP ze Strażą Graniczną. Układ z Schengen i agencja Frontex. Zagrożenia granicy państwowej (Wojna hybrydowa. Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni. Zagrożenia użycia BMR. Polityka zagraniczna Rosji. Polityka zagraniczna Białorusi. Konflikty zbrojne w dalszym i bliższym sąsiedztwie. Konflikt pelzający. Religia i terroryzm).</p>	x	wykład podający, prezentacja multimedialna, pogadanka	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	<p>Wymagane zdolności operacyjne wojsk lądowych do obrony granicy (Identyfikacja zdolności operacyjnych. Zdolności w zakresie dowodzenia. Zdolności w zakresie rozpoznania, rażenia, wsparcia działań. Zdolności w zakresie przetrwania i ochrony wojsk, przerzutu i mobilności. Zwiększenie zdolności do obrony kraju). Taktyka działania Wojsk Lądowych i Wojsk Obrony Terytorialnej w strefie przygranicznej (Scenariusz narastania konfliktu hybrydowego przy granicy. Wojska lądowe i obrony terytorialnej w aspekcie obrony suwerenności i nienaruszalności granic. Charakterystyka fizyczno-geograficzna strefy przygranicznej w aspekcie działań taktycznych. Znaczenie operacyjno-strategiczne).</p>	x	dyskusja, studium przypadku, prezentacje multimedialne	Ocena merytoryczna wystąpienia w zakresie ochrony granicy państwa (poprawność tematyczna, stosowana terminologia itp.)
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-03	<p>Zajęcia realizowane na wybranych przejściach granicznych. Formy kontroli ruchu granicznego ze względu na miejsce jej przeprowadzania. Dokumenty uprawniające do przekraczania granicy i pobytu cudzoziemców na terytorium RP jako obszaru Schengen. Obszary współdziałania</p>	x	wizyty studyjne na przejściu granicznym, w jednostkach służb mundurowych i w innych podmiotach związanych z ochroną granicy państwa polskiego	raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%

	Policji i Straży Granicznej w zabezpieczeniu wschodniej granicy Polski. Współdziałanie na granicy państw układu Schengen na przykładzie granicy polsko-niemieckiej. Współdziałanie na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na przykładzie granicy polsko-ukraińskiej. Współdziałanie Policji i Straży Granicznej w zabezpieczeniu granicy z obwodem kaliningradzkim.			
--	---	--	--	--

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Elak L. (red.), Bezpieczeństwo wschodniej granicy, Wydaw. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
2. Elak L. (red.), Ochrona granicy państwowej. Wybrane aspekty, Wydaw. Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2017.
3. Truchan J. R., Wybrane obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w ochronie granicy polskiej, zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2016.
4. Wiśniewski B., Jakubczak R., System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. Stan obecny i prognozy na przyszłość, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2015.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Truchan J. R., Jednostki specjalne Policji i Straży Granicznej w ochronie wschodniej granicy Polski, Wydaw. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2014.
2. Konopka A. (red.), Bezpieczeństwo publiczne a ochrona granicy państwowej RP, Wydaw. Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. S. Staszica, Białystok 2010.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8

	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03, K_K02) – 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie wystąpienia na wskazany temat (K_U03, K_K03, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie się do wizyty studyjnej – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_U03, K_K03, K_K02) - 10</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja zajęcia terenowe – dyskusja, obserwacja podczas wizyt studyjnych			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia – Ocena merytoryczna wystąpienia w zakresie ochrony granicy państwa (poprawność tematyczna, stosowana terminologia itp.) zajęcia terenowe - raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Ochrona ludności w stanach nadzwyczajnych (<i>Civil protection in states of emergency</i>)</b> (WYKŁAD I ĆWICZENIA ON-LINE)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć system obronny państwa

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie dokonywania oceny sytuacji zagrożenia i sposobów przeciwdziałania jak również rozstrzygania dylematów mających związek z ochroną ludności, ochroną dóbr kultury oraz ratowaniem dóbr niezbędnych dla przetrwania ludności w warunkach szczególnego zagrożenia.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
OL_W01	istotę występowania nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, cele, zadania, funkcje służb państwowych w obronie ludności i mienia, organizację i zasady funkcjonowania formacji obronnej kraju oraz samoobronnej ludności.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
OL_U01	scharakteryzować ochronę ludności w wymiarze lokalnym: w gminie, powiecie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach. Potrafi opisać zasady ewakuacji ludności, budownictwo ochronne oraz ochronę środowiska naturalnego i dóbr kultury.	K_U03
OL_U02	sporządzić plan działania w stanach nadzwyczajnych – zorganizować ewakuację ludności, akcje ratunkowe, zaopatrzenie dla poszkodowanej ludności, likwidację skażeń, zaopatrzenie w wodę i żywność itd..	K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
OL_K01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji	K_K02
OL_K02	odpowiedzialnego realizowania powierzonych mu zadań	K_K03
<b>UWAGA!</b>		

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej). Współdziałanie organów administracji rządowej i administracji samorządowej w stanach nadzwyczajnych. Rola terenowej administracji publicznej w przygotowaniu ludności do przetrwania w sytuacjach kryzysowych. Obowiązki obywateli w sytuacjach zagrożenia (przysposobienie obronne młodzieży, szkolenia w zakresie powszechnego obowiązku samoobrony, służba zasadnicza, powszechna samoobrona ludności.	x	spotkania wideokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin)
TP-02	Międzynarodowe Prawo Humanitarne w zakresie ochrony ludności i mienia (prawo odnośnie jeńców wojennych, rannych, personelu medycznego, ochrony ludności, ochrony dóbr kultury) ( <i>International Humanitarian Law in the field of protection of people and property (prisoners of war, wounded, medical personnel, civil protection, protection of cultural property)</i> ). Wojsko Polskie – udział w misjach.	x	spotkania wideokonferencyjne i na czacie – wykład problemowy z prezentacją multimedialną	ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Prawne i organizacyjne aspekty ochrony ludności, mienia i dóbr kultury w czasie klęsk żywiołowych, katastrof i konfliktów zbrojnych. Ochrona ludności w wymiarze lokalnym: w gminie, powiecie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach. Powiadomianie, ostrzeganie i alarmowanie oraz zintegrowany system ratowniczy. Zasady ewakuacji ludności, budownictwo ochronne oraz ochrona środowiska naturalnego i dóbr kultury. Zadania i kompetencje	x	aktywna praca z materiałem źródłowym – studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna (podczas wideospotkania)



	organów administracji publicznej w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej.			
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-04	Zajęcia studyjne w Wydziałach Zarządzania Kryzysowego. Ochrona ludności, mienia, dóbr kultury w sytuacji klęsk żywiołowych i działań wojennych. Organizacja ewakuacji ludności, akcji ratunkowych, rola zaopatrzenia dla poszkodowanej ludności, likwidacja skażeń, zaopatrzenie w wodę i żywność, grzebanie zmarłych.	x	wizyty studyjne w wydziałach zarządzania kryzysowego oraz w służbach mundurowych odpowiedzialnych za ochronę ludności w stanach nadzwyczajnych	raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zieliński K. R., Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe, Warszawa 2017.</li> <li>2. Rysz S. J., Ostrzegania, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe, Warszawa 2017.</li> <li>3. Górski S., Współczesna ochrona ludności: aspekty prawne i organizacyjne, Warszawa 2016.</li> <li>4.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kocowski T., Błażewski M. (red.), Raduła M., Powszechna ochrona ludności w stanach nadzwyczajnych w zadaniach Terenowej Administracji Publicznej, WUWR, 2016.</li> <li>2. Michaliuk B., Ochrona ludności. Wybrane problemy, Wydaw. Akademia sztuki Wojennej, Warszawa 2017.</li> <li>3. Szmitkowski P. Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie administracji publicznej, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2017</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45		
Praca własna studenta		30		
<b>SUMA GODZIN:</b>		75		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	Ogółem: 3	1,8	

ZAJĘĆ	akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do quizu/testu (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03, K_K02) – 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K_U03, K_K03, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie się do wizyty studyjnej – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_U03, K_K03, K_K02) - 10</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja na czacie ćwiczenia – dyskusja na czacie zajęcia terenowe – dyskusja, obserwacja podczas wizyt studyjnych			
Ocena podsumowująca: wykład - ocena poprawności wypełnienia quizu/testu (egzamin) ćwiczenia – wypowiedź ustna (podczas wideospotkania) zajęcia terenowe - raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Wykłady i ćwiczenia przygotowane są do prowadzenia w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Ochrona ludności w stanach nadzwyczajnych (<i>Civil protection in states of emergency</i>)</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
<b>Studia stacjonarne</b>	<b>Studia niestacjonarne</b>

Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	15	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** osiągnięcie efektów uczenia się w ramach zajęć system obronny państwa

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie dokonywania oceny sytuacji zagrożenia i sposobów przeciwdziałania jak również rozstrzygania dylematów mających związek z ochroną ludności, ochroną dóbr kultury oraz ratowaniem dóbr niezbędnych dla przetrwania ludności w warunkach szczególnego zagrożenia.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
OL_W01	istotę występowania nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, cele, zadania, funkcje służb państwowych w obronie ludności i mienia, organizację i zasady funkcjonowania formacji obronnej kraju oraz samoobronnej ludności.	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
OL_U01	scharakteryzować ochronę ludności w wymiarze lokalnym: w gminie, powiecie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach. Potrafi opisać zasady ewakuacji ludności, budownictwo ochronne oraz ochronę środowiska naturalnego i dóbr kultury.	K_U03
OL_U02	sporządzić plan działania w stanach nadzwyczajnych – zorganizować ewakuację ludności, akcje ratunkowe, zaopatrzenie dla poszkodowanej ludności, likwidację skażeń, zaopatrzenie w wodę i żywność itd..	K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
OL_K01	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa jednostki i organizacji	K_K02

OL_K02	odpowiedzialnego realizowania powierzanych mu zadań	K_K03		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej). Współdziałanie organów administracji rządowej i administracji samorządowej w stanach nadzwyczajnych. Rola terenowej administracji publicznej w przygotowaniu ludności do przetrwania w sytuacjach kryzysowych. Obowiązki obywateli w sytuacjach zagrożenia (przysposobienie obronne młodzieży, szkolenia w zakresie powszechnego obowiązku samoobrony, służba zasadnicza, powszechna samoobrona ludności.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna, pogadanka	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Międzynarodowe Prawo Humanitarne w zakresie ochrony ludności i mienia (prawo odnośnie jeńców wojennych, rannych, personelu medycznego, ochrony ludności, ochrony dóbr kultury) ( <i>International Humanitarian Law in the field of protection of people and property (prisoners of war, wounded, medical personnel, civil protection, protection of cultural property)</i> ). Wojsko Polskie – udział w misjach.	x	wykład podający, prezentacja multimedialna, pogadanka	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Prawne i organizacyjne aspekty ochrony ludności, mienia i dóbr kultury w czasie klęsk żywiołowych, katastrof i konfliktów zbrojnych. Ochrona ludności w wymiarze lokalnym: w gminie, powiecie, podmiotach gospodarczych, szkole i innych instytucjach. Powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie oraz zintegrowany system ratowniczy. Zasady ewakuacji ludności,	x	dyskusja, studium przypadku, prezentacje multimedialne	ocena merytoryczna wystąpienia w zakresie ochrony ludności w stanach nadzwyczajnych (poprawność tematyczna, stosowana terminologia itp.)

	budownictwo ochronne oraz ochrona środowiska naturalnego i dóbr kultury. Zadania i kompetencje organów administracji publicznej w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej.			
		<b>zajęcia terenowe</b>		
TP-04	Zajęcia studyjne w Wydziałach Zarządzania Kryzysowego. Ochrona ludności, mienia, dóbr kultury w sytuacji klęsk żywiołowych i działań wojennych. Organizacja ewakuacji ludności, akcji ratunkowych, rola zaopatrzenia dla poszkodowanej ludności, likwidacja skażeń, zaopatrzenie w wodę i żywność, grzebanie zmarłych.	x	wizyty studyjne w wydziałach zarządzania kryzysowego oraz w służbach mundurowych odpowiedzialnych za ochronę ludności w stanach nadzwyczajnych	raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zieliński K. R., Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe, Warszawa 2017.</li> <li>2. Rysz S. J., Ostrzegania, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe, Warszawa 2017.</li> <li>3. Górski S., Współczesna ochrona ludności: aspekty prawne i organizacyjne, Warszawa 2016.</li> <li>4.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kocowski T., Błażewski M. (red.), Raduła M., Powszechna ochrona ludności w stanach nadzwyczajnych w zadaniach Terenowej Administracji Publicznej, WUWR, 2016.</li> <li>2. Michaliuk B., Ochrona ludności. Wybrane problemy, Wydaw. Akademia sztuki Wojennej, Warszawa 2017.</li> <li>3. Szmikowski P. Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie administracji publicznej, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2017</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45		
Praca własna studenta		30		
<b>SUMA GODZIN:</b>		75		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
				Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K03, K_K02) – 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie wystąpienia na wskazany temat (K_U03, K_K03, K_K02) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie się do wizyty studyjnej – czytanie wskazanej literatury (K_W02, K_U03, K_K03, K_K02) - 10</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja zajęcia terenowe – dyskusja, obserwacja podczas wizyt studyjnych			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia – ocena merytoryczna wystąpienia w zakresie ochrony ludności w stanach nadzwyczajnych (poprawność tematyczna, stosowana terminologia itp.) zajęcia terenowe - raport z wizyt studyjnych, frekwencja min. 70%			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Wybrane elementy prawa konstytucyjnego</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie ustroju, najwyższych organów RP i ich funkcjonowania, procesów tworzenia prawa przez centralne organy państwa.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
PK_W01	ustrój, najwyższych organach RP i ich funkcjonowanie		K_W01
PK_W02	źródła prawa konstytucyjnego i najważniejsze przepisy		K_W04
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
PK_U01	dokonać analizy ustaw dotyczących prawa konstytucyjnego i ich interpretacji		K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			
PK_K01	rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa		K_K03
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład,			

ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Źródła prawa konstytucyjnego. Zasada państwa demokratycznego. Zasada trójpodziału władzy i równowagi władz. Zasady ustroju społeczno-gospodarczego. Zagadnienia parlamentaryzmu. Rządy państwem (Ciała zarządzające (Rada Ministrów, NBP, KRRiT). Powoływanie Rady Ministrów. Skład Rady Ministrów. Funkcje Rady Ministrów. Zasada przywództwa premiera. Komitety Rady Ministrów. Odpowiedzialność Rady Ministrów (NBP, KRRiT, Komisje wyborcze). Władza sądownicza.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Ustawa o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli. Ustawa o referendum ogólnokrajowym. Kodeks wyborczy. Status deputowanych (ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora, Regulamin Sejmu). Parlament (Regulamin Sejmu, ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych, ustawa o sejmowej komisji śledczej). Rada Ministrów (ustawa o Radzie Ministrów, ustawa o działach). Prezydent.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
TP-03	Trybunał Konstytucyjny (ustawa o Trybunale Konstytucyjnym). Trybunał Stanu (ustawa o Trybunale Stanu). Zrzeszenia (ustawa o partiach politycznych, prawo o stowarzyszeniach). Zgromadzenia (prawo o zgromadzeniach). Wolność sumienia (ustawa o gwarancjach wolności sumienia i wyznania). Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Rozstrzygnięcie dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				



## ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

### Literatura podstawowa:

1. Garlicki L., Prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, wyd. XIII, Polskie prawo konstytucyjne Warszawa 2019.
2. Szmulik B., Prawo konstytucyjne, C.H. Beck, Warszawa 2016.
3. Skrzydło W., Konstytucja RP. Komentarz, Wyd. VI, Warszawa 2007.
4. Sarnecki P., Prawo konstytucyjne RP, wyd. VIII, Warszawa 2011.
5. Sarnecki P., Prawo konstytucyjne RP. Wyd. 9, C.H. Bech, Warszawa 2005.

### Literatura uzupełniająca:

1. Banaszak B., Porównawcze prawo konstytucyjne współczesnych państw demokratycznych, wyd. II, Warszawa 2007.
2. Czarny P., Florczak-Wątor M., Kubas S., Trener akademicki. Prawo konstytucyjne, Wyd. II, Warszawa - Bielsko-Biała 2010.
3. Grajewski K., Prawo konstytucyjne, Wolters Kluwer, Warszawa 2008

## III. INFORMACJE DODATKOWE

### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K\_W01, K\_W04, K\_K03) - 10 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K\_U02, K\_K03) - 10 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - dyskusja

ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja

Ocena podsumowująca:

wykład - kolokwium pisemne

ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU**

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

**I. INFORMACJE PODSTAWOWE**

Nazwa zajęć: <b>Prawo pracy</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

**FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN**

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

**II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE****Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie instytucji prawa pracy, podmiotów stosunków pracy oraz zasad nawiązywania, zmiany i rozwiązywania stosunków pracy, źródeł prawa pracy.**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla

zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
PP_W01	instytucje prawa pracy, podmioty stosunków pracy oraz zasady nawiązywania, zmiany i rozwiązywania stosunków pracy		K_W01	
PP_W02	źródła prawa pracy i najważniejsze przepisy		K_W04	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
PP_U01	stosować przepisy z zakresu prawa pracy w celu rozstrzygnięcia konkretnych spraw pracowniczych i przewidywać ich skutki prawne, przygotowywać pisma z zakresu prawa pracy, w szczególności umowy o pracę oraz umowy o zakazie konkurencji		K_U02	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
PP_K01	rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa		K_K03	
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Źródła prawa pracy. Stosunek pracy - pojęcie, cechy charakterystyczne, podmioty. Nawiązanie stosunku pracy. Zmiana stosunku pracy. Ustanie stosunku pracy. Roszczenia z tytułu nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę lub jej rozwiązania bez wypowiedzenia.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Prawa i obowiązki stron stosunku pracy. Czas pracy. Urlopy pracownicze. Wynagrodzenie za pracę oraz inne świadczenia związane z pracą. Ochrona zdrowia i życia pracownika. Prawna odpowiedzialność stron stosunku pracy. Terminy zawite i przedawnienie roszczenia w prawie pracy. Spory ze stosunku pracy.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		

TP-02	Cechy charakterystyczne stosunku pracy, pojęcie pracodawcy i pracownika. Kształtowanie treści zakładowych źródeł prawa pracy. Stosunek pracy a umowy prawa cywilnego. Zawarcie umowy o pracę. Zmiana treści umowy o pracę. Rozwiązanie umowy o pracę. stosowanie przepisów prawa cywilnego na gruncie prawa pracy.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu
TP-04	Rozliczanie czasu pracy, praca w godzinach nadliczbowych. Ochrona prawa do wynagrodzenia za pracę. Obliczanie i zasady wykorzystania urlopu wypoczynkowego. Pracownicza odpowiedzialność materialne. Zakaz konkurencji w prawie pracy. Prawna ochrona rodzicielstwa. Prawna kwalifikacja wypadku przy pracy. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy działaczy związkowych. Rozstrzyganie sytuacji problemowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Liszcz T., Prawo pracy, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
2. Piątkowski J., Aksjologiczne i normatywne podstawy prawa stosunku pracy, TNOiK, Toruń 2017.
3. Kodeks pracy. Komentarz, red. K. W. Baran, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
4. Florek L., Prawo pracy, C. H. Beck, Warszawa 2018.
5. Kodeks pracy. Komentarz, red. L. Florek, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Skąpski M., Ślebzak K., Aksjologiczne podstawy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, Ars boni et aequi, 2014.
2. Rylski M., Weksel między stronami stosunku pracy, C.H. Beck, Warszawa 2015.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20

<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W01, K_W04, K_K03) - 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K03) - 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Diagnozowanie patologii społecznych</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓLNE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<p><b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie uwarunkowań dewiacji społecznych i wybranych zjawisk patologii społecznej, skali i specyfiki wybranych zjawisk patologii społecznej w świetle danych statystycznych i wyników badań empirycznych, trendów w rozwoju omawianych zjawisk patologii społecznej w Polsce, instrumentów prewencji i resocjalizacji, leczenia i terapii na rzecz jednostek i grup uwikłanych w zjawiska patologii społecznej.</p>			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
DPS_W01	mechanizmy zachowań dewiacyjnych jednostki i grupy w kontekście społecznym i kulturowym, istotę dewiacji społecznych, rodzaje zjawisk patologii społecznej, ich symptomy, skalę oraz instrumenty profilaktyki, resocjalizacji, leczenia i terapii dostępnych w Polsce.	K_W01	
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
DPS_U01	diagnozować problemy patologii społecznej, rozpoznawać czynniki sprawcze poszczególnych kategorii zachowań dewiacyjnych, wskazać stosowne instrumenty w dziedzinie pomocy, leczenia, terapii, resocjalizacji osób uwikłanych w problemy patologii społecznej.	K_U02	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			
DPS_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania	K_K01	

	celów i metod działania		
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
		<b>wykład</b>	
TP-01	Patologia społeczna a dewiacja. Interpretacja terminów na gruncie różnych dyscyplin nauk. Uwarunkowania dewiacji – przegląd teorii. Funkcje dewiacji społecznych. Klasyfikacja zjawisk patologii społecznej. Relatywizm norm i wartości i zmienność kryteriów wartościowania zachowań jednostki. Anomia społeczna, zmiana systemowa i kulturowa a zjawiska patologii społecznej. Typy przystosowania społecznego w społeczeństwie anomicznym. Rozwój społeczny a patologia społeczna.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną
		<b>ćwiczenia</b>	
TP-02	Uzależnienia behawioralne; hazard, Internet, pracoholizm i zakupoholizm. Diagnoza, uwarunkowania, profilaktyka. Alkoholizm i pijaństwo w Polsce. Obszary polskich problemów alkoholowych. Zagrożenia indywidualne i społeczne związane z narkomanią. Skuteczność systemu przeciwdziałania narkomanii w Polsce; dostępność leczenia i terapii. Prostyucja – uwarunkowania, skala zjawiska i społeczne skutki. Handel ludźmi we współczesnym świecie; uwarunkowania, dziedziny niewolnictwa, skala, przeciwdziałanie. Uwarunkowania skuteczności systemu pomocy ofiarom handlu ludźmi; wymiar globalny, regionalny i krajowy.	x	pogadanka, metoda projektowa (praca w grupach)
TP-03	Samobójstwa. Współczynnik samobójstw jako wskaźnik dezorganizacji społecznej. Przemoc domowa/ przemoc w rodzinie; uwarunkowania i przeciwdziałanie. Korupcja jako przejaw patologii	x	pogadanka, metoda projektowa (praca w grupach)

	instytucji; uwarunkowania kulturowe i systemowe. Mobbing w środowisku pracy. Skala zjawiska, konsekwencje i instrumenty przeciwdziałania. Praktyczne zadania - diagnozowanie problemów patologii społecznej, identyfikacja czynników sprawczych, projektowanie odpowiednich instrumentów pomocowych w zakresie leczenia, terapii, resocjalizacji.			społecznym w wybranym regionie”
--	---	--	--	---------------------------------

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Pospiszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne, Kraków 2023.
2. Górecka, L. Przemoc motywowana honorem, Niebieska Linia 2/2013.
3. Kwietniewska, M., Unia Europejska wobec przemocy domowej, Niebieska Linia 2/2013
4. Handel ludźmi w Polsce, MSW i A, Warszawa 2009
5. Giddens, A. Przestępczość i dewiacja, [w:] A. Giddens, Socjologia, PWN, Warszawa 2004.
6. Jarosz, M., Samobójstwa. Ucieczka przegranych. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004.
7. Bartula, P. Kara śmierci. Powracający dylemat. Warszawa 2007.
8. Dylus A., Rudowski A., Zaborski M., Korupcja, uwarunkowania i przeciwdziałanie, Ossolineum 2006

#### Literatura uzupełniająca:

1. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2013 r., PARPA, 2012, <http://www.parpa.pl>
2. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych na l. 2006-2010, Ministerstwo Zdrowia, <http://www.parpa.pl>
3. Raport Krajowy 2009. Sytuacja narkotykowa w Polsce, Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2009.
4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U 2009nr 153 poz. 1227)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tekst jednolity D U 2009 nr 153 poz. 1227)
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z 2005 r., (tekst jednolity Dz U nr 70 poz. 473 2007 z późn. zmianami.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>50</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------



SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K01) – 5 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu (K_U02, K_K01) – 15 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia – weryfikacja założeń projektu „Identyfikacja zagrożeń i metody przeciwdziałania patologiom społecznym w wybranym regionie”			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Socjologia zarządzania sektorem bezpieczeństwa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	

Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy umiejętności w zakresie socjologicznych aspektów zarządzania sektorem bezpieczeństwa, za pomocą: diagnozowania zagrożeń społecznych i prognozowania działań służących optymalizacji zarządzania sytuacjami kryzysowymi poprzez wdrażania metod i narzędzi badawczych stosowanych w socjologii.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
SZSB_W01	pojęcia socjologiczne związane z analizą i interpretacją zjawisk oraz procesów społecznych w odniesieniu do współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego Polski, pojęcia związane z socjologicznymi aspektami procesu zarządzania i kierowania bezpieczeństwem wewnętrznym	K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
SZSB_U01	wykorzystać socjologiczną wiedzę do diagnozowania zagrożeń i identyfikacji ich czynników w oparciu o wieloaspektowe narzędzia badawcze oraz do samodzielnej oceny i prognozowania podstawowych narzędzi oraz metod kierowania bezpieczeństwem wewnętrznym	K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
SZSB_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania	K_K01

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podstawy socjologii zarządzania bezpieczeństwem (pojęcia, koncepcje, modele). Aktywizacja i partycypacja społeczną. Zarządzanie projektami społecznymi. Socjologiczne aspekty edukacji na rzecz bezpieczeństwa Socjolog i zarządzanie zasobami ludzkimi w sektorze bezpieczeństwa.	x	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	wypowiedź ustna
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Wprowadzenie do problematyki socjologii zarządzania bezpieczeństwem. Diagnozowanie zagrożeń i ryzyk w odniesieniu do współczesnych społeczeństw. Identyfikacja czynników i uwarunkowań współczesnych zagrożeń na podstawie analizy danych zastanych. Socjologiczne aspekty zarządzania ryzykiem. Ocena i prognozowanie konkretnych systemów zarządzania bezpieczeństwem w odniesieniu do poszczególnych subsystemów społecznych.	x	pogadanka, prezentacja multimedialna	wypowiedź ustna
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:  * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy  # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<b>Literatura podstawowa:</b>				
1. Jaworowska M., Socjologia bezpieczeństwa. Wybrane problemy, Adam Marszałek, Toruń 2019. 2. Czajkowska M., Januskiewicz K., Kołodziejczak M., Zalewska-Turzyńska M., Zachowania organizacyjne. Relacje społeczne w przestrzeni zmian, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015. 3. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T. R., Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem, Warszawa: Difin, 2013.				
<b>Literatura uzupełniająca:</b>				
1. Gierszewski J., Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu, Difin, Warszawa 2013. 2. Szymonik A., Organizowanie i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2011.				

<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>			
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>			
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - wypowiedź ustna ćwiczenia – wypowiedź ustna			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie systemami bezpieczeństwa w administracji i biznesie</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w biznesie i zagrożeń z nim związanych, zasad ochrony instytucjonalnej bezpieczeństwa przedsiębiorstw, firm, zasad i sposobów prowadzenia śledztwa gospodarczego, systemów zapewniających bezpieczeństwo w firmach i instytucjach państwowych.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
ZSBwAiB_W01	współczesne zagrożenia bezpieczeństwa w administracji i biznesie, ochronę prawną bezpieczeństwa w firmach i instytucjach państwowych, rolę i zadania instytucji państwowych w zapewnieniu bezpieczeństwa, wywiad i śledztwo gospodarcze, rolę programów wywiadu gospodarczego			K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
ZSBwAiB_U01	wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizy procesów i zjawisk wpływających na poziom bezpieczeństwa w administracji i biznesie			K_U03
ZSBwAiB_U02	zaproponować i wdrożyć konkretne rozwiązania problemów lub zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa w administracji i biznesie			K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
ZSBwAiB_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.			K_K01
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Istota bezpieczeństwa w biznesie. Ewolucja poglądów. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa w firmach i instytucjach państwowych. Ochrona prawna bezpieczeństwa w firmach i instytucjach państwowych. Rola i zadania instytucji państwowych w zapewnieniu bezpieczeństwa firm, przedsiębiorstw. Problematyka wywiadu gospodarczego (wywiadu konkurencyjnego) i śledztwa gospodarczego.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Istota, pojęcie i przeznaczenie wywiadu gospodarczego. Rola programów wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie. Jak zbudować komórkę wywiadu w przedsiębiorstwie? (Określenie celów i zadań wywiadu gospodarczego. Etapy planowania działalności wywiadowczej. Organizacja struktur	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

	wywiadu w przedsiębiorstwie. Etapy budowy jednostki wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie. Struktura i kadry wywiadu gospodarczego).			
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Oszustwa i nadużycia pracownicze. Przyczyny oszustw i nadużyć. Kradzieże i wycieki informacji z przedsiębiorstwa. Wykorzystanie doradztwa personalnego i gospodarczego w zapewnieniu bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie. Szpiegostwo przemysłowe. Metody szpiegostwa przemysłowego (Werbowanie agentów. Wykorzystanie pracowników dobrowolnie udzielających informacji. Potajemne wejścia, włamania i kradzieże. Specjalne operacje techniczne: Bezpieczeństwo telefonów komórkowych. Dezinformacja).	x	studium przypadku, dyskusja	referat na wskazany temat
TP-04	Szpiegostwo przemysłowe w cyberprzestrzeni. Praktyczne wykorzystanie poszczególnych systemów dla zapewnienia bezpieczeństwa w firmach, przedsiębiorstwach. System Przeciwdziałania Nadużyciom i Korupcji, system Przeciwdziałania Praniu brudnych Pieniądzy, System Ochrony Osób i Mienia, System Ochrony Informacji Przedsiębiorstwa. System Ochrony Danych Osobowych, System Zarządzania Kryzysowego. Rola usług detektywistycznych i windykacyjnych w systemie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa.	x	studium przypadku, dyskusja	referat na wskazany temat
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:  * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy  # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ciecierski M., Nogacki M., Wywiad. Szpiegostwo. Ochrona tajemnic, Studio Emka, 2016.</li> <li>2. Raczkowski K, Bezpieczeństwo ekonomiczne obrotu gospodarczego, Wolters Kluwer, warszawa 2014.</li> <li>3. Bejger W., Stanejko B. G., Ochrona osób i mienia, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010.</li> <li>4. Białas A., Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie, WNT, Warszawa 2006.</li> <li>5. Chrabkowski M., Tatarczuk C., Tomaszewski J. (red.), Bezpieczeństwo w administracji i biznesie we współczesnym świecie część I i II, WSAiB, Gdynia 2011.</li> </ol>				

6. Kukielka J., Matusiak M., Jaworski J., Bezpieczny obrót gospodarczy. Czyli jak ograniczyć ryzyko handlowe w transakcjach krajowych i zagranicznych. Poradnik dla przedsiębiorców, wyd. II, Polska Agencja rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2008.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Smółka P., Bielska A., Wywiad biznesowy. Praktyczne wprowadzenie, Wydawnictwo nieoczywiste, 2017.
2. Strony internetowe: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, centralne Biuro Antykorupcyjne, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

**III. INFORMACJE DODATKOWE**

**BILANS PUNKTÓW ECTS**

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W02, K\_K01) – 10 godz.
- przygotowanie referatu (K\_U03, K\_K01) – 10 godz.

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja  
ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – referat na wskazany temat

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU**

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu



## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>E-administracja a bezpieczeństwo informacji</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zagadnień związanych z zastosowaniem technik IT w działalności jednostek administracji publicznej, systemów i oprogramowania wprowadzanych w administracji państwowej, korzystania i posługiwania się przykładowym oprogramowaniem stosowanym w jednostkach administracji od strony urzędnika i obywatela.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
EAABI_W01	zarządzanie informacją elektroniczną w administracji, wagę bezpieczeństwa komunikacji w Internecie, w szczególności w administracji publicznej, skutki wyboru rozwiązań IT w administracji na życie społeczne i gospodarcze			K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
EAABI_U01	scharakteryzować elektroniczny obieg dokumentów w administracji publicznej oraz współzależności poszczególnych jednostek urzędów administracji przy rozpatrywaniu spraw oraz przepływie dokumentacji			K_U03
EAABI_U02	wykorzystywać systemy informatyczne stosowane w urzędach administracji publicznej oraz korzystać z nich jako urzędnik i obywatel			K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
EAABI_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.			K_K01
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Tradycyjny i nowoczesny model administracji. Biznesowy charakter administracji. Elementy składowe nowoczesnej administracji. Zarządzanie informacją elektroniczną w administracji. Informacja w administracji. Komunikacja w administracji. Elektroniczna administracja. Korzyści wynikające z elektronicznej administracji. Zasady elektronicznej administracji (Zasada jednego okna załatwiania spraw. Zasada elektronicznej identyfikacji. Zasada automatyzacji pracy).	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Prawne możliwości informatyzacji administracji. Systemy i oprogramowanie wprowadzone w administracji państwowej na podstawie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Ustawa o informatyzacji podmiotów	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

	i jej praktyczna realizacja. Elektroniczna skrzynka podawcza i elektroniczne potwierdzenie odbioru. Uzupełnienie i aktualizacja wiadomości o podpisie elektronicznym.			
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Dokument elektroniczny w administracji publicznej. Informacja w elektronicznym obrocie prawnym. Dokument w elektronicznym obrocie prawnym. Podpis elektroniczny w administracji publicznej. Obieg dokumentów elektronicznych w podmiotach publicznych. Wymiana dokumentów elektronicznych pomiędzy podmiotami publicznymi.	x	studium przypadku, dyskusja	referat na wskazanym temacie
TP-04	Elektroniczny dostęp do informacji publicznych. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek, bez wniosku. Udostępnianie informacji publicznych w BIP. Platforma EPUAP - aspekty prawne, możliwości platformy, (ćwiczenia praktyczne związane z zakładaniem kont na platformie, konfiguracji, profil zaufany, wyszukiwanie usług, wysyłanie pism). Obieg dokumentów w Urzędzie, klasyfikacja i oznaczanie. Elektroniczny obieg dokumentów – praktyczna obsługa systemu obiegu dokumentów na przykładzie programu e-dokument (zakładanie kont, obsługa dokumentów w różnych etapach załatwiania spraw). Tworzenie i publikowanie aktów prawa miejscowego Legislatorski Edytor Tekstów Jednolitych. Baza Aktów Własnych. Tworzenie tekstów ujednoliconych aktów prawa miejscowego. Zagadnienia bezpieczeństwa danych komputerowych.	x	studium przypadku, dyskusja	referat na wskazanym temacie
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <p>1. Artur Prasał, dr Ewa Perłakowska, dr Grzegorz Abgarowicz-Ganczar, Procedury elektronicznego zarządzania dokumentacją w administracji + wzory do pobrania, C.H.Beck, Warszawa 2023.</p>				

2. Papińska-Kacperek J., Usługi cyfrowe. Perspektywy wdrożenia i akceptacji cyfrowych usług administracji publicznej w Polsce, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2013.
3. Kral P., Nowa instrukcja kancelaryjna z komentarzem i instruktażem sporządzania, ODDK, Warszawa 2011.
4. Szostek D., Nowe ujęcie dokumentu w Polskim prawie prywatnym ze szczególnym uwzględnieniem dokumentu w postaci elektronicznej, Warszawa 2012.
5. M., Informatyzacja administracji publicznej - nowa jakość usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorców, CeDeWu.pl, Warszawa 2009.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Papińska-Kacperek J., (red.), Społeczeństwo informacyjne, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2008.
2. Janowski J., Administracja elektroniczna, MUNICIPALUM, Warszawa 2009.

**III. INFORMACJE DODATKOWE**

**BILANS PUNKTÓW ECTS**

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W02, K\_K01) – 10 godz.
- przygotowanie referatu (K\_U03, K\_K01) – 10 godz.

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja  
ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – referat na wskazany temat

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU**

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Polityki i standardy cyberbezpieczeństwa</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie europejskiego i krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, identyfikacji współczesnych zagrożeń systemów teleinformatycznych oraz stosowania odpowiednich zabezpieczeń

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

PiSC_W01	europiejski i krajowy system cyberbezpieczeństwa, organizację krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, zagrożenia cyberbezpieczeństwa i zarządzanie bezpieczeństwem w sieci	K_W02		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
PiSC_U01	identyfikować współczesne zagrożenia systemów teleinformatycznych oraz stosować odpowiednie zabezpieczenia	K_U02		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
PiSC_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.	K_K01		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Cyberbezpieczeństwo państwa. Europejski i krajowy system cyberbezpieczeństwa (Podstawy ustrojowe europejskiego cyberbezpieczeństwa. Dyrektywa NIS. Organizacja krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Doktryna i strategia cyberbezpieczeństwa RP na tle innych krajów). Zagrożenia. (Identyfikacja zagrożeń. Nieobliczalne oprogramowanie. Ewolucja zagrożeń. Ataki ukierunkowane. Podatność Internetu Rzeczy (IoT). Oprogramowanie ransomware).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Bezpieczeństwo systemów operacyjnych (Zagrożenia dla systemów operacyjnych i sposoby ochrony - Ataki na systemy WINDOWS i metody przeciwdziałania. Ataki na systemy UNIX). Bezpieczeństwo sieci (Sieć informatyczna. Mechanizmy bezpieczeństwa usług sieciowych. Detekcja. Podatności w zabezpieczeniach sieci. Zarządzanie bezpieczeństwem sieci).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)

	Zagrożenia dla aplikacji webowych i środki przeciw. Działania (Ataki na serwery aplikacji. Ataki na aplikacje webowe).			
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Prywatność i poufność w środowisku chmurowym. Współczesne zagrożenia systemów teleinformatycznych, wirusy polimorficzne, inżynieria wsteczna. Zapory sieciowe nowej generacji, zaawansowane mechanizmy wykrywania zagrożeń.	x	studium przypadku z użyciem narzędzi informatycznych, pogadanka	kolokwium pisemne – rozwiązanie wskazanego problemu
TP-04	Socjotechnika, ochrona danych i inwigilacja. Ujawnianie informacji. Transakcje elektroniczne. Kryteria wyboru zabezpieczeń. (Zasady ogólne. Polityka dotycząca haseł. Wytyczne dotyczące różnych platform technologicznych. Przetwarzanie transakcyjne. Technologie biometryczne).	x	studium przypadku z użyciem narzędzi informatycznych, pogadanka	kolokwium pisemne – rozwiązanie wskazanego problemu
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. C. Banasiński-Krawiec, Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.</li> <li>2. J., Cyberbezpieczeństwo. Podejście systemowe, Politechnika Warszawska. Warszawa 2019. Ibuk Libra</li> <li>3. McNab Chris, Ocena bezpieczeństwa sieci, Wydaw. APN Promise. Warszawa 2017.</li> <li>4. Górka M, Cyberbezpieczeństwo jako podstawa bezpiecznego państwa i społeczeństwa w XXI wieku, Difin, Warszawa 2014.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Banasiński C., Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu, Wydaw. Wolters Kluwer, Warszawa 2018.</li> <li>2. Hoffman T., Wybrane aspekty cyberbezpieczeństwa w Polsce, Wydaw. Fnc, Warszawa 2018.</li> <li>3. Kluczewski J., Bezpieczeństwo sieci komputerowych. Praktyczne przykłady i ćwiczenia w symulatorze Cisco Packet Tracer, Wydaw. itstart, Warszawa 2019.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu)		30		

z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			
Praca własna studenta		20	
<b>SUMA GODZIN:</b>		50	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne (egzamin) ćwiczenia – kolokwium pisemne – rozwiązanie wskazanego problemu			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Cyberwojny i cyberprzestępczość</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:



Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zagrożeń cyberterrorystycznych na świecie, cyberprzestępczości oraz karnoprawnych ram odpowiedzialności za przestępstwa popełniane w cyberprzestrzeni, cyberinstrumentów wykorzystywanych w cyberwojnach oraz ich wpływu na bezpieczeństwo państwa.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
CiCP_W01	zagrożenia cyberterrorystyczne na świecie, istotę cyberwojny, cyberprzestępczości oraz karnoprawne ramy odpowiedzialności za przestępstwa popełniane w cyberprzestrzeni, rodzaje przestępstw strictly komputerowych		K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
CiCP_U01	scharakteryzować cyberinstrumenty wykorzystywane w cyberwojnach oraz ocenić ich wpływ na bezpieczeństwo państwa		K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			

CiCP_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.	K_K01		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Zagrożenia cyberterrorystyczne na świecie. Cyberwojny. Cyberprzestępczość. Karnoprawne ramy odpowiedzialności za przestępstwa popełniane w cyberprzestrzeni. Dowód cyfrowy a prawo dowodowe. Miejsce popełnienia przestępstwa w świecie wirtualnym. Dowody z urządzeń mobilnych Organizacyjny aspekt cyberprzestępczości. Socjologiczny aspekt cyberprzestępczości. Techniczny aspekt cyberprzestępczości (Malware. Spam. Botnet. Kradzież tożsamości. Phising. DDoS. Darknet. Kryptowaluty. Carding. Internet IPR. Hazard internetowy.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
TP-02	Oszustwa na aukcjach internetowych. Oszustwa telekomunikacyjne). Przesłuchania stricte komputerowe (Hacking. Nielegalny podsłuch komputerowy. Naruszenie integralności danych komputerowych. Naruszenie integralności systemu komputerowego. Przesłuchania związane z wykorzystaniem sieci i systemów teleinformatycznych oraz nowych technologii. Przesłuchania z wykorzystaniem komputerów skierowane przeciwko wolności seksualnej popełnione na szkodę małoletniego.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne (egzamin)
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Cyber wojny, cyberterroryzm. Studium przypadku: cyber terroryzm na Bliskim Wschodzie (Bliski Wschód - historia i uwarunkowania	x	studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna

	geograficzne. Ideologiczna motywacja w cyberterroryzmie. Bankowość islamska i finansowanie terroryzmu. Izrael i cyberterroryzm).			
TP-04	Wykorzystanie cyberinstrumentów w konfliktach na Bliskim Wschodzie - analiza i ocena zagrożeń. Wschodzie. Wykorzystanie Internetu w cyberkonfliktach.	x	studium przypadku, dyskusja	wypowiedź ustna

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. C. Banasiński-Krawiec, Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Wiśniewski P., Boehlke J., Cyberprzestępczość w gospodarce, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2016.
3. Absi J., Cyberbezpieczeństwo we współczesnych konfliktach na Bliskim Wschodzie, Fundacja Na Rzecz Czystej Energii, Warszawa 2019.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Opitek P., Skimming. Aspekty kryminalistyczne. Cyberprzestępczość w bankowości elektronicznej, C.H. Beck, Warszawa 2017.
2. Kosiński J., Paradygmaty cyberprzestępczości, Difin, Warszawa 2015.
3. Siwicki M., Cyberprzestępczość, C.H. Beck, Warszawa 2013.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego (egzaminu) z wykładów (K_W02, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do wypowiedzi ustnej z ćwiczeń (K_U02, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>wykład – dyskusja</p> <p>ćwiczenia – dyskusja</p>
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>wykład - kolokwium pisemne (egzamin)</p> <p>ćwiczenia – wypowiedź ustna</p>
<p><b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b></p> <p>Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu</p>

<p><b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b></p> <p>Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu</p>			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Kontrola i audyt w zakresie bezpieczeństwa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności dotyczących systemu kontroli i audytu w zakresie bezpieczeństwa w Polsce.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

KiAwZB_W01	znaczenie podstawowych terminów związanych z procesem kontroli i audytu, kompetencje kluczowych organów kontrolnych w RP, rolę i znaczenie działalności audytowej w jednostkach sektora finansów publicznych.	K_W02
------------	---	-------

#### Umiejętności - potrafi

KiAwZB_U01	scharakteryzować tryby kontroli przewidziane ustawą o kontroli w administracji rządowej oraz podmioty objęte kontrolą zarządczą wg ustawy o finansach publicznych.	K_U03
KiAwZB_U02	opisać audytowanie w oparciu o normy ISO, przeprowadzić procedurę audytu (zaplanować audyt; opracować listy kontrolne audytu; raport z audytu – niezgodności, spostrzeżenia; działania poaudytowe).	K_U03

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

KIAWZB_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.	K_K01
------------	---	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		

TP-01	Pojęcia kontroli, audytu, nadzoru, systemu kontroli państwowej, kryteriów kontroli, lustracji, rewizja, nadzór instancyjny, kontrola zarządcza, controlling etc. Kontrola zarządcza i jej cele w ustawie o finansach publicznych. Audyt – cel, definicje, podstawy prawne. Standardy audytu wewnętrznego. Rodzaje i charakterystyka audytów (audyt strategiczny, audyt wewnętrzny, audyt zarządczy).	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Rodzaje i system kontroli w administracji publicznej. Tryby kontroli przewidziane ustawą o kontroli w administracji rządowej. Podmioty objęte kontrolą zarządczą wg ustawy o finansach publicznych Charakter i pozycja ustrojowa NIK. Zakres i kryteria kontroli przeprowadzanej przez NIK. Organizacja wewnętrzna NIK.	x	praca z tekstem, listy kontrolne audytu (praca w grupach i indywidualna)	kolokwium pisemne
TP-03	Perspektywy kontroli i audytu w zakresie bezpieczeństwa. Zarządzanie ryzykiem w systemie audytu. Audytowanie w oparciu o normy ISO – podstawy. Planowanie audytu. Listy kontrolne audytu. Proces audytowania – przykłady. Niezgodności i spostrzeżenia – przykłady. Raportowanie z audytu. Działania poaudytowe.	x	praca z tekstem, listy kontrolne audytu (praca w grupach i indywidualna)	kolokwium pisemne

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

##### **Literatura podstawowa:**

1. Jagielski J., Kontrola administracji publicznej, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
2. Moeller R., Nowoczesny audyt wewnętrzny, PWN, Warszawa 2015.
3. Kiziukiewicz T. (red.), Audyt wewnętrzny w strukturze kontroli zarządczej, Difin, Warszawa 2013.
4. Gumińska B., Marchewka-Bartkowiak K., Szelaż B., Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza. Studium przypadku, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2012.
5. Kuc B. R., Kontrola jako funkcja zarządzania, Difin, Warszawa 2009.

##### **Literatura uzupełniająca:**

1. Kurowski L., Ruśkowski E., Sochacka-Krysiak H., Kontrola finansowa w sektorze publicznym, PWE, Warszawa 2000.
2. Zimmermann J., Prawo Administracyjne, Wyd. III, Wolters Kluwer, Kraków 2008,
3. Celarek K., Prawne i praktyczne aspekty kontroli i nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, Wydaw, C.H. Beck, Warszawa 2015.

4. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
6. Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli
7. Normy ISO w zakresie bezpieczeństwa.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W02, K\_K01) – 23 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K\_U03, K\_K01) – 22 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja  
ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – kolokwium pisemne

#### INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Symulacje międzynarodowe</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie prognozowania stosunków międzynarodowych oraz modelowania i pomiaru potęgi państwa.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
SM_W01	pojęcia, klasyfikacje, metody, techniki symulacji	K_W02



	międzynarodowych, klasyfikacje i funkcje prognoz, planowanie polityki zagranicznej państwa			
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
SM_U01	scharakteryzować podstawowe metody i techniki prognozowania stosunków międzynarodowych oraz modelowanie i pomiar potęgi państwa.			K_U03
SM_U02	posługiwać się podstawowymi technikami zbierania informacji dotyczących środowiska międzynarodowego.			K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
SM_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.			K_K01
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Prognozyka międzynarodowa: pojęcie, klasyfikacja, metody, techniki. Pojęcie prognozowania w stosunkach międzynarodowych. Klasyfikacje i funkcje prognoz. Prognozowanie a planowanie polityki zagranicznej państwa, podejmowanie decyzji w polityce zagranicznej. Prognozy i założenia prognostyczne w polskiej polityce zagranicznej.	x	wykład podający z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Podstawowe metody i techniki prognozowania stosunków międzynarodowych. Metody badań intuicyjnych. Metody badań ekstrapolacyjnych. Metody badań symulacyjnych. Pomiar w badaniu stosunków międzynarodowych. Modelowanie w badaniach stosunków międzynarodowych. Modelowanie i pomiar potęgi państwa. Modele pomiaru potęgi państwa: model Germana; Korelaty Wojny; Model Fucksza, Model Cline'a; model RAND Corp.; modele ChRL, Indii, Federacji Rosyjskiej, Islamskiej Republiki Iranu.	x	prezentacja multimedialna, dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne

TP-03	Modele układu stosunków międzynarodowych – ich dynamika i logika. Modele układu sił w środowisku międzynarodowym: modele równowagi, polaryzacji/koncentracji, eskalacji/deeskalacji, wrogości/przyjaźni. Cykle imperialne/wojen hegemonicznych. Charakterystyka technik zbierania informacji dotyczących środowiska międzynarodowego. Obserwacje, ankiety, wywiady. Techniki wykorzystania informacji statystycznych. Kryteria wyboru ekspertów. Burza mózgów. Metoda delficka. Ocena zgodności ekspertów. Metoda ankietowa. Inne metody heurystyczne.	x	prezentacja multimedialna, dyskusja, studium przypadku	kolokwium pisemne
-------	--	---	--	-------------------

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

##### Literatura podstawowa:

1. Sułek M., Prognozowanie i symulacje międzynarodowe, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010.
2. Friedman G., Następne 100 lat. Prognoza na XXI wiek, AMF, Warszawa 2009.
3. Jacques A., Krótka historia przyszłości, Prószyński i S-ka, Warszawa:2008.

##### Literatura uzupełniająca:

1. Kukułka J., Teoria stosunków międzynarodowych, Warszawa 2000.
2. Leśkow J., Prognozowanie i symulacje, Wydaw. Uczelniane, Nowy Sącz 2002.
3. Marsh D., Stocker G., Teorie i metody w naukach politycznych, Kraków, UJ 2006.
4. Milo W. (red.), Prognozowanie i symulacja, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2000.
5. Pietraś Z J., Decydowanie polityczne, Warszawa, PWN 2000.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

##### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>75</b>

##### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W02, K_K01) – 23 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U03, K_K01) – 22 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia – kolokwium pisemne			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie usługami publicznymi</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie teorii oraz technik organizacji i zarządzania usługami w administracji publicznej, organizacji w strukturach administracji publicznej oraz sposobu zarządzania zadaniami wykonywanymi przez jej organy w jak najefektywniejszy sposób.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

ZUP_W01	terminologię właściwą dla administracji publicznej, koncepcje tradycyjnego administrowania, nowego zarządzania publicznego,	K_W01
ZUP_W02	uwarunkowania współpracy podejmowanej przez organizacje dostarczające usług społecznych	K_W06

#### Umiejętności - potrafi

ZUP_U01	scharakteryzować współczesne koncepcje zarządzania w organizacjach publicznych oraz istotę zarządzanie usługami publicznymi.	K_U02
ZUP_U02	rozwiązywać konkretne zadania związane z jakością usług w administracji publicznej (dobór personelu, opracowywanie ofert usługowej itd.).	K_U02

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

ZUP_K01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K02
---------	---	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Zarządzanie publiczne (pojęcie; zarządzanie a kierowanie; funkcje zarządzania). Koncepcje tradycyjnego administrowania, nowego zarządzania publicznego (NPM) oraz nowej służby publicznej (NPS). Istota i uwarunkowania współpracy podejmowanej przez organizacje dostarczające usługi. Partnerstwo publiczno-społeczne jako forma zorganizowanego działania opartego na współpracy między organizacjami z różnych sektorów (Typy współpracy między organizacjami realizującymi usługi społeczne).	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Współczesne koncepcje zarządzania w organizacjach publicznych. Zarządzanie usługami publicznymi. Organizacja publiczna (pojęcie, cechy; struktury organizacyjne w administracji publicznej); organizacja w administracji publicznej a organizacja biznesowa. Organizacja zadań publicznych wykonywanych przez administrację publiczną.	x	prezentacja multimedialna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
TP-02	Ludzie (Usługobiorcy. Personel). Usługowy produkt. Oferta usługowa. Zarządzanie jakością usług (Jakość usług a satysfakcja klienta. Podstawowe rodzaje jakości usług. Uniwersalne kryteria ocen jakościowych). Organizacja i funkcjonowanie (Dobór personelu. Organizacja usługowa jako system organiczny).	x	prezentacja multimedialna, dyskusja	prezentacja multimedialna na wskazanym temacie
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. R. Gawłowski, K. Makowski, Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej, C.H.Beck, Warszawa 2022.</li> <li>2. Rogoziński K., Dobska M., Gnusowski M., Garczarek-Bąk U., Zarządzanie usługami, Wydaw. Uniwersytet</li> </ol>				

Ekonomiczny w Poznaniu, Poznań 2017.

3. Frączkiewicz-Wronka A., Zarządzanie usługami społecznymi. studium Partnerstw publiczno-społecznych, Difin, Warszawa 2014.
4. Izdebski H., Kulesza M., Administracja publiczna, Warszawa 2006.
5. Kulesza M., Sześciło D., Polityka administracyjna i zarządzanie publiczne, Warszawa 2013.
6. Zalewski A. (red.), Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym, Warszawa 2005.
7. Kozuch B. (red.), Zarządzanie usługami publicznymi, Kraków 2008.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Bednarczyk M., Organizacje publiczne. Zarządzanie konkurencyjnością, Warszawa-Kraków 2001.
2. Czermiński A., Czerska M., Nogalski B., Putka R., Apanowicz J., Zarządzanie organizacjami, Toruń 2002.

**III. INFORMACJE DODATKOWE**

**BILANS PUNKTÓW ECTS**

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
<b>SUMA GODZIN:</b>	75

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W01, K\_W06, K\_K02) – 23 godz.
- przygotowanie prezentacji multimedialnej (K\_U02, K\_K02) – 22 godz.

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca:  
 wykład – dyskusja  
 ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
 wykład - kolokwium pisemne  
 ćwiczenia – prezentacja multimedialna na wskazany temat

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU**

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Public relations</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie komunikacji organizacji z otoczeniem, narzędzi public relations, zasad prowadzenia działalności w zakresie media-relations z uwzględnieniem różnych typów i specyfiki działania mediów.

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

PR_W01	aparatus pojęciowy i narzędzia PR, różnice między PR a innymi sposobami komunikacji publicznej i organizacyjnej,	K_W01		
PR_W02	zasady prowadzenia działalności w zakresie media-relations (z uwzględnieniem różnych typów i specyfiki działania mediów)	K_W06		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
PR_U01	zaplanować i przeprowadzić kampanie PR.	K_U02		
PR_U02	skonstruować narzędzia PR przeznaczone do publikacji w różnych rodzajach mediów (np. komunikat prasowy, sprostowanie itp.)	K_U02		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
PR_K01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K02		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Podstawowe pojęcia i istota Public Relations. Geneza PR, problemy definicyjne, relacje pomiędzy PR a innymi sposobami komunikacji publicznej i organizacyjnej. Podstawowe zadania w zakresie komunikacji z otoczeniem organizacji, w tym kreowanie wizerunku firmy jako główny cel działań PR oraz tworzenie programów PR. Studia przypadków - praktyczna strona działalności PR. Skuteczne komunikowanie jako podstawa działań PR. (Sukces Twój i Twoich partnerów: stopnie kompetencji, język korzyści, rozpoznawanie potrzeb odbiorcy i preferowanego systemu reprezentacji. Podstawowe reguły budowania informacji. Zasady kształtowania wypowiedzi dla celów PR).	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Instrumenty PR w obszarze komunikacji zewnętrznej (Kontakty z mediami: komunikat prasowy, sprostowanie, konferencja prasowa –	x	prezentacja multimedialna, dyskusja	prezentacja multimedialna „PR wybranych służb mundurowych -



	cele, zasady organizacji, przebieg, konsekwencje - symulacje). Komunikacja w sytuacji kryzysowej (typy sytuacji kryzysowych, rola planu komunikacji kryzysowej, kluczowe elementy przekazu skierowanego do opinii publicznej, case studies, symulacje). Kontakty z klientami, partnerami, instytucjami rządowymi i władzami lokalnymi, opinią publiczną. Listy i targi jako wybrane narzędzie PR.			propozycja”
TP-03	Instrumenty PR w obszarze komunikacji wewnętrznej. Narzędzia PR w internecie (Witryna jako narzędzie e-PR. Rola mediów społecznościowych w PR. Etapy projektu działań PR (Konstruowanie projektu działań PR – część I (analiza wstępna: określenie grup otoczenia, analiza SWOT). Konstruowanie projektu działań PR (formułowanie właściwej strategii: wyspecyfikowanie celów i grup docelowych, opracowanie głównych przekazów komunikacyjnych „key messages”). Konstruowanie projektu działań PR (taktyka i dobór narzędzi, dobór partnerów, media relations, harmonogram działań, wdrożenie i ewaluacja).	x	prezentacja multimedialna, dyskusja	prezentacja multimedialna „PR wybranych służb mundurowych - propozycja”
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. W. Budzyński Public Relations. Wizerunek. Reputacja. Tożsamość, Poltext 2017.</li> <li>2. Olędzki J., Tworzydło D., Public relations. Znaczenie społeczne i kierunki rozwoju, PWN, Warszawa 2006.</li> <li>3. Bronowicz M., Komunikacja wizerunkowa. Public relations, reklama, branding, Wydawnictwo Astrum, Wrocław 2015.</li> <li>4. Kaczmarek-Śliwińska M., Public relations organizacji w zarządzaniu sytuacjami kryzysowymi organizacji. Sztuka komunikowania się, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2014.</li> <li>5. Szadok-Bratuń A., Tabernacka M. (red.), Public relations w sferze publicznej. Wizerunek i komunikacja, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2012.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <p>Scott D.M., Nowe zasady marketingu i PR, Oficyna a Walters Kluwer, Warszawa 2009 Żbikowska A., Public relations, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.</p>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				

<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		45	
<b>SUMA GODZIN:</b>		75	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_W06, K_K02) – 23 godz.</li> <li>▪ przygotowanie prezentacji multimedialnej (K_U02, K_K02) – 22 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia – prezentacja multimedialna „PR wybranych służb mundurowych - propozycja”			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie wiedzą w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie procesu zarządzania wiedzą w organizacji, zasad, sposobów budowania oraz wdrażania systemu zarządzania wiedzą, wykorzystywania narzędzi zarządzania wiedzą w organizacji oraz oceny sprawności tego systemu.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b> Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
ZWwIOzBW_W01	znaczenie wiedzy dla współczesnych organizacji, istotę zarządzania wiedzą, źródła pozyskiwania i generowania wiedzy, koncepcje i zasady wykorzystania wiedzy, postrzeganie wiedzy jako czynnika zwiększenia konkurencyjności organizacji w otoczeniu.		K_W01
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
ZWwIOzBW_U01	prowadzić obserwacje warunków funkcjonowania organizacji, analizować procesy zarządzania wiedzą, wdrażać system zarządzania wiedzą w organizacji.		K_U02

ZWwIOzBW_U01	stosować narzędzia zarządzania wiedzą w organizacji, diagnozować i oceniać sprawność działania systemu zarządzania wiedzą.	K_U05		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
ZWwIOzBW_K01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K02		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Pojęcie i istota wiedzy (Składniki, rodzaje, typy wiedzy. Wiedza jako niematerialny aktyw organizacji. Elementy struktury zasobów wiedzy organizacyjnej. Wiedza, a rozwój jednostki i organizacji). Zarządzanie wiedzą w organizacji – cele, funkcje, procesy. Wdrażanie systemu zarządzania wiedzą w organizacji.	x	wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, dyskusja	kolokwium pisemne
TP-02	Wiedza a skuteczne konkurowanie organizacji, gospodarka oparta na wiedzy. Główne koncepcje zarządzania wiedzą – podejście i strategię zarządzania wiedzą. Zarządzanie wiedzą a wybrane koncepcje zarządzania (zarządzanie kapitałem intelektualnym, kompleksowe zarządzanie jakością, zarządzanie innowacjami, budowanie kapitału relacyjnego).	x	wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, dyskusja	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-03	Generowanie wiedzy (lokalizowanie, pozyskiwanie i rozwijanie zasobów wiedzy, technologie zarządzania wiedzą, pozyskiwanie wiedzy z otoczenia). Metody i techniki zarządzania wiedzą. Proces zarządzania wiedzą – narzędzia diagnozujące (Proces zarządzania wiedzą. Modele zarządzania i pomiaru wiedzy).	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	referat na temat „Zarządzanie wiedzą w wybranych służbach mundurowych”
TP-04	Elementy systemu zarządzania wiedzą. Zasady tworzenia systemu zarządzania wiedzą w organizacji. Szkolenia jako metody rozwoju i przekazywania wiedzy (Metody i	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	referat na temat „Zarządzanie wiedzą w wybranych służbach

	techniki szkolenia oraz doskonalenia kadr). Zarządzanie zasobami ludzkimi a zarządzanie wiedzą (rola działu kadr, rozwój zasobów ludzkich i uczenie się w organizacji). Rola kadry kierowniczej w stymulowaniu kreatywności i innowacyjności w organizacjach opartych na wiedzy.			mundurowych”
--	--	--	--	--------------

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. S. Iwan, A. Paszek, J. Trajer, Zarządzanie wiedzą, PWE, Warszawa 2020.
2. Jemieliński D., Koźmiński A.K. (red.), Zarządzanie wiedzą, Wyd. II, Wolters Kluwer, Warszawa 2008.
3. Trajer J., Paszek A., Iwan S., Zarządzanie wiedzą, PWE, Warszawa 2012.
4. Fazlagić A.J., Innowacyjne zarządzanie wiedzą, Difin, Warszawa 2014.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Kowalczyk A., Nogalski B., Zarządzanie wiedzą. Koncepcja i narzędzia, Difin, Warszawa 2007.
2. Kobyłko G., Morawski M., Przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę, Difin, Warszawa 2006.
3. Probst G., Raub S., Romhardt K., Zarządzanie wiedzą w organizacji, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K02) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie referatu (K_U02, K_U05, K_K02) – 10 godz.</li> </ul>
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia – referat na temat „Zarządzanie wiedzą w wybranych służbach mundurowych”
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie innowacjami</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	

Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zarządzania innowacjami, w szczególności identyfikacji i analizy potrzeb wprowadzenia innowacji w organizacji, procesu zmian.			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
<b>UWAGA:</b>			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>			
ZI_W01	istotę innowacyjności i jej cele, rodzaje innowacji i ich klasyfikację, zarządzanie innowacjami społecznymi.	K_W01	
<b>Umiejętności - potrafi</b>			
ZI_U01	scharakteryzować metody projektowania innowacyjnych produktów i procesów, realizację procesu innowacji, jego etapy, kontrolę, ocenę procesu innowacji i wdrażanie innowacji.	K_U02	
ZI_U02	rozwiązywać konkretne zadania z zakresu zarządzania innowacjami (tworzenia strategii, wprowadzania innowacji, zarządzania nowym produktem itd.).	K_U05	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>			
ZI_K01	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K02	
<b>UWAGA!</b>			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *
			Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>	
TP-01	Istota innowacyjności i jej cele. Rodzaje innowacji i ich klasyfikacja. Zarządzanie innowacjami społecznymi. Konceptyjny wymiar innowacji społecznych Innowacje	x	wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, dyskusja
			kolokwium pisemne

	społeczne w procesach modernizacji sektora publicznego. Instytucjonalny wymiar innowacji społecznych (Typy innowacji społecznych i ich znaczenie dla gospodarki i społeczeństwa. Źródła innowacji społecznych. Zarządzanie innowacjami społecznymi). Programy wsparcia innowacji społecznych.			
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	System zarządzania innowacjami (Cel zarządzania innowacjami). Zasady zarządzania innowacjami). Rodzaje i klasyfikacja źródeł innowacji. Organizacja systemu innowacji (Stymulowanie innowacyjności. Bariery innowacyjności). Strategie innowacyjne przedsiębiorstw – przykłady.	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	referat na temat „Zarządzanie innowacjami w wybranych służbach mundurowych”
TP-03	Rynkowe uwarunkowania działalności innowacyjnej. Marketing a działalność innowacyjna. Finansowanie działalności innowacyjnej. Zarządzanie nowym produktem. Metody projektowania innowacyjnych produktów i procesów. Realizacja procesu innowacji. Etapy realizacji procesu innowacji. Kontrola i ocena procesu innowacji. Wdrażanie innowacji.	x	prezentacje multimedialne, dyskusja	referat na temat „Zarządzanie innowacjami w wybranych służbach mundurowych”
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wiktorska-Święcka A., Moroń D., Klimowicz M., Zarządzanie innowacjami społecznymi, Difin, Warszawa 2022.</li> <li>2. T. Bal-Woźniak, Zarządzanie innowacjami, PWN, Warszawa 2019.</li> <li>3. 2019Kozioł – Nadolna K., Janasz W., Innowacje w organizacji, Wyd. PWE, Warszawa 2011.</li> <li>4. Hoang Tien Nguyen, Zarządzanie zmianami w nowoczesnej gospodarce. Ujęcie modelowe, Wydaw. PTM, 2012. Moroń D., Klimowicz M., Zarządzanie innowacjami społecznymi. Trendy, perspektywy, wyzwania, Difin, warszawa 2015.</li> <li>5. Boratyńska-Sala A., Jurczyk-Bunkowska M., Moczalą A., Knosala R., Zarządzanie Innowacjami, PWE, Warszawa 2014.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sobiecki R. (red.), Poznańska K. (red.), Innowacje w przedsiębiorstwie. Wybrane aspekty, SGH, Warszawa 2012.</li> <li>2. Bridges W., Zarządzanie zmianami. Jak maksymalnie skorzystać na procesach przejściowych, Wyd. WUJ, 2008.</li> </ol>				



3. Czaińska K., Odkryć zarządzanie, PWN, Warszawa 2010.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W01, K\_K02) – 10 godz.
- przygotowanie referatu (K\_U02, K\_U05, K\_K02) – 10 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja  
ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – referat na temat „Zarządzanie innowacjami w wybranych służbach mundurowych”

#### INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Prawo wspólnotowe</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: <b>polski</b>	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie interpretowania prawa unijnego na poziomie unijnym i krajowym, w zakresie prawnych możliwości działania Unii Europejskiej w ramach różnego rodzaju kompetencji, jakimi dysponuje UE

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
PW_W01	metody integracji państw członkowskich przez prawo, elementy struktury unijnych aktów prawnych, skutki prawne środków podejmowanych przez UE.			K_W04
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
PW_U01	analizować i interpretować akty prawa wspólnotowego, relacje między prawem krajowym a wspólnotowym			K_U02
PW_U02	scharakteryzować procedurę sądową na poziomie wspólnotowym oraz wystąpić ze skargą indywidualną przed sądem wspólnotowym.			K_U02
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
PW_K01	wykonywania zawodu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi.			K_K03
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Prawo europejskie, prawo Unii Europejskiej, prawo wspólnotowe. Prawo wspólnotowe a prawo międzynarodowe publiczne. Prawo wspólnotowe a prawo krajowe. Prawne metody integracji europejskiej. Źródła prawa wspólnotowego Zasady prawa wspólnotowego - zasady ogólne i podstawowe. Bezpośrednie stosowanie i bezpośrednia skuteczność prawa wspólnotowego. Tworzenie prawa Unii Europejskiej. Proces legislacyjny w II i III filarze UE. Stosowanie prawa UE. Wykładnia prawa wspólnotowego.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	System kontroli przestrzegania prawa wspólnotowego. Kontrola krajowa. Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa za naruszenie prawa wspólnotowego. Rola Trybunału Sprawiedliwości i Sądu I Instancji w kontroli przestrzegania prawa wspólnotowego - prawne podstawy działania, status i funkcje sędziów i	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

	rzeczników, tryb działania. Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości i Sądem I Instancji - zakres jurysdykcji TS i SPI - właściwość w ramach prawa unijnego i prawa wspólnotowego.			
TP-02	System kontroli przestrzegania prawa wspólnotowego. Kontrola krajowa. Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa za naruszenie prawa wspólnotowego. Rola Trybunału Sprawiedliwości i Sądu I Instancji w kontroli przestrzegania prawa wspólnotowego - prawne podstawy działania, status i funkcje sędziów i rzeczników, tryb działania. Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości i Sądem I Instancji - zakres jurysdykcji TS i SPI - właściwość w ramach prawa unijnego i prawa wspólnotowego.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Barcz J., Górka M. Wyrozumka A., Instytucje i prawo Unii Europejskiej, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. J. Barcik (redakcja), R. Grzeszczak (redakcja), Prawo Unii Europejskiej, C.H.Beck, Warszawa 2022.
3. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Traktat o Unii Europejskiej, Traktat ustanawiający konstytucję dla Europy.
4. Kenig-Witkowska M. (red.), Łazowski A., Ostrihansky R., Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej, 4. wydanie, C.H. Beck, Warszawa 2008.
5. Dudzik S. (red.), Konstytucja dla Europy. Przyszły fundament Unii Europejskiej, Zakamycze, Kraków 2005.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Bielska-Sobkowicz T., Wdrożenie prawa Wspólnot Europejskich do krajowego systemu prawa, [w:] Prawo Unii Europejskiej w wewnętrznym porządku prawnym państw członkowskich, Warszawa 2004.
2. Kurcz B., Dyrektywy Wspólnoty Europejskiej i ich implementacja do prawa krajowego, Zakamycze, Kraków 2004.
3. Łazowski A. (red.), Unia Europejska. Prawo instytucjonalne i gospodarcze, Wolters Kluwer, Warszawa 2005.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K_W04, K_K03) - 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K_U02, K_K03) - 10 godz</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład - dyskusja ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Prawo migracyjne</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania przepisów prawa migracyjnego obejmującego międzynarodowe prawo migracyjne oraz zagadnienia krajowego prawa migracyjnego (międzynarodowe, europejskie i polskie akta prawne, regulujące zagadnienia wjazdu i pobytu na terytorium państw osób nie będących obywatelami tych państw, migracji międzynarodowych wraz z ekonomicznymi aspektami).

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
PM_W01	międzynarodowe, europejskie i polskie akta prawne, regulujące zagadnienia wjazdu i pobytu na terytorium państw osób nie będących obywatelami tych państw, struktur i instytucji odpowiedzialnych za sprawy związane z migrantami na poziomie państwowym i międzynarodowym.	K_W04
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
PM_U01	dostrzegać i odpowiednio analizować zjawiska związane z migracjami we współczesnym świecie.	K_U02
PM_U02	wyjaśniać wpływ różnych form migracji na procesy polityczne.	K_U02
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>		
PM_K01	wykonywania zawodu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, podstawowymi zasadami etyki i normami moralnymi.	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości

umowne.

## TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Źródła prawa migracyjnego (międzynarodowe, wspólnotowe, krajowe). Zakres regulacji prawa migracyjnego. Funkcje prawa migracyjnego. Zasady wjazdu i pobytu imigrantów w tym prawo socjalne, prawo do pracy, prawo do pobytu, prawo do obywatelstwa na terytorium RP i UE. Przestrzeganie praw imigrantów w świetle konwencji międzynarodowych wiążących Unię Europejską Polskę. Ochrona praw własności obywateli. Polityka migracyjna państw (Polska a świat). Migracja w strefie Schengen. Regulacje prawne Schengen wobec obywateli państw trzecich.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Teorie migracji. Zarys historii migracji na świecie. Zarys historii migracji w Europie. Typologia i charakterystyka migrantów. Sposoby migracji. Aspekt ekonomiczny migracji. Migracje a kryzys demograficzny Europy. Podstawy polityki imigracyjnej i azylowej Unii Europejskiej. Polityka imigracyjna i azylowa Rzeczypospolitej Polskiej. Prawa człowieka i ich ochrona. Problem uchodźstwa we współczesnym świecie. Współcześni emigranci polscy. Migracje zarobkowe po rozszerzeniu UE w 2004 r. Kryzys uchodźczy 2015. Procesy migracyjne i polityka migracyjna USA. Polityka migracyjna Australii. Polityki migracyjne państw skandynawskich – zmiany po kryzysie migracyjnym. Polityki migracyjne innych wybranych państw świata i Europy.	x	praca z tekstem, studium przypadku, dyskusja	kolokwium pisemne – rozwiązanie danego problemu

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. I. Florczak Pobyt i zatrudnienie cudzoziemców w Polsce. Rozwiązania wynikające z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, C.H.Beck, Warszawa 2022.
2. Autor: dr Marek Benio, r.pr. Przemysław Cizek, Wojciech Garczyński, Michał Nocuń, adw. Piotr Raczak
3. Thiollet H., Migranci, migracje: o czym warto wiedzieć by wyrobić sobie własne zdanie, Karakter, Kraków 2017.
4. Lesińska M., Inkluzja polityczna imigrantów we współczesnej Europie, Warszawa 2013.
5. Kubitsky J., Psychologia migracji, Difin, Warszawa 2012.
6. Castles S., Migracje we współczesnym świecie, PWN, Warszawa 2011.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Okólski M., Demografia zamiany społecznej, warszawa 2004.
2. Wojciechowska S., Europa – Polska – migracja, Poznań 2003.
3. Zamojski J.E., Kobiety i młodzież w migracjach, warszawa 2005.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów - czytanie wskazanej literatury (K\_W04, K\_K03) - 10 godz.
- przygotowanie do kolokwium pisemnego z ćwiczeń (K\_U02, K\_K03) - 10 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
wykład - dyskusja



ćwiczenia - studium przypadku, dyskusja
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia - kolokwium pisemne (rozwiązanie danego problemu)
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie rozwojem własnym i kadry</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie zarządzania własnym rozwojem i kadry, doskonalenia umiejętności konstrukcji i wykorzystania narzędzi zarządzania kompetencjami zawodowymi			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA			

<b>SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>				
ZRWiK_W01	osobiste predyspozycje i obszary do rozwoju, prawidłowości i problemy zarządzania kompetencjami kadr oraz metody i narzędzia diagnozowania kompetencji.		K_W01	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
ZRWiK_U01	oceniać kompetencje i planować rozwój osobowo-zawodowy pracownika przy wykorzystaniu odpowiednich metod.		K_U05	
ZRWiK_U02	organizować własną pracę oraz formułować cele i kierunki rozwoju w obszarze zawodowym i osobistym.		K_U05	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
ZRWiK_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.		K_K01	
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Klasyfikacja kompetencji kadr przedsiębiorstwa (Rodzaje klasyfikacji kompetencji. Modele kompetencji zawodowych). Identyfikowanie kompetencji i tworzenie tabel kompetencyjnych. Wykorzystywanie narzędzi do badania kompetencji pracowników (Kompetencyjne skale obserwacyjne. Karty i testy kompetencji. Kompetencje indywidualne. Identyfikacja kompetencji indywidualnych pracownika. (Podział kompetencji indywidualnych i ich	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne

	wykorzystanie.). Osobiste predyspozycje i obszary do rozwoju).			
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-02	Ocena kompetencji i planowanie rozwoju osobowo-zawodowego pracownika. Charakterystyka metod oceny kompetencji pracowników (Wybór metody oceny kompetencji pracowników). Planowanie systemu rozwoju kadr – projekt.	x	„plan osobistego rozwoju” – dyskusja, studium przypadku, metoda projektowa	weryfikacja realizacji założeń projektu „System rozwoju kadr w wybranych służbach mundurowych”
TP-03	Doskonalenie umiejętności organizowania własnej pracy (Odpowiedzialność za efekty własnych działań. Formułowanie wartości wg indywidualnych potrzeb i wizji. Kształtowanie postawy proaktywnej oraz przedsiębiorczej. Skuteczne strategie automotywacji. Wyznaczanie priorytetów i kontrolowanie realizacji poszczególnych czynności). Budowanie orientacji na cel (Planowanie proaktywne i reaktywne. Wyznaczanie celów. Rodzaje celów. Reguła SMART). Metody zarządzania sobą w czasie (Rozwijanie umiejętności zarządzania czasem. Matryca Eisenhowera. Zasada Pareto. Analiza ABC). Opracowanie planu indywidualnego rozwoju - projekt	x	„plan osobistego rozwoju” – dyskusja, studium przypadku, metoda projektowa	weryfikacja realizacji założeń projektu „System rozwoju kadr w wybranych służbach mundurowych”
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Oleksyn T., Zarządzanie kompetencjami. Teoria i praktyka. Wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.</li> <li>2. Stańczyk I., Zarządzanie kompetencjami w sektorze publicznym, Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017.</li> <li>3. Sajkiewicz A. (red.), Kompetencje menedżerów w organizacji uczącej się, Difin, Warszawa 2008.</li> <li>4. Oleksyn T., Zarządzanie kompetencjami. Teoria i praktyka, Oficyna Ekonomiczna, Warszawa 2006.</li> <li>5. Dawson R., Sekrety podejmowania trafnych decyzji, MT Biznes, Wamex, Warszawa 2006.</li> <li>6. Juchnowicz M., Sienkiewicz Ł., Jak oceniać pracę? Wartościowanie stanowisk i kompetencji, Diffin, Warszawa 2006.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bratnicki M., Kompetencje przedsiębiorstwa, Placet, Warszawa 2002</li> <li>2. Adamiec M., Kożusznik B., Sztuka zarządzania sobą, PWE, Warszawa 2001.</li> <li>3. Dubois D.D., Rothwell W.J., Zarządzanie zasobami ludzkimi oparte na kompetencjach, Onepress 2007.</li> <li>4. Masłyk-Musiał E., Zarządzanie kompetencjami w organizacji, Oficyna Wydawnicza Wyższej Szkoły Menedżerskiej, Warszawa 2005.</li> </ol>				

5. Moczydłowska J., Zarządzanie kompetencjami zawodowymi a motywowanie pracowników, Difin, Warszawa 2008.
6. Sidor-Rządkowska M., Kompetencyjne systemy ocen pracowników, Oficyna Wolters Kluwer, Kraków 2008.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K\_W01, K\_K01) – 10 godz.
- przygotowanie projektu (K\_U05, K\_K01) – 10 godz.

#### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:  
wykład – dyskusja  
ćwiczenia – dyskusja

Ocena podsumowująca:  
wykład - kolokwium pisemne  
ćwiczenia – weryfikacja realizacji założeń projektu „System rozwoju kadr w wybranych służbach mundurowych”

#### INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Zarządzanie jakością w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie międzynarodowych i krajowych norm zarządzania jakością, polityki jakości prowadzonej w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne oraz obowiązującej dokumentacji

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

ZJwIOzBW_W01	pojęcia, postulaty głównych teoretyków i praktyków zarządzania jakością oraz międzynarodowe normy z tego zakresu.	K_W01		
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
ZJwIOzBW_U01	opracować politykę jakości oraz podstawową dokumentację systemową w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne.	K_U05		
ZJwIOzBW_U02	posługiwać się podstawowymi metodami i narzędziami kompleksowego zarządzania jakością w celu poprawy efektywności działania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne.	K_U05		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
ZJwIOzBW_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy, hierarchizowania celów i metod działania na bazie posiadanych i pozyskanych informacji.	K_K01		
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>wykład</b>		
TP-01	Definicje jakości, wymiar obiektywny i subiektywny jakości, atrybuty jakości produktów i usług, agregaty jakości, strategie cenowe związane z jakością. Rozwój historyczny: inspekcja jakości, kontrola jakości, zapewnianie jakości, zarządzanie jakością.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
TP-02	Główne postulaty najwybitniejszych teoretyków i praktyków zarządzania jakością: W. E. Deming, J. M. Juran, K. Ishikawa, P. B. Crosby. Total Quality Management: piramida Kanji'ego, zasady Deminga, podstawowe narzędzia TQM (arkusze kontrolne, diagram korelacji, karty kontrolne, diagram przyczynowo-skutkowy, diagram PDPC, diagram sieciowy, analiza Pareto), benchmarking, kaizen, muda, zasada 5S. Standaryzacja jakości: normy ISO 9000, podstawy wdrożenia, certyfikacja – uprawnione podmioty, procedura, koszty.	x	wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	kolokwium pisemne
		<b>ćwiczenia</b>		

TP-03	Systemy i koncepcje zarządzania jakością. Wymagania i dokumentacja (Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji. Podstawy wdrażania i certyfikacji systemów zarządzania jakością).	x	studium przypadku, analiza materiałów źródłowych metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja założeń projektu „Ocena polityki jakości instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne”
TP-04	Zarządzanie jakością w instytucjach związanych z bezpieczeństwem. Opracowanie i ocena polityki jakości wybranej organizacji. Podejście procesowe i mapa procesów. Opracowanie mapy procesów dla wybranej organizacji. Praktyczne zastosowanie instrumentarium zarządzania jakością. Praktyka zarządzania jakością w policji: strategia, etapy wdrażania, struktura organizacyjna systemu jakości, klienci zewnętrzni/wewnętrzni policji i określanie ich potrzeb, parametrybrane pod uwagę przy ocenie satysfakcji klientów, identyfikacja problemów, cykle doskonalenia.	x	studium przypadku, analiza materiałów źródłowych metoda projektowa (praca w grupach)	weryfikacja założeń projektu „Ocena polityki jakości instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne”

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Zymonik Z., Hamrol A., Grudowski P., Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem, Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2013.
2. Bugdol M., Zarządzanie jakością w urzędach administracji publicznej, PWN, Warszawa 2011.
3. Opolski K., Modzelewski P., Zarządzanie jakością w usługach publicznych, CeDeWu, Warszawa 2008.
4. Dahlgaard J., Kristesen K., Kanji G.K., Podstawy zarządzania jakością, PWN, Warszawa 2000.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Misiuk A. (red.), Zarządzanie jakością w policji, Wydaw. WSPOL, Szczytno 2002.
2. Cielecki T., Policja z jakością w XXI wiek, PWE, Warszawa 2001
3. Gogłozza W., Księżki K., Historia myśli organizatorskiej – zarys wykładu, Difin, Warszawa 2013.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
<b>SUMA GODZIN:</b>	50

<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,8
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie do kolokwium pisemnego z wykładów (K_W01, K_K01) – 10 godz.</li> <li>▪ przygotowanie projektu (K_U05, K_K01) – 10 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: wykład – dyskusja ćwiczenia – dyskusja			
Ocena podsumowująca: wykład - kolokwium pisemne ćwiczenia – weryfikacja założeń projektu „Ocena polityki jakości instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne”			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>	
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>	
Nazwa zajęć: <b>Proseminarium</b> (ZAJĘCIA ON-LINE)	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania	
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	



Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie poprawnego sporządzania pracy dyplomowej studiów drugiego stopnia.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
Ps_W_01	wybraną tematykę pracy, metody analizy jakościowej i ilościowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_W03
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
Ps_U_01	określić obszar interesującej go tematyki badawczej, wyszukać źródła bibliograficzne adekwatne do wybranego obszaru badawczego, ocenić ich przydatność, odnaleźć w nich potrzebne informacje i cytaty.	K_U01
Ps_U_02	poprawnie posługiwać się stylem pracy dyplomowej studiów drugiego stopnia według obowiązujących zasad	K_U05
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
Ps_K_01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy i wykorzystywania pozyskanych informacji do kreowania bezpieczeństwa	K_K01
<p><b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>proseminarium</b>		
TP-01	Metody analizy jakościowej i ilościowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Formułowanie tematu pracy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, studium literatury, przygotowanie opisu bibliograficznego, opracowanie koncepcji pracy.	x	spotkania wideokonferencyjne i na czacie, aktywna praca z materiałem źródłowym, metoda projektowa	projekt - weryfikacja koncepcji pracy (tematu, metodologii badawczej, struktury pracy, wstępnego opisu bibliograficznego)
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wawrzusinska A., Praca dyplomowa z bezpieczeństwa. Wprowadzenie do badań, Warszawa 2016.</li> <li>2. Sztumski J., Wstęp do metod i technik nadania społecznosci, Katowice 2005.</li> <li>3. Pudła A., Prace magisterskie i licencjackie, Warszawa 2003.</li> <li>4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, KUL, Lublin 2001.</li> <li>2. Jemioło T., Dawidczyk A., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2008.</li> <li>3. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H. (red.), Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010, Warszawa 2010.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
<b>SUMA GODZIN:</b>		50		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie koncepcji pracy (K_U01, K_U05, K_K01) – 14 godz.</li> <li>▪ analiza materiałów źródłowych (K_W03, K_K01) – 6 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja na czacie, obserwacja opracowywania koncepcji pracy			
Ocena podsumowująca: projekt - weryfikacja koncepcji pracy (tematu, metodologii badawczej, struktury pracy, wstępnego opisu bibliograficznego)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b> Zajęcia przygotowane są do prowadzenia w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Proseminarium</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	

Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie poprawnego sporządzania pracy dyplomowej studiów drugiego stopnia.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

Ps_W_01	wybraną tematykę pracy, metody analizy jakościowej i ilościowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	K_W03
---------	--	-------

#### Umiejętności - potrafi

Ps_U_01	określić obszar interesującej go tematyki badawczej, wyszukać źródła bibliograficzne adekwatne do wybranego obszaru badawczego, ocenić ich przydatność, odnaleźć w nich potrzebne informacje i cytaty.	K_U01
Ps_U_02	poprawnie posługiwać się stylem pracy dyplomowej studiów drugiego stopnia według obowiązujących zasad	K_U05

#### Kompetencji społecznych - jest gotów do

Ps_K_01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy i wykorzystywania pozyskanych informacji do kreowania bezpieczeństwa	K_K01
---------	---	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji
---------------	--------------------------	-------------	--------------------	--------------------

programowych			prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>proseminarium</b>		
TP-01	Metody analizy jakościowej i ilościowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Formułowanie tematu pracy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, studium literatury, przygotowanie opisu bibliograficznego, opracowanie koncepcji pracy.	x	dyskusja, analiza materiałów źródłowych, prezentacje multimedialne	weryfikacja koncepcji pracy (tematu, metodologii badawczej, struktury pracy, wstępnego opisu bibliograficznego)
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wawrzusin A., Praca dyplomowa z bezpieczeństwa. Wprowadzenie do badań, Warszawa 2016.</li> <li>2. Sztumski J., Wstęp do metod i technik nadan społecznych, Katowice 2005.</li> <li>3. Pudłu A., Prace magisterskie i licencjackie, Warszawa 2003.</li> <li>4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, KUL, Lublin 2001.</li> <li>2. Jemioło T., Dawidczyk A., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2008.</li> <li>3. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H. (red.), Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010, Warszawa 2010.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
<b>SUMA GODZIN:</b>		50		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	Ogółem: 2		1,2

ZAJĘĆ	akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie koncepcji pracy (K_U01, K_U05, K_K01) – 14 godz.</li> <li>▪ analiza materiałów źródłowych (K_W03, K_K01) – 6 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja opracowywania koncepcji pracy			
Ocena podsumowująca: weryfikacja koncepcji pracy (tematu, metodologii badawczej, struktury pracy, wstępnego opisu bibliograficznego)			
<b>INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
Zajęcia z wykładów przygotowywane są w formie e-learningu			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Seminarium</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	

Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstów naukowych, interpretacji danych ilościowych i jakościowych, konstruowania projektów badawczych.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Wiedzy - zna i rozumie

S_W01	terminologię związaną z prowadzeniem badań, wie czym jest problem badawczy, hipoteza, teza, zna metody i instrumenty badawcze	K_W03
S_W02	normy i zasady prawne w obszarze tematyki pracy dyplomowej	K_W04

#### Umiejętności - potrafi

S_U01	scharakteryzować problematykę pracy badawczej i uzasadnić wybór podjętego tematu, posługiwać się fachową terminologią w zakresie formułowania problemu badawczego stawiania hipotez i formułowania tezy	K_U05
-------	---	-------

#### Kompetencje społecznych - jest gotów do

S_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy i wykorzystywania pozyskanych informacji do kreowania bezpieczeństwa	K_K01
-------	---	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

			efektów uczenia się *	zajęć #
		<b>seminarium</b>		
TP-01	Podstawy metodologii obowiązującej przy pisaniu prac dyplomowych. Harmonogram prac przy pisaniu pracy dyplomowej. Analiza treści prac naukowych, przygotowanie fiszek oraz próba wypracowania problemów badawczych. Konstrukcja koncepcji pracy dyplomowej ze szczególnym uwzględnieniem problemów badawczych, hipotez oraz założeń metodologicznych. Opracowanie założeń metodologicznych pracy z uwzględnieniem kanonów obowiązujących w naukach o bezpieczeństwie. Przygotowanie części teoretycznej pracy.	x	analiza materiałów źródłowych, dyskusja	ocena poprawności przygotowania koncepcji pracy (formułowania tematu, problemów badawczych, hipotez, tez, wyboru metod i narzędzi badawczych)
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
<p><b>Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wawrzusin A., Praca dyplomowa z bezpieczeństwa. Wprowadzenie do badań, Warszawa 2016.</li> <li>2. Sztumski J., Wstęp do metod i technik nadan społecznych, Katowice 2005.</li> <li>3. Pudłu A., Prace magisterskie i licencjackie, Warszawa 2003.</li> <li>4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012.</li> </ol>				
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, KUL, Lublin 2001.</li> <li>2. Jemioło T., Dawidczyk A., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2008.</li> <li>3. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H. (red.), Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010, Warszawa 2010.</li> </ol>				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		70		
<b>SUMA GODZIN:</b>		100		
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
		Liczba punktów ECTS		



SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,2
	Praca własna studenta		2,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ analiza materiałów źródłowych (K_W03, K_W04, K_K01) – 20 godz.</li> <li>▪ przygotowanie koncepcji pracy (K_U05, K_K01) – 15 godz.</li> <li>▪ przygotowanie części teoretycznej pracy (K_U05, K_K01) – 35 godz.</li> </ul>			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja opracowywania pracy dyplomowej			
Ocena podsumowująca: ocena poprawności przygotowania koncepcji pracy (formułowania tematu, problemów badawczych, hipotez, tezy, wyboru metod i narzędzi badawczych)			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>			
-			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Seminarium</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: <b>polski</b>		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	

Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	30	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** brak

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie konstruowania projektów badawczych i ich realizacji, analizy wyników badań i wnioskowania.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

#### Umiejętności - potrafi

S_U01	przeprowadzić badania przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi badawczych pod kątem założonych hipotez i sformułowanych problemów badawczych	K_U01
S_U02	dokonać syntezy wyników badań oraz przeprowadzić wnioskowanie, przygotować raport z badań w postaci prezentacji multimedialnej i wystąpienia	K_U06

#### Kompetencje społecznych - jest gotów do

S_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy i wykorzystywania pozyskanych informacji do kreowania bezpieczeństwa	K_K01
-------	---	-------

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

### TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>seminarium</b>		

TP-02	Przygotowanie narzędzi badawczych. Przygotowanie badań oraz ich opracowanie i synteza. Przygotowanie treści kolejnych rozdziałów pracy. Uogólnienie uzyskanych wyników badań i próba końcowego wnioskowania. Podsumowanie badań, zakończenie wnioskowania końcowego oraz określenie zasadności dalszego ich kontynuowania. Redakcja końcowa całości pracy.	x	analiza materiałów źródłowych, dyskusja	ocena poprawności przeprowadzenia badań, analizy wyników oraz przygotowania wniosków i rekomendacji
-------	--	---	---	---

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

#### Literatura podstawowa:

1. Wawrzusin A., Praca dyplomowa z bezpieczeństwa. Wprowadzenie do badań, Warszawa 2016.
2. Sztumski J., Wstęp do metod i technik nadan społecznych, Katowice 2005.
3. Pudłu A., Prace magisterskie i licencjackie, Warszawa 2003.
4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, KUL, Lublin 2001.
2. Jemioło T., Dawidczyk A., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2008.
3. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H. (red.), Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010, Warszawa 2010.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	70
<b>SUMA GODZIN:</b>	100

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,2
	Praca własna studenta		2,8

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

<b>OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:</b>	
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ przygotowanie i przeprowadzenie badań (K_U01, K_U06, K_K01) – 35 godz.</li> <li>▪ analiza wyników badań (K_U01, K_U06, K_K01) – 20 godz.</li> <li>▪ opracowanie wniosków i rekomendacji (K_U01, K_U06, K_K01) – 15 godz..</li> </ul>	
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>	
Ocena kształtująca: dyskusja, obserwacja opracowywania pracy dyplomowej	
Ocena podsumowująca: ocena poprawności przeprowadzenia badań, analizy wyników oraz przygotowania wniosków i rekomendacji	
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU</b>	
-	

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Praca dyplomowa</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: <b>polski</b>		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 10		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	

Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:		
Praktyki:		Praktyki:		
Inna forma (jaka):	Praca własna	Inna forma (jaka):		
<b>RAZEM:</b>		<b>RAZEM:</b>		
<b>II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE</b>				
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> brak				
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> samodzielne opracowanie pracy dyplomowej				
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
<b>UWAGA:</b>				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
<b>Umiejętności - potrafi</b>				
S_U01	przeprowadzić badania przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi badawczych pod kątem założonych hipotez i sformułowanych problemów badawczych		K_U01	
S_U02	dokonać syntezy wyników badań oraz przeprowadzić wnioskowanie		K_U03	
S_U03	przygotować raport z badań w postaci prezentacji multimedialnej i wystąpienia		K_U06	
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
S_K01	krytycznej analizy posiadanej wiedzy i wykorzystywania pozyskanych informacji do kreowania bezpieczeństwa		K_K01	
<b>UWAGA!</b>				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>Praca własna studenta</b>		
TP-01	Analiza materiałów źródłowych. Przygotowanie koncepcji pracy. Przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy. Przeprowadzenie badań. Analiza danych. Redakcja końcowa pracy. Przygotowanie	x	analiza materiałów źródłowych, dyskusja	ocena poprawności przygotowania koncepcji pracy (formułowania tematu, problemów

	wyników badań w postaci prezentacji multimedialnej i wystąpienia.			badawczych, hipotez, tez, wyboru metod i narzędzi badawczych) przeprowadzenia badań, analizy wyników oraz przygotowania wniosków i rekomendacji
--	---	--	--	---

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

### ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura właściwa dla podjętego tematu pracy

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	0
Praca własna studenta	300
<b>SUMA GODZIN:</b>	300

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 10	0
	Praca własna studenta		10

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

- analiza materiałów źródłowych (K\_W03, K\_W04, K\_K01) – 10 godz.
- przygotowanie koncepcji pracy (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 15 godz.
- przygotowanie części teoretycznej pracy (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 65 godz.
- przygotowanie i przeprowadzenie badań (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 65 godz.
- analiza wyników badań (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 15 godz.
- opracowanie wniosków i rekomendacji (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 10 godz.

- przygotowanie prezentacji pracy (K\_U01, K\_U05, K\_U06, K\_K01) – 20 godz.
- przygotowanie do egzaminu dyplomowego (z części teoretycznej) (K\_W03, K\_W04, K\_K01) – 100 godz.

### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena podsumowująca:

Egzamin dyplomowy z części teoretycznej (z wykazu zagadnień do obrony) i praktycznej (z pracy dyplomowej)

### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

-

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: <b>Praktyka w zakładzie pracy</b>	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	125	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	125	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności m.in. samodzielnego podejmowania decyzji i poszukiwania skutecznych rozwiązań problemów w pracy zawodowej. Ponadto przygotowanie studenta do przyszłej pracy zawodowej m.in. w urzędach administracji publicznej oraz w instytucjach o charakterze porządku publicznego i bezpieczeństwa.

**EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW**

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
PZ_KW01	zasady bezpieczeństwa i higieny, przepisy ppoż. obowiązujące w miejscu odbywania praktyki, zasady organizacji i funkcjonowania zakładu pracy, w tym akty prawne	K_W04
PZ_KW02	zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk, wzajemne powiązania, praktyczną stronę działalności poszczególnych działów, proces naboru pracowników oraz kulturę organizacyjną jednostki	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
PZ_KU01	analizować i ocenić konkretne sytuacje pojawiające się w trakcie trwania praktyki zawodowej podczas samodzielnego i zespołowego wykonywania obowiązków zawodowych w miejscu odbywania praktyki	K_U02
PZ_KU02	wykorzystywać dotychczasową wiedzę nabytą w trakcie studiów do realizacji zadań zleconych przez opiekuna praktyki	K_U03
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
PZ_KK01	zespołowego współdziałania oraz komunikowania się z otoczeniem	K_K02
PZ_KK02	odpowiedzialnego wykonywania pracy i podejmowania prostych decyzji	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>Praktyka zawodowa w zakładzie</b>		



		pracy		
TP-01	Instrukcje BHP i PPOŻ obowiązujące w miejscu odbywania praktyki zawodowej. Wewnętrzne regulaminy i przepisy prawa pracy. Zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk w miejscu odbywania praktyki – wzajemne powiązania, proces naboru pracowników oraz kultura organizacyjna jednostki.	x	<p>praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu.</p> <p>Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p> <p>samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p>	osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk  ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				
Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.				
<b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>				
<b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>				
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			125 godz. na 2 semestrze	
Praca własna studenta			-	
<b>SUMA GODZIN:</b>			125	
<b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	5
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
<b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.			
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
Ocena kształtująca: obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk			
Ocena podsumowująca: ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
-			

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
<b>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Nazwa zajęć: <b>Praktyka w zakładzie pracy</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyka zawodowa	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 10		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania			
<b>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</b>			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
<b>Studia stacjonarne</b>		<b>Studia niestacjonarne</b>	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	

Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	250	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	250	<b>RAZEM:</b>	

## II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

**Wymagania wstępne i dodatkowe:** student powinien mieć wiedzę, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia oraz wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacji.

**Cel (cele) kształcenia dla zajęć:** pogłębienie wiedzy i umiejętności m.in. samodzielnego podejmowania decyzji i poszukiwania skutecznych rozwiązań problemów w pracy zawodowej. Ponadto przygotowanie studenta do przyszłej pracy zawodowej m.in. w urzędach administracji publicznej oraz w instytucjach o charakterze porządku publicznego i bezpieczeństwa.

### EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
PZ_KW01	rolą i zakres pracy w ramach danego stanowiska, systemy zabezpieczania i archiwizację danych, zasady obiegu dokumentacji w zakładzie pracy	K_W02
PZ_KW02	zasady ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, procedury bezpieczeństwa	K_W04
PZ_KW03	strategie bezpieczeństwa, narzędzia i metody ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów w kontekście miejsca odbywania praktyki zarodowej	K_W02
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
PZ_KU01	analizować konkretne sytuacje oraz przedstawiać własne pomysły rozwiązania problemu z wykorzystaniem norm i reguł prawnych poznanych w trakcie studiów oraz w miejscu odbywania praktyki	K_U02
PZ_KU02	wykonywać czynności związane z bieżącą działalnością operacyjną wybranych działów w miejscu odbywania praktyki	K_U03
PZ_KU03	proponować działania i oceniać możliwości podjęcia tych działań w zakresie ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów	K_U02
PZ_KU04	wykorzystać wiedzę i umiejętności nabyte w zakładzie pracy przy pisaniu pracy dyplomowej oraz w pracy zawodowej	K_U03

	związanej z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne			
PZ_KU05	kreować kierunek własnego rozwoju, analizować swoje możliwości i braki, w celu pogłębiania wiedzy i nabywania doświadczenia niezbędnych na rynku pracy	K_U05		
<b>Kompetencje społecznych - jest gotów do</b>				
PZ_KK01	uczestniczenia w projektach (posiada kompetencje społeczne w zakresie organizacja pracy oraz analitycznego i syntetycznego myślenia)	K_K02		
PZ_KK02	odpowiedzialnego i etycznego wykonywania obowiązków zawodowych	K_K03		
PZ_KK03	podnoszenia swoich kompetencji zawodowych i uzupełniania wiedzy poprzez sumienność, chęć rozwoju, umiejętność słuchania (ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności)	K_K01		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		<b>Praktyka zawodowa w zakładzie pracy</b>		
TP-01	Specyfika różnych stanowisk pracy i ich rola w organizacji. Zakres zadań w ramach danego stanowiska, systemy zabezpieczania i archiwizacja danych. Zasady obiegu dokumentacji w zakładzie pracy. Zasady ochrony danych osobowych i informacji niejawnych. Procedury bezpieczeństwa. Wykorzystanie norm i reguł prawnych poznanych w trakcie studiów oraz w miejscu odbywania praktyki do wykonywania bieżących czynności operacyjnych wybranych działów.	x	praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu. Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta). samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych	osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)

			przez studenta).	
TP-02	<p>Strategie bezpieczeństwa w zakładzie pracy. Narzędzia i metody ochrony bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów – ocena możliwych działań. Analiza SWOT własnej osoby – mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia na rynku pracy.</p>	x	<p>praktyka w zakładzie pracy, spotkania z dyrekcją i innymi pracownikami, obserwacja pracy specjalistów z danej dziedziny, analiza struktury organizacyjnej i dokumentacji zakładu. Karta praktyk i dziennik praktyk - samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta). samodzielne wykonywanie zadań i prac zleconych przez kierownictwo bądź zakładowego opiekuna praktyk, dyskusowanie problemów dotyczących funkcjonowania zakładu i realizacji zadań zleconych, planowanie zajęć (realizowanych przez studenta).</p>	<p>osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia wpisywane są w dzienniczek praktyk. Zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej odbywa się na podstawie ustnej weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego realizację praktyk ocena zakładowego opiekuna praktyk w miejscu pracy (na podstawie karty oceny praktyk) oraz ocena opiekuna kierunkowego praktyk z wykonanych zadań (na podstawie dziennika praktyk)</p>

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

Ustawy, rozporządzenia, wewnętrzne regulaminy i przepisy obowiązujące w miejscu pracy.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	250 godz. na 3 semestrze
Praca własna studenta	-
<b>SUMA GODZIN:</b>	<b>250</b>

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 10	10
	Praca własna studenta		-

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

### **OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Samodzielne wykonywanie zadań zleconych przez zakładowego opiekuna praktyk.

### **KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca:

obserwacja studenta podczas realizowanych w zakładzie pracy zadań przez zakładowego opiekuna praktyk

Ocena podsumowująca:

ocena realizacji zadań w trakcie praktyk, opinia zakładowego opiekuna praktyk.

### **INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ**

-

## 10. Ukończenie studiów

Warunkiem ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym (zgodnie z Regulaminem Studiów PANS w Jarosławiu i Zarządzeniem Rektora w sprawie zasad dyplomowania) oraz uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano 120 punktów ECTS.

Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego jest:

- złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
- uzyskanie zaliczeń z wszystkich zajęć, w tym praktyk zawodowych oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS określonych w programie studiów;
- uzyskanie co najmniej ocen dostatecznych z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta;
- zatwierdzenie obydwu recenzji w module APD;
- złożenie wymaganych dokumentów do Działu Obsługi Studentów.

W pracy dyplomowej muszą zostać uwzględnione wszystkie wymogi dotyczące pisania prac dyplomowych oraz ujęte w Zarządzeniu Rektora PANS w Jarosławiu zasady dyplomowania w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Szczegółowe wytyczne obowiązujące przy pisaniu pracy dyplomowej magisterskiej (wzór strony tytułowej, zakres tematyczny, harmonogram działań związanych z dyplomowaniem) przedstawiane są studentom i zamieszczone na stronie internetowej Wydziału Ekonomii i Zarządzania. Prace dyplomowe studentów poddawane są sprawdzeniu przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.

Wydział Ekonomii i Zarządzania opracował zasady organizacji egzaminu dyplomowego, zgodnie z którymi egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej i składa się z dwóch części:

- I część – krótka prezentacja pracy obejmująca opis przedmiotu i zakresu tematyki pracy, określenie przyjętych celów, omówienie metodyki badawczej, wyników badań i konstruktywnych wniosków z pracy oraz odpowiedź na pytania Komisji z zakresu pracy;
- II część – Pytania z zakresu tematyki studiów. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, osiągniętych podczas studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne drugiego stopnia m. in. odpowiedzi na dwa pytania losowane z puli zagadnień z zakresu tematyki studiów.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed wyznaczoną przez dziekana wydziału komisją w składzie: przewodniczący komisji (dziekan wydziału, prodziekan lub nauczyciel akademicki wyznaczony przez dziekana wydziału reprezentujący kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne), nauczyciel akademicki kierujący pracą (promotor), nauczyciel akademicki recenzujący pracę dyplomową (recenzent).

Formę, przebieg i zakres merytoryczny egzaminu dyplomowego określają dziekan wydziału w porozumieniu z Komisją do spraw Oceny Prac Dyplomowych kierunku i podaje do wiadomości studentów. Po złożeniu egzaminu dyplomowego komisja egzaminacyjna ustala ocenę końcową, której składowymi są: wyniki osiągnięte w trakcie studiów (1/2 średniej z całego toku studiów), ocena za pracę dyplomową (1/4 z średniej ocen promotora i

recenzenta) i ocena uzyskana w trakcie egzaminu (1/4 oceny). Formułę ustalenia oceny końcowej określa Regulamin studiów.

Praca jest przechowywana w systemie do archiwizacji prac dyplomowych APD, egzamin zostaje przeprowadzony z zachowaniem wszystkich obowiązujących zarządzeniem Rektora zasad.

## **11. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia**

Efektywnej realizacji zajęć na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne służy nowoczesna i bardzo dobrze wyposażona baza lokalowa Uczelni o powierzchni użytkowej budynków wynoszącej łącznie 22 529,81 m<sup>2</sup>. Uczelnia dysponuje 21 salami wykładowymi (łącznie 2236 miejsc), w tym 3 aulami wykładowymi (łącznie 660 miejsc), 38 salami ćwiczeniowymi, 13 pracowniami komputerowymi, pracownią multimedialną, 19 salami laboratoryjnymi, 10 pracowniami umiejętności praktycznych, dwoma specjalistycznymi siłowniami sportowymi (o powierzchni użytkowej 688 m<sup>2</sup>), dwoma wielofunkcyjnymi boiskami ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 30,0 x 50,0 m i 36,0 x 50,0 m, halą sportową (o powierzchni użytkowej – 1472 m<sup>2</sup>), w której znajduje się sala gier zespołowych, sala gimnastyczna uniwersalna (sztuk walki, fitness), sala ćwiczeń korekcyjnych, cztery szatnie z toaletami, dwie łazienki z prysznicami, siedem trybun trzyczędrowych na antresoli, Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym z gabinetem odnowy biologicznej, Centrum Dialogu, Centrum Kultury Akademickiej, Biblioteką oraz Domem Studenckim Viktoria (o powierzchni użytkowej 1800 m<sup>2</sup>, liczba miejsc noclegowych 98), który wyposażony jest w pokoje 1,2,3,4 osobowe, w każdym pokoju znajduje się Internet, pokoje cichej nauki, kuchnie, łazienki, pralnie, suszarnie, sale telewizyjne, sale do gry w bilard i tenisa stołowego.

W 2023 r. został oddany do użytku nowy budynek Centrum Badawczo-Dydaktyczne (o powierzchni użytkowej 2444,30 m<sup>2</sup>) z przeznaczeniem dla Działu Obsługi Studentów, Centrum Praktyk Studenckich, Biura Karier, biura Pełnomocnika Rektora do spraw systemu opieki i kontaktu z osobami niepełnosprawnymi oraz 9 laboratoriów: fizycznego; chemicznego; mikrobiologicznego; badawczo-rozwojowego; automatyki i sterowania; projektowania układów elektronicznych i elektrycznych; inteligencji budynkowej, elektrotechniki i miernictwa; inżynierii produkcji i robotyki pojazdów; obrabiarek i napędu elektrycznego.

Budynki Wydziałów są dostosowane dla potrzeb studentów niepełnosprawnych – wszystkie posiadają podjazdy i toalety dla niepełnosprawnych, a w niektórych zamontowano windy. Wyposażenie sal dydaktycznych stanowi nowoczesny sprzęt multimedialny. W budynkach dostępny jest szybki Internet przewodowy i bezprzewodowy. Studenci mogą kształcić się w warunkach adekwatnych do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej i nabywać umiejętności poprzez m.in. wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych i specjalistycznych pakietów oprogramowania.

Baza dydaktyczna Wydziału Ekonomii i Zarządzania:

- 1) Budynek dydaktyczno-administracyjny Wydziału EiZ – w budynku o powierzchni użytkowej 574,9 m<sup>2</sup> znajdują się: pokoje Dziekanów Wydziału Ekonomii i Zarządzania, sekretariat, Zakłady Wydziału (Zarządzania, Rachunkowości i Finansów,



- Bezpieczeństwa Wewnętrznego), sala 101 - sala seminaryjna z biblioteką wydziałową, sale seminaryjne 108 i 109 wyposażone w komputer stacjonarny, rzutnik multimedialny i tablicę magnetyczną.
- 2) Dodatkowo w budynku WEiZ w sali C19 znajduje się pomieszczenie strzelnicy interaktywnej z oprogramowaniem przeznaczonym do strzelania z replik laserowych z czterech torów strzeleckich oraz wykonywania innych zadań strzeleckich i treningowych. Wyposażona w pole trafień, ekran projekcyjny, kamerę rejestrującą, projektor multimedialny, komputer klasy PC, monitor LCD, system nagłośnieniowy, 4 szt. laserowych replik broni Glock 18 z laserami zamontowanymi w lufach oraz 2 szt. replik broni długiej MP5.
  - 3) Budynek dydaktyczny J-1 Centrum rekreacyjno-rehabilitacyjne o powierzchni użytkowej 687,8 m<sup>2</sup>. Zlokalizowane są tutaj: 1 sala ćwiczeniowa fitness z 3 fotelami do automasażu, specjalistyczna siłownia sportowa, Centrum Symulacji Finansowych i Biznesowych (sala C18).
  - 4) Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywają się również w: budynku Wydziału Ochrony Zdrowia w salach dydaktycznych W10, W11, W12A, W 12B, W13, W14, w dwóch aulach (aula czerwona i aula niebieska), mieszczących się w budynku Biblioteki PANS w Jarosławiu, w Akademickim Centrum Kultury oraz w Centrum Badawczo-Dydaktycznym.
  - 5) W budynku J5 zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego w sali ćwiczeniowej W22 znajduje się oprogramowanie do odtwarzania wyglądu osób na podstawie opisu słownego (portret pamięciowy) - EFIT6 oraz CrimeSIM do analizy i rekonstrukcji przebiegu zdarzeń kryminalnych. Dodatkowo w Sali znajduje się szafa z wyposażeniem kryminalistycznym do ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz stół daktyloskopijny.
  - 1) W budynku Geodezji i Kartografii zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego w sali L3 – 10 stanowisk komputerowych z zainstalowanym programem CrimePLAN do opracowania dokumentacji miejsc zdarzeń kryminalnych.
  - 2) W budynku Inżynierii Technicznej, zlokalizowanym na terenie Miasteczka Akademickiego znajduje się sala kryminalistyki, przystosowana do prowadzenia zajęć z kryminologii i kryminalistyki. Wyposażona jest w lustro weneckie do prowadzenia obserwacji przebiegu przesłuchania z instalacją wizualną i nagłośnieniową oraz w stół reprodukcyjny do badań kryminalistycznych.
  - 3) W budynku Biblioteki znajdują się dwa centra językowe nr 1 z 20 miejscami i nr 2 z 38 miejscami. Na parterze budynku znajduje się również sala seminaryjna. Pomieszczenia wyposażone są w komputery i środki audiowizualne. Studenci korzystają również ze Studium Języków Obcych, mającego siedzibę przy ul. Pruchnickiej (budynek C).
  - 4) Komunikacja pomiędzy budynkami odbywa się za pośrednictwem sieci światłowodowej. Wewnątrz budynków istnieją sieci LAN oraz rozbudowana się bezprzewodowa WiFi, obejmująca cały kampus uczelni, również poza budynkami. Sale dydaktyczne wykładowe wyposażone w komputery mają dostęp do Internetu oraz do uczelnianych zasobów sieciowych. Studenci posiadają indywidualne profile sieciowe, dzięki którym logują się do domeny Instytutu, gdzie mogą przechowywać na serwerach swoje dane, wyniki i obliczenia, przysyłać zdalnie z zewnątrz pliki i sprawozdania, mają również możliwość

stworzenia własnej strony WWW oraz skanowania i drukowania dokumentów na sieciowych urządzeniach wielofunkcyjnych Konica, Minolta, Bizhub, znajdujących się w większości budynków na terenie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16. W większości budynków, znajdują się kioski informacyjne ogólnego dostępu, oparte na oprogramowaniu InfoTouch, dzięki którym można skorzystać z Internetu, poczty elektronicznej czy uczelnianych serwisów informacyjnych.

Na Uczelni przygotowane są specjalistyczne stanowiska dla wykładowców do prowadzenia zajęć zdalnych, zawierają one: kompletną jednostkę komputerową, kamerkę internetową, mikrofon, głośniki, lampę oświetleniową. Uczelnia wykorzystuje oprogramowanie takie jak: Moodle – [elearning.pwste.edu.pl/moodle](http://elearning.pwste.edu.pl/moodle) (wszyscy studenci oraz wykładowcy posiadają osobiste konta), Microsoft Teams (wszyscy studenci oraz wykładowcy posiadają osobiste konta). Ponadto w budynkach Uczelni hotspoty oraz komputery, które mogą być wykorzystywane przez studentów. Każdy pracownik i student mają możliwość zalogowania się do usługi Office 365, w ramach której uzyskuje dostęp do platformy Teams, dysku wirtualnego o pojemności 1 TB oraz do podstawowych aplikacji pakietu biurowego Microsoft.

Dostępna technologia informacyjno-komunikacyjna umożliwia prowadzenie kształcenie na odległość zarówno w formie spotkań wideokonferencyjnych, audiokonferencyjnych, na czacie, jak również korzystania z projektów grupowych i indywidualnych, forum dyskusyjnego, wiki, quizów/testów, zadań online, aktywnej pracy z materiałem źródłowym (tekstem, filmem, podcastem).

PANS w Jarosławiu posiada również nowoczesną Bibliotekę. Na poziomie piwnic znajdują się magazyny, w których zgromadzono większość zbiorów Biblioteki. Na parterze do dyspozycji czytelników dostępne są:

- Czytelnia Ogólna,
- Informacja Naukowa,
- Czytelnia Czasopism,
- Wypożyczalnia,
- Wypożyczalnia Międzybiblioteczna,
- Gromadzenie i Opracowanie Zbiorów.

Zasoby biblioteczne są systematycznie dostosowywane do potrzeb studentów. Biblioteka PANS w Jarosławiu posiada obecnie ponad 59 000 jednostek inwentarzowych. Pracownicy Biblioteki składają zapytania, natomiast nauczyciele akademicy zgłaszają potrzeby zakupu określonych pozycji literaturowych, które mogą również wynikać ze spostrzeżeń studentów.

Biblioteka posiada również zasoby elektroniczne. W Bibliotece dostępne są następujące bazy danych: Ibuk Libra, LEGALIS, Elsevier, Springer, Wiley-Blackwell, Nature, Web of Knowledge, Springer, EBSCO, Science, SCOPUS. W bazach tych można znaleźć artykuły z zakresu nauk ścisłych, medycznych, humanistycznych, bezpieczeństwa wewnętrznego i innych z dostępem do pełnych tekstów oraz do abstraktów.

## 12. Opinia Samorządu Studenckiego



Jarosław, dnia 27.03.2024 r.

### OPINIA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Uczelniany Samorząd Studencki Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu wydaje pozytywną opinię w sprawie programu studiów dla kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne – studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia 2024/2025.

Przewodnicząca  
Uczelnianego Samorządu Studenckiego  
PANS w Jarosławiu  
*Agnieszka Lisowska*  
inż. Agnieszka Lisowska